

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Verzoeker

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
Medewerker JenV

Datum 3 februari 2020
Onderwerp Uw Wob-verzoek van 19 september 2019

T 070 370 79 11
F 070 370 79 00

Ons kenmerk
2807550

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Geachte Verzoeker

Bij brief van 19 september 2019 hebt u bij het ministerie van Justitie en Veiligheid een verzoek ingediend als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob). Uw verzoek heeft betrekking op:

"documenten en communicatie bij of onder u aanwezig inzake de vervolging van Geert Wilders voor het tijdvak 8 augustus 2007 tot 23 juni 2011. Dit omvat onder meer de overwegingen omtrent de beslissing tot vervolging en de vervolging van Geert Wilders in de zaak met het kenmerk ECLI:NL:RBAMS:2011:BQ9001. Dit omvat onder meer interne communicatie en communicatie met externe partijen, zoals het OM, over deze kwestie. Ook onder dit verzoek wordt begrepen informatie over (en metadata over) afspraken, ontmoetingen en gesprekken intern en met externe partijen over de (beslissing tot) vervolging van Geert Wilders.

Dit omvat niet communicatie met journalisten over dit onderwerp"

De ontvangst van uw verzoek is bij brief van 11 oktober 2019 kenmerk 2723754, bevestigd. De beslistermijn is hierna bij brief van 25 oktober 2019, kenmerk 2734014, opgeschort tot uiterlijk 16 november 2019.

Op 4 november 2019 heb ik u bij e-mailbericht laten weten dat bij uw Wob-verzoek een groot aantal e-mailberichten en archiefstukken betrokken waren die vanuit de overheidsarchieven naar het ministerie gezonden moesten worden, waardoor een zorgvuldige behandeling van uw Wob-verzoek meer tijd vergde. Vervolgens heb ik u bij e-mailbericht van 26 november 2019 bericht dat de inventarisatie was afgerond en dat ik was begonnen met het beoordelen van de geïnventariseerde documenten en e-mailberichten aan de hand van de relevante artikelen van de Wob.

Tot slot heb ik bij e-mailbericht van 17 december 2019 bericht dat ik in overleg

was met het OM, waar u een Wob-verzoek van gelijke strekking had gedaan, over de werkwijze ten aanzien van dubbele documenten in de Wob-dossier, en dat ik nog op de zienswijzen van enkele derde belanghebbenden wachtte.

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik naar **bijlage I**.

Datum
3 februari 2020

Ons kenmerk
2807550

Inventarisatie documenten

In het kader van uw Wob-verzoek is binnen het bestuursdepartement van mijn ministerie gezocht naar documenten die binnen de reikwijdte van uw verzoek vallen. Op basis van uw verzoek zijn in totaal **121** documenten met bijlagen aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen op een inventarislijst die als **bijlage II** bij dit besluit is gevoegd. In dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende nummers op de inventarislijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten.

Besluit

Ik heb besloten deels aan uw verzoek tegemoet te komen en de informatie waar u om hebt verzocht - voor zover deze niet reeds openbaar is - gedeeltelijk openbaar te maken. De volgende documenten maak ik geheel openbaar:

2, 36a, 36b, 58a, 89b.

Daarnaast heb ik besloten de informatie in de volgende documenten gedeeltelijk openbaar te maken:

1, 5, 6, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 33, 33a, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 42, 44, 47, 47a, 48, 49, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 62a, 63, 64, 67, 68, 69, 71, 72, 73, 74, 75, 77, 78, 79, 80, 81, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 89a, 90, 91, 92, 93, 93a, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 104a, 105, 106, 106a, 107, 107a, 108, 109, 109a, 110, 111, 112, 115, 117, 118, 119, 120, 121.

Voorts heb ik besloten de informatie in de volgende documenten niet openbaar te maken:

3, 17, 28a, 29b, 39, 44a, 50, 82, 82a, 94, 113, 114.

Tot slot blijft na toepassing van de relevante weigeringsgronden in de volgende documenten geen informatie over die ziet op een bestuurlijke aangelegenheid. Ik heb daarom besloten deze documenten niet openbaar te maken:

7, 8, 9.

Voor de motivering van de geweigerde documenten en passages verwijs ik naar het onderdeel "Overwegingen" van dit besluit.

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving

De informatie in de documenten: **4, 7, 8, 9, 10, 10a, 10c, 10d, 17, 28b, 29a, 37a, 41, 42a, 43, 44, 45, 46, 46a, 58a, 59a, 65, 66, 66b, 66c, 66d, 66e, 66f, 70, 76, 77, 83, 83a, 83aa, 83ac** is geheel of gedeeltelijk afkomstig van het OM. Voor een beoordeling van de informatie van het OM in deze documenten verwijs ik u naar het besluit van het OM op uw Wob-verzoek van 19 september 2019. Ik zie geen aanleiding om anders over deze documenten te oordelen dan het OM heeft gedaan.

Datum
3 februari 2020

Ons kenmerk
2807550

Overwegingen

Uitgangspunt van de Wob is dat er, in het belang van een goede en democratische bestuursvoering, voor degene die om informatie verzoekt een recht op openbaarmaking van die informatie bestaat. Het bestuursorgaan kan de openbaarmaking van de gevraagde informatie achterwege laten wanneer zich een of meer van de in de artikelen 10 en 11 van de Wob genoemde uitzonderingsgronden of beperkingen voordoen.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

In de documenten: **1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 33, 33a, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 42, 44, 47, 48, 49, 51, 52, 53, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 62a, 63, 64, 67, 68, 69, 71, 72, 73, 74, 75, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 89a, 90, 91, 92, 93, 93a, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 104a, 105, 106, 106a, 107, 107a, 108, 109, 109a, 110, 112, 115, 117, 118, 119, 120, 121,**

zijn persoonsgegevens onleesbaar gemaakt op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob. Ik ben van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid.

Voor zover het namen van ambtenaren betreft is hierbij het volgende van belang. Weliswaar kan, waar het gaat om het beroepshalve functioneren van ambtenaren, slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer. Dit ligt echter anders indien het de openbaarmaking van namen van ambtenaren betreft.

Namen zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken daarvan verzetten. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van een naam in de zin van de Wob. Voorts gaat het hier niet

om namen van ambtenaren die een functie hebben uit hoofde waarvan zij geregeld in de openbaarheid treden. Ik ben van oordeel dat het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Ik zal deze informatie daarom niet verstrekken. Van ambtenaren die wel een functie hebben uit hoofde waarvan zij in de openbaarheid treden, maak ik de namen openbaar.

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving

Handtekeningen en parafen zijn onleesbaar gemaakt om het risico op identiteitsfraude te verminderen. De bescherming tegen identiteitsfraude weegt in dit geval zwaarder dan het algemene belang van openbaarheid. Dit geldt voor alle ambtenaren, ongeacht of zij uit hoofde van hun functie in de openbaarheid treden of niet.

Datum
3 februari 2020

Ons kenmerk
2807550

Ook directe contactgegevens van ambtenaren worden niet openbaargemaakt nu het algemeen belang van openbaarheid naar mijn mening in voldoende mate wordt gediend door de reeds openbare algemene contactgegevens waarlangs de betreffende organisaties bereikbaar zijn.

Persoonlijke beleidsopvattingen in een stuk voor Intern beraad

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip "documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad" onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren aan hun politieke en ambtelijk leidinggevenden, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Ten aanzien van deze stukken moet van de bedoeling om ze als stukken voor intern beraad beschouwd te zien, uitdrukkelijk blijken of men moet deze bedoeling redelijkerwijs kunnen vermoeden.

Deze beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen omdat een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en anderen die bij het intern beraad betrokken zijn, gewaarborgd moet zijn. Zij moeten in alle openheid onderling en met bewindspersonen kunnen brainstormen. Staatsrechtelijk zijn slechts relevant de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen als bedoeld in artikel 1, aanhef en onder f, van de Wob worden verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen, conclusies met daartoe aangevoerde argumenten.

In de documenten: **3, 7, 8, 9, 13, 15, 17, 19, 23, 26, 28, 28a, 30, 37, 38, 40, 41, 44, 44a, 49, 50, 53, 54, 55, 59, 61, 62, 63, 64, 72, 73, 80, 81, 82, 82a, 87, 89, 90, 94, 98, 99, 100, 101, 104a, 106a, 107a, 109a, 110, 111, 113, 114, 115, 121,**

is informatie opgenomen die is opgesteld ten behoeve van intern beraad en

persoonlijke beleidsopvattingen betreft. Het gaat hierbij om voorstellen, opmerkingen bij conclusies van het Openbaar Ministerie in ambtsberichten, aanbevelingen en inschattingen van de risico's en mogelijke effecten ten aanzien van de strafvervolgning van de heer Wilders. Ik verstrek daarover geen informatie. Ook de feiten die nauw verweven zijn met de persoonlijke beleidsopvattingen, verstrek ik niet.

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving

Datum
3 februari 2020

Ons kenmerk
2807550

Gelet op de aard van het onderwerp waarop het Wob-verzoek betrekking heeft en inhoud van de documenten acht ik het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering om met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob over deze persoonlijke beleidsopvattingen en daarmee nauw verweven feiten informatie te verstrekken in niet tot personen herleidbare vorm.

Verder merk ik ten aanzien van concepten van documenten het volgende op.

De documenten **47a, 104a, 106a, 107a, 110, 111** betreffen conceptversies van spreekteksten. Voor zover de concepten overeenkomen met hetgeen door mij in de Kamer is uitgesproken, is de informatie reeds openbaar en valt die informatie niet onder de reikwijdte van de Wob. Voor zover de concepten afwijken van de uitgesproken versie is sprake van persoonlijke beleidsopvattingen. Ik verstrek daarover geen informatie. Daarom maak ik deze concepten niet openbaar.

In de documenten **21, 22, 27, 47a, 52, 60, 62a, 79** is informatie opgenomen uit ambtsberichten van het OM. Deze informatie is opgesteld ten behoeve van het interne beraad binnen mijn ministerie. Deze informatie bevat opvattingen, afwegingen, kwalificaties en conclusies van het OM over de gang van zaken rondom uitspraken van de heer Wilders. Deze opvattingen, afwegingen, kwalificaties en conclusies gelden als persoonlijke beleidsopvattingen. Artikel 11, eerste lid, van de Wob, verzet zich ertegen dat ik dezen openbaar maak. De informatie uit de ambtsberichten bevat ook feitelijke informatie over dit onderwerp, zoals de planning ten aanzien van het proces en stand van zaken. De feitelijke informatie in deze documenten, alsook de volgorde waarin deze in de documenten voorkomt, is echter op onlosmakelijke wijze met de persoonlijke beleidsopvattingen vervlochten. Als bekend wordt welke feiten op welk moment en in welke volgorde zijn betrokken, wordt daarmee inzicht verschaft in de relatie tussen deze feiten en de persoonlijke beleidsopvattingen die daarop betrekking hebben. Ik zie dan ook geen mogelijkheid om in deze documenten de persoonlijke beleidsopvattingen te scheiden van de feiten.

Over de persoonlijke beleidsopvattingen en daarmee onlosmakelijk verbonden feiten, verstrek ik ook geen informatie in een niet tot personen herleidbare vorm. Ik acht het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering dat deze informatie over de betrokken aangelegenheid zelfstandig wordt betrokken in de publieke discussie. Het maatschappelijk debat kan worden gevoerd aan de hand van de reeds openbare rechterlijke uitspraak, waarin de vervolgingsbeslissing van het OM heeft geresulteerd. Daarom geef ik ten aanzien van deze informatie geen toepassing aan artikel 11, tweede lid, van de Wob.

Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving

Datum
3 februari 2020

Ons kenmerk
2807550

In de documenten **21, 22, 27, 41, 47a, 52, 60, 62a, 79** is informatie opgenomen uit of over ambtsberichten van het OM. Het OM moet mij, gelet op mijn ministeriële verantwoordelijkheid, in alle vertrouwelijkheid kunnen informeren. Tevens moet het College van procureurs-generaal met mij in vertrouwen van gedachten kunnen wisselen in bepaalde gevoelige zaken. De zaak waarop uw verzoek betrekking heeft, behoort hier ook toe. Ik wijs daarbij op de uitspraak van de ABRvS van 2 april 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1153, waarin het belang van deze vertrouwelijke gedachtewisseling tussen het OM en mij als minister van Justitie en Veiligheid is onderkend.

Het is van essentieel belang dat het OM in volledige vrijheid en vertrouwelijkheid met mij kan blijven communiceren. Aan de politieke verantwoordelijkheid voor het OM kan ik slechts zinvol invulling geven als het OM mij zonder terughoudendheid van informatie kan voorzien. Dat vereist dat het OM erop moet kunnen vertrouwen dat de (vaak gevoelige) informatie uit ambtsberichten niet openbaar gemaakt wordt. Openbaarmaking van dergelijke informatie zou het reële risico met zich meebrengen dat de volledige vrijheid en vertrouwelijkheid van de communicatie met het OM in het geding komt. Het is aan mij om in het belang van het optimale functioneren van mijn ministerie deze schriftelijke communicatiestroom in gevoelige zaken zoals deze, tegen elke belemmering te beschermen. Door openbaarmaking van de informatie uit ambtsberichten zou het aanmerkelijk risico ontstaan dat het OM terughoudender zal worden om mij schriftelijk te informeren en zich wellicht genoodzaakt zal zien om mij alleen mondeling over bepaalde zaken te informeren. Dit risico kan ik vanwege het belang van het optimaal functioneren van mijn ministerie niet aanvaarden.

Openbaarmaking van de (informatie uit) ambtsberichten zou daarom leiden tot onevenredige benadeling van mij als minister van Justitie en Veiligheid en van mijn ministerie. Ik weiger de openbaarmaking van informatie uit ambtsberichten daarom op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g van de Wob.

Document **3** is een verslag van een bewindslidenoverleg naar aanleiding van de film van de heer Wilders. Voor zover hierin informatie is opgenomen over de strafvervolgning van de heer Wilders, weiger ik deze informatie mede op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob. Het is van belang dat bewindspersonen in volledige vrijheid en vertrouwelijkheid met mij en elkaar kunnen blijven communiceren. Door de openbaarmaking van een verslag van een bewindslidenoverleg kan de vrijheid en vertrouwelijkheid van dit overleg in het geding komen, waardoor bewindspersonen terughoudender worden in hun communicatie. Deze vertrouwelijke communicatie is van essentieel belang voor het functioneren van het kabinet. Daarom weiger ik de openbaarmaking van deze informatie.

Document **33a** betreft een brief van Spong Advocaten waarin een lijst met aangevers is opgenomen. Voor zover het hier gaat om namen van natuurlijke personen is deze informatie geweigerd in verband met de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (zie hiervoor). Ook voor zover het hier gaat om namen van instellingen weiger ik deze informatie. Het is voor mij van belang dat instellingen vrijelijk aangifte kunnen doen. Openbaarmaking van deze informatie zou ertoe kunnen lijden dat instellingen onevenredig nadeel ondervinden. Dit nadeel bestaat eruit dat instellingen kunnen worden aangesproken op het doen van aangifte en daarom in het vervolg terughoudender zullen zijn met het doen van aangiften. Daarom weiger ik deze informatie op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g van de Wob.

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving

Datum
3 februari 2020

Ons kenmerk
2807550

Buiten reikwijdte

In de documenten **3, 14, 25a, 25aa, 25ab, 32, 47, 47a, 48, 52, 60a, 71, 72, 80, 92, 93a, 99, 118** is tevens informatie opgenomen die geen betrekking heeft op de bestuurlijke aangelegenheid van uw Wob-verzoek. Deze informatie valt buiten de reikwijdte van uw verzoek. Ik maak deze informatie in de betreffende documenten niet openbaar. Deze informatie heb ik in de hier bedoelde documenten onleesbaar gemaakt met de vermelding 'buiten reikwijdte'.

Overige

De documenten **29b, 39** maken onderdeel uit van een strafdossier. Artikel 365 van het Wetboek van Strafvordering ziet op verstrekking van vonnissen en strafdossiers. Op grond van het vierde lid van artikel 365 van het Wetboek van Strafvordering verstrekt de voorzitter desgevraagd een afschrift van het vonnis en het proces-verbaal der terechtzitting aan ieder ander dan de verdachte of zijn raadsman, tenzij verstrekking naar het oordeel van de voorzitter ter bescherming van de belangen van degene ten aanzien van wie het vonnis is gewezen of van derden die in het vonnis of in het proces-verbaal worden genoemd, geheel of gedeeltelijk dient te worden geweigerd. In het laatste geval kan de voorzitter een geanonimiseerd afschrift of uittreksel van het vonnis en het proces-verbaal verstrekken. Ingevolge het vijfde lid zijn onder het vonnis begrepen de stukken die aan de uitspraak zijn gehecht. Van anderen tot het strafdossier behorende stukken wordt geen afschrift of uittreksel verstrekt. De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft bepaald dat artikel 365 van het Wetboek van Strafvordering een bijzondere en uitputtende openbaarmakingsregeling is (ABRvS 20 januari 2010, LJN: BK9881). Gelet hierop is de Wob niet van toepassing op deze stukken.

Wijze van openbaarmaking

U treft de documenten die met dit besluit geheel dan wel gedeeltelijk openbaar worden gemaakt bij dit besluit in kopie aan. Dit besluit zal in geanonimiseerde vorm, met de (gedeeltelijk) openbaar gemaakte stukken op www.rijksoverheid.nl worden geplaatst.

Daarnaast wijs ik u er op dat ik in het kader van de op mij rustende informatieplicht in artikel 68 van de Grondwet verschillende tekstonderdelen uit de hiervoor genoemde documenten, die in dit besluit onder de relevante weigeringsgronden van de Wob zijn geweigerd, in een brief aan de Tweede Kamer

alsnog geparafraseerd zal opnemen. Hiermee wil ik tegemoet komen aan de maatschappelijke belangstelling voor het proces Wilders en de maximaal mogelijke transparantie in een strafproces bieden met betrekking tot deze zaak.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**

Hoogachtend,
De Minister van Justitie en Veiligheid,
Namens deze,

Datum
3 februari 2020

Ons kenmerk
2807550

Directeur bij JenV

Bijlage I

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder;

- a. document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat;
- b. bestuurlijke aangelegenheid: een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan;
- c. Intern beraad: het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid;
- d. niet-ambtelijke adviescommissie: een van overheidswege ingestelde instantie, met als taak het adviseren van een of meer bestuursorganen en waarvan geen ambtenaren lid zijn, die het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren adviseren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd. Ambtenaren, die secretaris of adviserend lid zijn van een adviesinstantie, worden voor de toepassing van deze bepaling niet als leden daarvan beschouwd;
- e. ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie: een instantie, met als taak het adviseren van één of meer bestuursorganen, die geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit ambtenaren, tot wier functie behoort het adviseren van het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd;
- f. persoonlijke beleidsopvatting: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten;
- g. milieu-informatie: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer;
- h. hergebruik: het gebruik van informatie die openbaar is op grond van deze of een andere wet en die is neergelegd in documenten berustend bij een overheidsorgaan, voor andere doeleinden dan het oorspronkelijke doel binnen de publieke taak waarvoor de informatie is geproduceerd;
- i. overheidsorgaan:
  - 1°. een orgaan van een rechtspersoon die krachtens publiekrecht is ingesteld, of
  - 2°. een ander persoon of college, met enig openbaar gezag bekleed.

Datum
3 februari 2020

Ons kenmerk
2807550

Artikel 10

(..)

2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

(..)

d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;

e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;

(..)

g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**

Datum
3 februari 2020

Ons kenmerk
2807550

Artikel 11

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.

(..)

Nr.	Datum	Soort stuk	Titel	Concipiënt	Oordeel	Wob
1	31-10-2007	nota	Beoogde film Wilders.	Ministerie van JenV, Ministerie van BZK	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
2	13-11-2007	aantekening	Aantekeningen gesprek MvJ, MBZK met de heer Wilders dd 7 november 2007.	Ministerie van JenV	Openbaar	n.v.t.
3	20-11-2007	vergadersverslag	Verslag Bewindslidenoverleg van 20 november 2007	Kabinet van de Minister-President	Niet openbaar, gedeeltelijk buiten reikwijdte	10.2.e, 10.2.g, 11.1
4	21-12-2007	ambtsbericht	Beoordeling uitlatingen Wilders in de Volkskrant op 8 augustus 2007.	Openbaar Ministerie	Zie Wob-besluit openbaar Ministerie	n.v.t.
5	11-01-2008	memo	De film van Geert Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
6	11-01-2008	memo + aantekeningen	De film van Geert Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
7	15-01-2008	ambtsbericht + aantekeningen	Film Wilders	Openbaar Ministerie	Gedeeltelijk openbaar, Gedeeltelijk Wob-besluit Openbaar Ministerie	10.2.e, 11.1
8	15-01-2008	ambtsbericht + aantekeningen	Film Wilders	Openbaar Ministerie	Gedeeltelijk openbaar, Gedeeltelijk Wob-besluit Openbaar Ministerie	10.2.e, 11.1

9	15-01-2008	ambtsbericht + aantekeningen	Film Wilders	Openbaar Ministerie	Gedeeltelijk openbaar, Gedeeltelijk Wob-besluit Openbaar Ministerie	10.2.e, 11.1
10	17-01-2008	ambtsbericht	Beoordeling aangiften tegen Tweede Kamerlid Wilders ter zake van zijn uitlatingen in de dagbladen De Volkskrant en de Pers / film	Openbaar Ministerie	Zie Wob-besluit Openbaar Ministerie	n.v.t.
10a	21-12-2007	brief	Beoordeling uitlatingen Wilders in de Volkskrant op 8 augustus 2007	Openbaar Ministerie	Zie Wob-besluit Openbaar Ministerie, gelijk aan 4	n.v.t.
10b		diversen krantenberichten	'Genoeg is genoeg: verbied de Koran', 'Wat drijft Geert Wilders?-interview De Pers', 'Geert Wilders: Mohammed (deel II): de islamitische invasie'	Diversen	Openbaar	n.v.t.
10c		inventarisatie	Inventarisatie aangiften tegen Wilders na column in Volkskrant 8 augustus 2007	Openbaar Ministerie	Zie Wob-besluit Openbaar Ministerie	n.v.t.
10d		beslisbomen	Beslisboom 137c Sr, beslisboom 137d Sr	Openbaar Ministerie	Zie Wob-besluit Openbaar Ministerie	n.v.t.
11		registratieformulier + aantekeningen	Registratieformulier gerubriceerde bescheiden voor inkomende documenten	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
12	21-01-2008	e-mail	Terugkoppeling ACO van vanmiddag ivm film Wilders.	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e

13	22-01-2008	e-mail	BOT 23/1	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
14	23-01-2008	e-mail	FW: Ministerraad 18 februari 2008	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar, Gedeeltelijk buiten reikwijdte	10.2.e
15	28-01-2008	memo	Beoordeling aangiften tegen Wilders m.b.t. uitslatingen in de Volkskrant en de Pers	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
16		e-mail	Vragen n.a.v. overleg	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
17	30-01-2008	ambtsbericht	Aanvulling op de beoordeling aangiften tegen Tweede Kamerlid Wilders ter zake van uitslatingen in o.m. De Volkskrant	Openbaar Ministerie	Niet openbaar, gedeeltelijk Wob-besluit Openbaar Ministerie	11.1
18	30-01-2008	brief	Aangifte	Spong Advocaten	33a is uitgebreider	n.v.t.
19	31-01-2008	e-mail	Nota Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
20	31-01-2008	e-mail	RE:	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
21	1-02-2008	nota + aantekeningen	Beoordeling aangiften tegen Wilders voor de uitslatingen in de Volkskrant en pers.	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 10.2.g, 11.1

22	1-02-2008	nota + aantekeningen	Beoordeling aangiften tegen Wilders voor de uitlatingen in de Volkskrant en pers.	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 10.2.g, 11.1
23	04-02-2008	e-mail	Vorbereiding periodiek overleg MvJ/SG/DGRR/voorzitter College	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
24	5-02-2008	mail	Preparatie Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar Let op: naam Rein is niet te lakken	10.2.e
25	13-02-2008	e-mail	RE:DDS5529531	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
25a	6-02-2008	nota	Overleg landsadvocaat 07-02-08	Ministerie van JenV, Ministerie van BZK	Buiten reikwijdte	n.v.t.
25aa	6-02-2008	notitie	Vertrouwelijke notitie	Pels Rijcken	Buiten reikwijdte	n.v.t.
25ab	6-02-2008	notitie	Vertrouwelijke notitie	Pels Rijcken	Buiten reikwijdte	n.v.t.
26	18-02-2008	e-mail	Draaiboek OM	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
27	21-02-2008	memo + aantekeningen	Film Wilders, wie doet wat?	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 10.2.g, 11.1

28	25-02-2008	nota + aantekeningen	Film Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
28a	02-2008	notitie	Voorbeelden van tegenuitingen en bijbehorende uitgangspunten voor strafrechtelijk optreden	Ministerie van JenV	Niet openbaar	11.1
28b	02-2008	draaiboek	Draaiboek Film Wilders	Openbaar Ministerie	Zie Wob-besluit Openbaar Ministerie	n.v.t.
29	26-02-2008	registratieformulier	Registratieformulier gerubriceerde bescheiden voor inkomende documenten	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
29a	26-02-2008	ambtsbericht	Rapport Sackers inzake uitlatingen Wilders	Openbaar Ministerie	Zie Wob-besluit Openbaar Ministerie	n.v.t.
29b		rechtsgeleerde beschouwing	Toetsing van de inhoud en de conclusie van het advies dat is uitgebracht door het Landelijk Expertise Centrum...	Radboud Universiteit Nijmegen	Niet openbaar; Wob niet van toepassing.	Art. 365, lid 4 & 5 Sv
30	29-02-2008	mail	W...	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
31	29-02-2008	mail	W...	Ministerie van JenV	Gelijk aan 30	n.v.t.
32	29-02-2008	mail	Re: brief voormalig voorzitter Haagse Rechtbank	Ministerie van JenV	Buiten reikwijdte	n.v.t.

33	3-03-2008	brief	Afschrift aangifte	Spong Advocaten	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
33a	30-01-2008	brief	Aangifte	Spong Advocaten		10.2.e, 10.2.g
34	3-03-2008	brief + aantekeningen	Afschrift aangifte	Spong advocaten	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
34a	30-01-2008	brief	aangifte	Spong advocaten	Gelijk aan 33a	
35	4-03-2008	uitnodiging	Uitnodiging Ministerieel Beleidsteam i.v.m. de film Fitna	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
36	4-03-2008	mail		Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
36a	4-03-2008	uitnodiging	Uitnodiging Ministerieel Beleidsteam i.v.m. de film Fitna	Ministerie van JenV	Openbaar	n.v.t.
36b	4-03-2008	agenda	Agenda; Informatief Interdepartementaal Beleidsteam Film Wilders d.d. 05 maart 2008	Ministerie van JenV	Openbaar	n.v.t.
37	06-03-2008	e-mail	RE: wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1

37a	03-03-2008	brief	Tussenbericht aangiften tegen G. Wilders	Arrondissementsparket Amsterdam	Zie Wob-besluit Openbaar Ministerie	n.v.t.
38	10-03-2008	mail	FW: checklist	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
39	13-03-2008	rechtsgeleerde beschouwing	"A constant search for balance"; Notitie over het mogelijke instellen van strafvervolgning tegen Geert Wilders.	Universiteit Leiden	Niet openbaar; Wob niet van toepassing.	Art. 365, lid 4 & 5 Sv
40	14-03-2008	e-mail		Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
41	25-03-2008	ambtsbericht (voorblad) + aantekeningen	Aanvulling op de beoordeling aangiften tegen Tweede Kamerlid Wilders ter zake van uitlatingen in o.m. De Volkskrant, n.a.v. gesprek van 17 maart jl.	Openbaar Ministerie	Gedeeltelijk openbaar, Gedeeltelijk Wob-besluit Openbaar Ministerie	10.2.e, 10.2.g, 11.1
42	27-03-2008	e-mail	FW: Termijn beoordeling aangiften tegen Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
42a	5-03-2008	bijlage bij e-mail	Tussenbericht aangifte tegen G. Wilders	Arrondissementsparket Amsterdam	Zie Wob-besluit Openbaar Ministerie	n.v.t.
43	21-12-2007	ambtsbericht	Beoordeling uitlatingen Wilders in de Volkskrant op 8 augustus 2007	Openbaar Ministerie	Zie Wob-besluit Openbaar Ministerie	n.v.t.

44	2008		RE: Vrijheid van meningsuitingversie 27-03-08	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
44a		notitie		Ministerie van JenV	Niet openbaar	11.1
45	28-03-2008	ambtsbericht	Klacht ex artikel 12 Sv inzake uitspraken van de heer Wilders in oa de Volkskrant in augustus 2007	Openbaar Ministerie	Zie Wob-besluit Openbaar Ministerie	n.v.t.
46	28-03-2008	ambtsbericht + aantekeningen	Klacht ex artikel 12 Sv inzake uitspraken van de heer Wilders in oa de Volkskrant in augustus 2007	Openbaar Ministerie	Zie Wob-besluit Openbaar Ministerie	n.v.t.
46a	27-03-2008	klaagschrift	Beklag over het niet vervolgen van een strafbaar feit	RAZA strafrechtadvocaten	Zie Wob-besluit Openbaar Ministerie	n.v.t.
47	01-04-2008	debatdossier	Annex dossier spoeddebat 1 april film PVV leider	Ministerie van JenV, Ministerie van BZK	Gedeeltelijk openbaar, Gedeeltelijk buiten reikwijdte	10.2.e
47a		spreekteksten	Beoordeling film Fitna door het OM; Teksten met betrekking tot de vrijheid van meningsuiting; Beoordeling aangiften tegen Wilders over zijn eerdere uitspraken in de media... etc.	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk buiten reikwijdte (enkel relevante spreekteksten bijgevoegd); Niet openbaar	10.2.g, 11.1
48	4-04-2008	mail	RE: Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar, Gedeeltelijk buiten reikwijdte	10.2.e

	2008		T.W. Taak van DJOA/BJZ	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
50	6-04-2008	aantekening	Concept; "10 aandachtspunten" voor de evaluatie-Wilders.	Ministerie van JenV	Niet openbaar	11.1
51	7-04-2008	memo	Beklag over het niet vervolgen van een strafbaar feit (art. 12 WvSv. – procedure).	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
52	9-04-2008	memo	Gesprek met Minister	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar, gedeeltelijk buiten reikwijdte	10.2.e, 10.2.g, 11.1
53	10-04-2008	oplegnota	Art. 12 Sv.-beschikking en vervolgingsbevel	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
53a	9-04-2008	rechterlijke uitspraak	Gerechtshof Amsterdam; rekestnr. K06/1685 en K06/1686	Gerechtshof Amsterdam	Openbaar	n.v.t.
54	15-04-2008	memo	Toelichting beoordeling aangiften tegen Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	11.1
55	16-04-2008	memo	W.	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
56	23-04-2008	brief	Wilders/SMN	Spong Advocaten	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e

57	24-04-2008	brief	Wilders/SMN	Spong Advocaten	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
58	28-04-2008	memo	Strafrechtelijke beoordeling Fitna	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
58a	28-04-2008	ambtsbericht	Strafrechtelijke beoordeling Fitna	Openbaar ministerie	Openbaar, Gedeeltelijk Wob-besluit Openbaar Ministerie	n.v.t.
59	28-04-2008	memo + aantekeningen	Strafrechtelijke beoordeling Fitna	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
59a	28-04-2008	ambtsbericht	Strafrechtelijke beoordeling Fitna	Openbaar ministerie	Zie Wob-besluit Openbaar Ministerie	n.v.t.
60	14-05-2008	nota	Strafrechtelijke beoordeling 'Fitna'	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 10.2.g, 11.1
60a		overzicht	Film Wilders	Ministerie van JenV	Buiten reikwijdte	n.v.t.
61	18-06-2008	nota	Inschatting reacties op afdoening aangiftes tegen Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
62	18-06-2008	memo	W.	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1

62a	17-06-2008	nota	De verhouding van de te nemen vervolgingsbeslissing tot internationale verdragen etc.	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 10.2.g, 11.1
63	20-06-2008	nota	W.	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
63a		bijlage	De verhouding van de te nemen vervolgingsbeslissing tot internationale verdragen...	Ministerie van JenV	Is gelijk aan 62a	n.v.t.
64	20-06-2008	nota + aantekeningen	W.	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
64a		bijlage	De verhouding van de te nemen vervolgingsbeslissing tot internationale verdragen...	Ministerie van JenV	Is gelijk aan 62a	n.v.t.
65	30-06-2008	ambtsbericht	Persbericht en sepotbrieven inzake uitlatingen van de heer Wilders in, onder andere, de Volkskrant en Fitna	Openbaar ministerie	Zie Wob-besluit Openbaar Ministerie	n.v.t.
66	30-06-2008	ambtsbericht	Persbericht en sepotbrieven inzake uitlatingen van de heer Wilders in, onder andere, de Volkskrant en Fitna	Openbaar ministerie	Zie Wob-besluit Openbaar Ministerie	n.v.t.
66a	30-06-2008	Persbericht	Wilders niet vervolgt voor 'Fitna' en uitlatingen in krant	Openbaar ministerie	Openbaar	n.v.t.
66b	30-06-2008	sepotbrief	Uw aangifte tegen G. Wilders	Arrondissementsparket Amsterdam	Zie Wob-besluit Openbaar Ministerie	n.v.t.

66c	30-06-2008	sepotbrief	Uw aangifte tegen de film 'Fitna'	Arrondissementsparket Amsterdam	Zie Wob-besluit Openbaar Ministerie	n.v.t.
67d	2008	sepotbrief	Uw aangifte tegen G. Wilders	Arrondissementsparket Amsterdam	Zie Wob-besluit Openbaar Ministerie	n.v.t.
66e	2008	sepotbrief	Uw aangifte tegen G. Wilders	Arrondissementsparket Amsterdam	Zie Wob-besluit Openbaar Ministerie	n.v.t.
66f	2008	sepotbrief	Uw aangifte tegen G. Wilders	Arrondissementsparket Amsterdam	Zie Wob-besluit Openbaar Ministerie	n.v.t.
67	09-10-2008	memo	Art. 12 Sv-klacht Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
68	3-12-2008	memo	Door het OM gehanteerde kader voor het beoordelen van discriminatiezaken OM-kader beoordeling discriminatiezaken	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
69	21-01-2009	e-mail	FW: Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
70	21-01-2009	ambtsbericht	Uitspraak Hof Amsterdam inzake 12 Sv-procedure aangaande de uitlatingen van G. Wilders in onder andere Volkskrant, De Pers en de film Fitna	Openbaar ministerie	Zie Wob-besluit Openbaar Ministerie	n.v.t.

70a	21-01-2009	rechterlijke uitspraak		Gerechtshof Amsterdam	Openbaar	n.v.t.
71	21-01-2009	nota	Uitspraak Hof Amsterdam in de artikel 12 Sv procedure tegen sepot	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar, gedeeltelijk buiten reikwijdte	10.2.e
72	22-01-2009	e-mail	RE: uitnodiging ; Nav uitspraak Hof inzake GW	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar, gedeeltelijk buiten reikwijdte	10.2.e, 11.1
73	06-02-2009	memo	Zaak Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
74	20-02-2009	memo	Stand van zaken Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
75	20-05-2009	memo	De zaak Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
75a	20-05-2009		Persbericht van de Procureur-Generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden inzake het verzoek van mr. Moskowicz...	Hoge Raad der Nederlanden	Openbaar	n.v.t.
76	25-06-2009	ambtsbericht	Vervolg Wilders: planning	Openbaar Ministerie	Zie Wob-besluit Openbaar Ministerie	n.v.t.
77	25-06-2009	ambtsbericht + aantekening	Vervolg Wilders: planning	Openbaar Ministerie	Gedeeltelijk openbaar, gedeeltelijk Wob-besluit Openbaar Ministerie	10.2.e

78	21-07-2009	memo	Planning Wilders-zitting	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
79	15-09-2009	memo	Planning vervolging zaak Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 10.2.g, 11.1
80	21-09-2009	e-mail	FW: terugkoppeling Ministerstaf	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar, gedeeltelijk buiten reikwijdte	10.2.e, 11.1
81	21-09-2009	nota	Planning vervolging zaak Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
82	17-11-2009	e-mail	FW: Wilders Brf DJZ aan Moszkowicz.doc	Ministerie van JenV	Niet openbaar	10.2.e, 11.1
82a		brief	Betreft Wilders	Ministerie van BZ	Niet openbaar	11.1
83	25-11-2009	ambtsbericht	Voortgangsbericht vervolging de heer Wilders	Openbaar Ministerie	Zie Wob-besluit Openbaar Ministerie	n.v.t.
83a	23-11-2009	brief	Vorbereiding vervolging G. Wilders	Arrondissementsparket Amsterdam	Zie Wob-besluit Openbaar Ministerie	n.v.t.
83aa		dagvaarding + toelichting	Dagvaarding van verdachte + Topelichting op de procedure	Arrondissementsparket Amsterdam	Zie Wob-besluit Openbaar Ministerie	n.v.t.

83ab	17-12-2009	printscreen	Dagvaarding tegen Geert Wilders: mokerslag voor vrijheid van meningsuiting	PVV	Openbaar	n.v.t.
83ac		memo	Memo LECD	LECD	Zie Wob-besluit Openbaar Ministerie	n.v.t.
84	17-12-2009	e-mail	Behandeling bezwaarschrift Wilders 13 januari 2010 om 09:00 uur	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
85	17-12-2009	nota	Behandeling bezwaarschrift tegen de dagvaarding in de zaak Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
85a	17-12-2009	printscreen	Dagvaarding tegen Geert Wilders: mokerslag voor vrijheid van meningsuiting	PVV	Openbaar, gelijk aan 83ab	n.v.t.
86	14-01-2010	nota	Uitspraak rechtbank op bezwaarschriften tegen de dagvaarding in de zaak Wilders / regiezitting 20/01	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
86a	13-01-2010	rechterlijke uitspraak	LJN: BK9121, Rechtbank Amsterdam, 13/425046-09	Rechtbank Amsterdam	Openbaar	n.v.t.
87	03-02-2010	nota	Uitspraak Rechtbank n.a.v. regiezitting in de zaak Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
87a	03-02-2010	rechterlijke uitspraak	Beslissing regiezitting Wilders, LJN BL1868, rechtbank Amsterdam	Rechtbank Amsterdam	Openbaar	n.v.t.

88	11-02-2010	nota	vervolgnota, uitspraak Rechtbank n.a.v. regiezitting in de zaak Wilders.	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
88a	04-02-2010	krantenbericht	'Wilders manipuleert Koranteksten'; 'Wilders misbruikt de Koran'; 'Ant-Wildersretoriek (1)'	Ministerie van JenV	Openbaar (toch bijgevoegd)	n.v.t.
89	17-02-2010	nota	Vervoignota 2; uitspraak Rechtbank n.a.v. regiezitting in de zaak Wilders.	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
89a		persbericht	Wilders Manipuleert Koranteksten	Marlies ter Borg	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
89b	04-02-2010	brief	Open brief	Diversen	Openbaar (toch bijgevoegd)	n.v.t.
90	26-02-2010	e-mail	RE: Vragen VN vervolging Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
91	02-03-2010	nota	Planning proces Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
91a	03-02-2010	rechterlijke uitspraak	Beslissing regiezitting Wilders	Rechtbank Amsterdam	Openbaar, gelijk aan 87a	n.v.t.
92	25-03-2010	nota	Planning zaken Wilders [etc.]	Ministerie van JenV	Gedeeltelijke openbaar, gedeeltelijk buiten reikwijdte	10.2.e

93	05-08-2010	e-mail	FW: memo gevoelige zaken	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
93a	08-07-2010	memo	Overzicht gevoelige zaken DJOA	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar, gedeeltelijk buiten reikwijdte	10.2.e
94	17-08-2010	nota	Stand van zaken zaak Wilders	Ministerie van JenV	Niet openbaar, 97 is definitieve versie	11.1
95	04-10-2010	e-mail	Fw: HEDEN: Actiepunt MS: ambtsbericht proces Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
96	05-10-2010	e-mail	RE:	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar (link is niet langer werkzaam)	10.2.e
97	07-10-2010	nota	Stand van zaken zaak Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
98	22-10-2010	e-mail	Re:	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
99	25-10-2010	e-mail	FW: Terugkoppeling BR en MS	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar, gedeeltelijk buiten reikwijdte	10.2.e, 11.1
100	25-10-2010	nota	Proces Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1

101	09-11-2010	nota	Incidenten rond zaak Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
102	09-11-2010	e-mail	Lijn mogelijke mondelinge vragen over uitspraken AG Aben wrakingsverzoek	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
103	09-11-2010	e-mail	FW: Meer over Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
104	09-11-2010	e-mail	Doc1.doc	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
104a		spreektekst	Spreektekst mondelinge vraag m.b.t. zaak Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
105	09-11-2010	e-mail	RE: Document1	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
106	09-11-2010	e-mail	Zaak Wilders = spreektekst stas. V&J	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
106a		spreektekst	Mondelinge vragen m.b.t. zaak Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
107	09-11-2010	e-mail	Wilders, nota vragenuurtje	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e

107a	09-11-2010	nota	Mondelinge vragen over zaak Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
108	09-11-2010	e-mail	RE: Zaak Wilders – spreektekst stas. V&J	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
109	09-11-2010	e-mail	RE: Wilders nota vragenuurtje	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
109a	09-11-2010	nota	Incidenten rond zaak Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
110	09-11-2010	nota	Mondelinge vragen over zaak Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
111	09-11-2010	notitie	Het proces Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	11.1
112	16-11-2010	nota	Proces Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
113	29-11-2010	conceptbrief	Wilders / OM en aanwijzingsbevoegdheid	Ministerie van JenV	Niet openbaar, 114 is definitieve versie	11.1
114	03-12-2010	brief	Wilders / OM en aanwijzingsbevoegdheid	Ministerie van JenV	Niet openbaar	11.1

	...	minutaat	Wilders / OM en aanwijzingsbevoegdheid	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1
116	...-2010	notitie	14. Complete investigations about civil and criminal implications concerning the release of te film [etc.]	Ministerie van JenV	Openbaar	n.v.t.
117	01-02- 2011	nota	Hervatting proces Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
118	26-04- 2011	e-mail	RE: Vertrouwelijk: verzoek om info	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar, gedeeltelijk buiten reikwijdte	10.2.e
119	29-04- 2011	e-mail	Info aangifte Geert Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
120	23-05- 2011	Nota	Beslissing in proces Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e
107a	23-05- 2011	printscreen	Beslissing in proces Wilders	Rechtbank Amsterdam	Openbaar	n.v.t.
107b	23-05- 2011	rechterlijke uitspraak	Uitspraak, LJN:BQ5561, Rechtbank Amsterdam, 425046-09	Rechtbank Amsterdam	Openbaar	n.v.t.
121	23-06- 2011	nota	Uitspraak zaak Wilders	Ministerie van JenV	Gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1

Van
lel
1/4
in
11

Vertrouwelijk

 Aan Minister van Justitie
Minister BZK

	Datum	Paraaf
Van ^{10.2.e} NCTb	3/10	10.2.e
Concipiënt	3/11	

Doorkiesnummer concipiënt 3150422
 Datum 31 oktober 2007
 Kenmerk DDS5514193
 Bijlage(n) Geen
 Onderwerp Beoogde film Wilders

Aankondiging

Recent is de NCTb benaderd door de Hr. Wilders, met de mededeling dat hij voornemens is een film te produceren die als voornaamste boodschap zou moeten hebben dat de Koran een boek is dat oproept tot geweld en dat de Koran om die reden verboden zou moeten worden. Het ligt in zijn bedoeling om de betreffende film te laten uitzenden via de Nederlandse publieke omroepen in het kader van de zendtijd voor politieke partijen alsmede via de toonaangevende internetsite "YouTube". Het laatste zou een wereldwijde verspreiding tot gevolg kunnen hebben. In deze notitie wordt ingegaan op de inhoud van de film die in productie is, de planning van het productieproces, potentiële risico's van een aankondiging of verspreiding van deze film en mogelijke maatregelen.

Inhoud film

Alhoewel over de exacte inhoud nog geen duidelijkheid bestaat zal volgens de Hr Wilders de film moeten gaan bestaan uit een aantal onderdelen:

- Citaten uit de Koran in de Arabische taal die moeten aantonen dat de inhoud ervan oproept tot geweld;
- Beelden en teksten die aantonen dat de genoemde citaten ook in de huidige praktijk nog worden gebezigd en dus een rol spelen in de beleving van moslims in 2007;

- c. Beelden van onthoofdingen, stenigingen en andere strenge straffen in Arabische of islamitische landen, alsmede beelden van terroristische aanslagen waaronder de aanslagen van 11 september;
- d. Niet nader gepreciseerde beelden van (gewelddadig) optreden danwel uitlatingen van moslims en hun religieus leiders in Nederland;
- e. De beoogde film sluit af met de Hr Wilders die (delen van) de Koran verscheurt.

Planning uitzending film

Voor zover bekend is de film op dit moment in productie, zal binnenkort daarvan een vooraankondiging worden gedaan en zal de eerste vertoning plaatsvinden in de uitzending voor politieke partijen via de publieke omroep op 30 november 2007 of op 17 januari 2008. Overigens valt op dit moment niet geheel uit te sluiten dat de Hr. Wilders weliswaar melding maakt van voornemens maar dat deze voornemens geen werkelijkheid zullen worden.

VERTROUWELIJK

Aantekeningen gesprek MvJ, MBZK met de heer Wilders dd. 7 november 2007

Aanwezig:

De Minister van Justitie, de heer Hirsch Ballin

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, mevrouw Ter Horst

De fractievoorzitter van de Partij voor de Vrijheid, de heer Wilders

De plaatsvervangend NCTb, mevrouw Ongerling

De MvJ dankt de heer Wilders voor zijn bereidheid om op de uitnodiging voor een gesprek in te gaan. Aanleiding is het voornemen van de heer Wilders om een film te maken die uitdrukking geeft aan zijn politieke boodschap dat de Koran verboden moet worden. De heer Wilders geeft aan geen behoefte te hebben aan een verslag van dit gesprek. De ministers hechten wel aan vastlegging van hetgeen zij in dit gesprek naar voren brengen. De MvJ benadrukt vooraf dat uiteraard noch hij noch de MBZK de intentie heeft de vrijheid van meningsuiting in te perken. De MBZK sluit zich hierbij aan.

Op een vraag van de MvJ geeft de heer Wilders een nadere toelichting op de beoogde opbouw van de film en de beelden die daarin mogelijk getoond zullen worden.

De MBZK wil hem waarschuwen voor hetgeen deze film voor hem - ook vanuit het perspectief van het lidmaatschap van de Tweede Kamer - zou kunnen betekenen. Met het maken van deze film, zo geeft MBZK aan, neemt de heer Wilders een groot risico. Niet alleen voor zichzelf, maar ook voor zijn familie. Zij vraagt zich af of de heer Wilders dit voldoende in zijn afweging heeft betrokken. Bij het horen van de plannen heeft de MBZK een associatie met de heer Van Gogh. Zij zou absoluut niet willen dat iets dergelijks de heer Wilders of zijn omgeving zou overkomen.

Hoewel het om een beslissing van de heer Wilders zelf gaat, wil de MvJ een aantal relevante overwegingen vanuit de context noemen.

In de grondwet staat verwoord dat sprake is van vrijheid van meningsuiting, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet. Dit wordt achteraf getoetst door de daarvoor bevoegde instanties.

De MvJ maakt zich met name zorgen over de slotpassage van de film waarin de heer Wilders voornemens is een aantal soera's uit de Koran te scheuren en in de open haard te verbranden. Deze handelingen kunnen van een extreme hevigheid zijn voor degenen voor wie dit boek heilig is. Daarbij zal het ook kunnen gaan om gematigde moslims. Deze beleving van extreme hevigheid kan, zo vreest de MvJ, ook leiden tot reacties van een extreme hevigheid. De kans daarop is naar het oordeel van de MvJ reëel en aanmerkelijk. Deze reacties kunnen zich richten op Nederlandse ambassades in het buitenland, op personeel van deze ambassades, meer in het algemeen op Nederlanders in het buitenland en op Nederlandse belangen in het buitenland. Daarnaast zijn reacties in Nederland denkbaar, die zich ook kunnen richten op persoonlijke en zakelijke relaties van de heer Wilders.

De MvJ houdt dus rekening met extreem hevige reacties die zich ook in de harde realiteit kunnen voordoen. De MvJ ziet het als zijn plicht om dit te zeggen.

Overigens betekent de vooraankondiging van de heer Wilders niet dat de overheid in staat is deze mogelijke reacties te voorkomen. De MBZK en MvJ stellen het wel op prijs dat de heer Wilders vooraf de overheid inlicht over zijn verdere voornemens. Daarmee is het echter geen

verantwoordelijkheid voor de overheid geworden dat de mogelijk hieruit voortvloeiende gevaren intreden.

De MvJ geeft tot slot nogmaals aan de voornemens van de heer Wilders zeer verontrustend te vinden. Met name de laatste passage van verscheuren van pagina's uit de Koran en daarna verbranden baart hem grote zorgen. Hij houdt er zeer ernstig rekening mee dat de beleving van deze beelden voor gelovige moslims zo hevig kan zijn, dat dit kan leiden tot gewelddadige reacties. De MvJ verzoekt de heer Wilders nog eens zorgvuldig het gewisselde in dit gesprek te willen overwegen.

lo

13.11.07

begrijpen
met
NCTb

Nr. 003

Vergaderverslag 10.2.e

Vergadering/overleg
Verslag Bewindslidenoverleg van 20 november 2007

Datum
20 november 2007

Plaats
Blauwe Zaal

Tijd
11.15 uur

10.2.e

Aanwezig: Minister-president Balkenende en de ministers Bos, Rouvoet, Hirsch Ballin, Ter Horst, Vogelaar, Verhagen.

Voorts aanwezig: Ongerling (NCTb) en Van Eck (AZ)

Ter vergadering wordt een stuk uitgereikt (*De Koranspot; samenvatting van een plan van aanpak*) dat na afloop weer wordt ingenomen.

Het overleg vindt plaats naar aanleiding van het voornemen van het kamerlid Wilders (PVV) de aan zijn partij toebedeelde zendtijd voor politieke partijen (op 30 november 2007 of 17 januari 2008) te gebruiken voor het uitzenden van een voor moslims confronterende film.

De minister-president vraagt de ministers van Justitie en van BZK verslag te doen van hun gesprek op 7 november 2007 met de heer Wilders. Minister Hirsch Ballin doet verslag. De heer Wilders heeft zijn voornemen spontaan gemeld aan de NCTb. Betrokkene toonde zich vastberaden de film uit te zenden, niettegenstaande repercussies in de sfeer van maatschappelijke onrust en de persoonlijke veiligheid van hemzelf en anderen. De film laat citaten uit de Koran zien die oproepen tot geweld. Vervolgens worden beelden vertoond van terroristische aanslagen en beelden van (gewelddadig) optreden en (gewelddadige) uitlatingen van moslims in Nederland. De film sluit af met opnamen van Wilders die (delen) van de Koran verscheurt en verbrandt. **11.1**

Et

heeft nog een gesprek plaats tussen minister Verhagen en betrokkene waarbij de minister op hem zal inpraten.

Buiten reikwijdte

10.2.g & 11.1

Buiten reikwijdte

10.2.g

10.2.g & 11.1

10.2.g
10.2.g & 11.1

Buiten reikwijdte

Memo

Aan dgRR
 Van 10.2.e
 Doorkiesnummer(s) 6566
 Datum 11 januari 2008
 Onderwerp De film van Geert Wilders

Nr. 005

Hierbij enige informatie over de voorbereidingen t.a.v. de uitzending van de film van Geert Wilders

Op dit moment is het nog niet bekend wanneer de film van Wilders uitgezonden wordt. De film is te lang voor de zendtijd politieke partijen (10 minuten). In ieder geval zal de film eind januari op de website van Wilders te zien zijn en op YouTube. Verder is Wilders nog op zoek naar een TV zender die de film integraal wil uitzenden. Wilders zal de NCTB (en via hen het OM) 24 uur van te voren waarschuwen.

YouTube/Google Google heeft aangegeven zeer alert te zijn op het uploaden van de film van Wilders. Zodra de film op het Internet wordt gezet, zal de film beoordeeld worden aan de hand van de toelatingseisen van Google/YouTube. Indien de film aanzet tot haat en geweld zal deze worden verwijderd.

OM

Het OM heeft de volgende procedure afgesproken: een kwartier na de uitzending zal Harm Brouwer met de minister bellen en aangeven wat eventueel strafbare elementen in de film kunnen zijn. Uiteraard gaat het hier om een vertrouwelijk en onderhands telefoongesprek waar zeker geen garanties/rechten aan ontleend kunnen worden. Daarna zal de minister de minister-president informeren. De MP zal zo snel mogelijk daarna de pers informeren over het feit dat het kabinet beziet of het OM moet worden gevraagd om de film te beoordelen op strafrechtelijke relevantie.

Verder is het OM op dit moment de volgende voorbereiding aan het treffen:

- Er worden verschillende scenario's in kaart gebracht van de mogelijke strafbare feiten die gepleegd kunnen worden in de film.

NCTB

Onder leiding van het NCTB vindt er eens in de twee weken het zgn. "Cartoon-overleg" plaats (een overleg ingesteld n.a.v. de Deense cartoons). In dit overleg zitten onder meer het OM, BZ en BZK en wordt gesproken over mogelijke nationale en internationale gevolgen van de film, de noodzakelijke inzet van partijen etc. Afgelopen dinsdag 9 januari 2008 heeft er weer een overleg plaatsgevonden.

Politie

11 januari 2008

Het politiekorps Amsterdam resp van Rotterdam is in gesprek met leiders van de moslimgemeenschap in hun stad ter voorbereiding op reacties op de film.

Stuss

Memo

10.2.e

10.2.e

Aan
Van
Doorkiesnummer(s)
Datum
Onderwerp

dgRR
10.2.e
6566
11 januari 2008
De film van Geert Wilders

Kabou

16
Onderwerp

Nr. 006

Hierbij enige informatie over de voorbereidingen t.a.v. de uitzending van de film van Geert Wilders

Op dit moment is het nog niet bekend wanneer de film van Wilders uitgezonden wordt. De film is te lang voor de zendtijd politieke partijen (10 minuten). In ieder geval zal de film eind januari op de website van Wilders te zien zijn en op YouTube. Verder is Wilders nog op zoek naar een TV zender die de film integraal wil uitzenden. Wilders zal de NCTB (en via hen het OM) 24 uur van te voren waarschuwen.

YouTube/Google Google heeft aangegeven zeer alert te zijn op het uploaden van de film van Wilders. Zodra de film op het Internet wordt gezet, zal de film beoordeeld worden aan de hand van de toelatingseisen van Google/YouTube. Indien de film aanzet tot haat en geweld zal deze worden verwijderd.

OM

Het OM heeft de volgende procedure afgesproken: een kwartier na de uitzending zal Harm Brouwer met de minister bellen en aangeven wat eventueel strafbare elementen in de film kunnen zijn. Uiteraard gaat het hier om een vertrouwelijk en onderhands telefoongesprek waar zeker geen garanties/rechten aan ontleend kunnen worden. Daarna zal de minister de minister-president informeren. De MP zal zo snel mogelijk daarna de pers informeren over het feit dat het kabinet beziet of het OM moet worden gevraagd om de film te beoordelen op strafrechtelijke relevantie.

Verder is het OM op dit moment de volgende voorbereiding aan het treffen:

- Er worden verschillende scenario's in kaart gebracht van de mogelijke strafbare feiten die gepleegd kunnen worden in de film.

NCTB

Onder leiding van het NCTB vindt er eens in de twee weken het zgn. "Cartoon-overleg" plaats (een overleg ingesteld n.a.v. de Deense cartoons). In dit overleg zitten onder meer het OM, BZ en BZK en wordt gesproken over mogelijke nationale en internationale gevolgen van de film, de noodzakelijke inzet van partijen etc. Afgelopen dinsdag 9 januari 2008 heeft er weer een overleg plaatsgevonden.

Politie

+ Persoonsbewaking

11 januari 2008

Het politiekorps Amsterdam resp van Rotterdam is in gesprek met leiders van de moslimgemeenschap in hun stad ter voorbereiding op reacties op de film.

Openbaar Ministerie
College van procureurs-generaal
Voorzitter

Nr. 007

Notificatie
- 0. JAN. 2008

1 SG
2 MRJ

Kopie naar:
Vz. (coll. P's)
3) DSR

Postadres: Postbus 20305, 2500 EH Den Haag

De Minister van Justitie
dr. E.M.H. Hirsch Ballin

Bezoekadres:
Prins Clauslaan 1
2595 AJ Den Haag
Telefoon +31 70 33 88 00
Telefax +31 70 33 80 00

VERTROUWELIJK

uitsluitend per fax: 070-3706190 en 070-3707925

11.1

RA 2008/09

Onderdeel
Contactpersoon
Doorkiesnummer(s)
Datum
Oms kenmerk
Onderwerp

Bastuurlijke en Juridische zaken
Wob-besluit Openbaar Ministerie
070-339 9801
15 januari 2008
PaG/BJZ/23308
film Wilders

0000.06RH/1053490
00/5526306
17 JAN. 2008
R2008/012

Bij beantwoording de
datum en ons kenmerk
vermelden. Wilt u slechts
één zaak in uw brief
be

11.1

11.1

Wob-besluit Openbaar Ministerie

14 januari 2008 PaG/BJZ/23308

Wob-besluit Openbaar Ministerie

14 januari 2008 PaG/EJZ/23308

11.1 Wob-besluit Openbaar Ministerie

2
8
0

14 januari 2008 PaG/BJZ/23308

Wob-besluit Openbaar Ministerie

11.1.

14 januari 2008 PaG/BJZ/23308

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Openbaar Ministerie

College van procureurs-generaal

Voorzitter

Nr. 008

MOA
10.2.e

17/

Postadres: Postbus 20305, 2500 EH Den Haag.

De Minister van Justitie
dr. E.M.H. Hirsch Ballin

VERTROUWELIJK

uitsluitend per fax: 070-3706190 en 070-3707925

Bezoekadres:
Prins Clauslaan 162
2595 AJ Den Haag
Telefoon: 070 33 99 600
Telefax: 070 33 99 654

Kopie naar
1) SG
2) MW
3) DGA

11.1

Onderdeel
Contactpersoon
Doorkiesnummer(s)
Datum
Oms kenmerk
Onderwerp

Bestuurlijke en juridische zaken
Wob-besluit Openbaar Ministerie
070-339 9801
15 januari 2008
PaG/BJZ/29308
film Wilders

Bij beantwoording de
datum en ons kenmerk
vermelden. Wilt u slechts
één zaak in uw brief
behandelen.

11.1

bel...

11.1

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Wob-besluit Openbaar Ministerie 10.2.e

Wob-besluit Openbaar Ministerie

14 januari 2008 PaG/BJZ/23308

Wob-besluit Openbaar Ministerie

14 januari 2008 PaG/RIZ/23308

11.1 Wob-besluit Openbaar Ministerie

14 Januari 2008 P.O./BJZ/25308

Wob-besluit Openbaar Ministerie

11.1

H

E

H

H

17/01/2008 10:05
15/01 2008 15:18 FAX

DUUR/TITJE/R.L. - G164
COLLEGE PaG

NR. 042 P05
004/005

14 januari 2008 PaG/BJZ/23308

Wob-besluit Openbaar Ministerie

10.2.e

001/005

1 SG
2 MV

Openbaar Ministerie
College van procureurs-generaal
Voorzitter

Nr. 009

10.2.e

*In de ministerie betrefft de
aan de ministerie toe de ad
bevecht
15/1
acties
naar*

Postadres Postbus 20305, 2500 EH Den Haag.

De Minister van Justitie
dr. E.M.H. Hirsch Ballin

VERTROUWELIJK

uitsluitend per fax: 070-3706190 en 070-3707925

Bezoekadres:
Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag
Telefoon +31 70 83 99 800
Telefax +31 70 83 99 854

*Kopie naar
1) SG
2) Vz. Coll. P
3) DSR*

11.1

Onderdeel
Contactpersoon
Doorkleer nummer(s)
Datum
Oms kenmerk
Onderwerp

Bestuurlijke en Juridische zaken
Wob-besluit Openbaar Ministerie
070-339 9801
15 januari 2008
PaG/BJZ/29308
film Wilders

Bij beantwoording de
datum en ons kenmerk
vermelden. Wilt u slechts
één zaak in uw brief
behandelen.

11.1

Bevecht
10.2.e (7/)

11.1

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Wob-besluit Openbaar Ministerie ^{bet} 10.2.e

Wob-besluit Openbaar Ministerie

14 januari 2008 PaG/BJZ/23308

Wob-besluit Openbaar Ministerie

11.1

11.1 Wob-besluit Openbaar Ministerie

14 Januari 2008 PaG/BJZ/23308

Wob-besluit Openbaar Ministerie

11.1

17/01/2008 10:05
15/01 2008 15:18 FAX

JUSTITIEDELR. 5104
COLLEGE PAG

100042 1000
004/005

14 januari 2008 PeG/BJZ/25308

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Registratieformulier gerubriceerde bescheiden voor inkomende documenten

Nummer R2008/017

Dossiernummer:

Postdosnummer: 08/5526957

→ HB12

10.2.e23/1

1. Formele kenmerken	
Naam	CPG/OM Wilders
Adres	
Datum poststuk	2008-01-11
Woonplaats	Oen Haag
Kenmerk	PaG/BJZ/23350
2. Inhoudelijke kenmerken	
Onderwerp	Beoordeling aangiften tegen Tweede Kamerlid Wilders ter zake van zijn uitslatingen in de dagbladen de Volkskrant en de Pers/film
Exhibitum datum	
Verblijfplaats / ambtenaar	Van der Vliet
Notificatiedatum	
Afkomstig van	
Vrije tekst	
Relatie met andere documenten Relatie met andere dossiers	

Wilders

- debaterend redenerij
om van film
Wilders!
hoe zit het met
katie

- ambtsuitleg
de adere
procedere
die noemt
om ruit

10.2.e23/1

erover

Nr. 012

10.2.e

- BD/DGRR/STAF

Van: 10.2.e - BD/DJOA/OZI
Verzonden: maandag 21 januari 2008 17:29
Aan: Cramwinckel M.N. mr. - BD/DJOA; Vlist J. van der mr. - BD/DGRR
CC: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ; 10.2.e - BD/DJOA/OZI; 10.2.e - BD/DJOA/BJZ; Hommes I. - BD/DV/P&B
Onderwerp: Terugkoppeling ACO van vanmiddag ivm film Wilders

Vanmiddag vond op BZK (NCC) een Ambtelijk Crisis Overleg plaats (o.v.v. 10.2.e van de NCTB) mbt de publicatie van de film Wilders

Kort gezegd is in dit ACO afgesproken dat de regie thans blijft bij de werkgroep cartoons o.v.v. de NCTB (10.2.e). Ook het OM participeert in deze werkgroep.

Mocht er na uitkomst van de film sprake zijn van een crisis dan volgt mogelijk een IBT/MBT (evt opschalen)

De verwachting is dat de film er niet voor februari zal zijn.

10.2.e

Groet, 10.2.e

10.2.e
 Ministerie van Justitie
 Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
 Directie Juridische en Operationele Aangelegenheden
 Afdeling Operationele Zaken en Incidentenmanagement
 Tel: 070 - 370 6077
 Fax: 070 - 370 7253
 E-mail: 10.2.e

Cramwinckel M.N. mr. - BD/DJOA

Van: 10.2.e - BD/DJOA/OZI
 Verzonden: dinsdag 22 januari 2008 17:04
 Aan: Demmink J. - BD/AL
 CC: 10.2.e - BD/DJOA/OZI; Cramwinckel M.N. mr. - BD/DJOA; Viist J. van der mr. - BD/DGRR
 Onderwerp: BOT 23/1
 Urgentie: Hoog

Beste heer Demmink

Ter info nav agendapunt 2 (besluitenlijst van 14-1 jl): Gisteren vond op BZK (NCC) een Ambtelijk Crisis Overleg plaats (o.v.v. mw. Ongerling van de NCTB) mbt de publicatie van de film Wilders.

Kort gezegd is in dit ACO het volgende afgesproken:

- Overleg is éénmalig en bedoeld voor (1) informatie-uitwisseling, (2) formuleren van eventuele witte vlekken en vraagpunten en
- Wanneer daartoe aanleiding is zal de gebruikelijke IBT/MBT structuur worden geactiveerd, *don't see*
- Uitgangspunt van het overleg is dat er in dit stadium geen sprake is van een crisis en dat moet worden vermeden dat agv de communicatie onrust/aanwakkering of escalatie optreedt
- In dit stadium houdt de werkgroep Deense Cartoons onder voorzitterschap van de NCTB de *over*
- In het kabinet is afgesproken dat de minister van Justitie eerste woordvoerder is (voor buitenland is dat BZ iom Min.Jus); bij opschaling zal de MP de woordvoering overnemen.

Nav agendapunt 5 (vervolgdiscussie definitie terrorismebestrijding): uit navraag bij DW bleek dat de laatste wijzigingen niet met DW zijn afgestemd. 11.1

Vriendelijke groet,
10.2.e

Mw. 10.2.e
 Ministerie van Justitie
 Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
 Directie Juridische en Operationele Aangelegenheden
 Afdeling Operationele Zaken en Incidentenmanagement
 Tel: 070 - 370 6077
 Fax: 070 - 370 7253
 E-mail: 10.2.e

ind om ex d DRR
24 uur voor inv → NCTB
willen
min 4 bevestiging ibt/mbt
BZK dekt af op.ude aspect.
duur nog paa
weha (wilders ma 22/1)

Nr. 014

10.2.e - BD/DJOA/BJZ

Van: 10.2.e - BD/DJOA/OZI

Verzonden: woensdag 23 januari 2008 10:39

Aan: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ; 10.2.e - BD/DJOA/OZI

Onderwerp: FW: Ministerraad 18 februari 2008

Zie passage-wilders.

10.2.e

Oorspronkelijk bericht-----

Van: indienstvanhetrijk [mailto:indienstvanhetrijk@minaz.nl]

Verzonden: vrijdag 18 januari 2008 17:56

Aan: indienstvanhetrijk

Onderwerp: Ministerraad 18 februari 2008

IN DIENST VAN HET RIJK

Van: DG RVD
Onderwerp: Ministerraad
Datum: 18 februari 2008

Geachte ABD'ers,

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Tenslotte is in de ministerraad gesproken over het voornemen van Wilders om een film te maken over Islam en Koran. Op de persconferentie zegt de minister-president daarover het volgende:

- Vandaag is in de ministerraad gesproken over de discussie die gaande is over het plan van het Tweede Kamerlid Wilders om een film te publiceren over zijn opvattingen over de Islam en de Koran. De inhoud van die eventuele film is niet bekend en het is dus ook niet mogelijk daar een afgerond oordeel over te geven.
- Gebleken is wel dat er zowel in binnen- als in buitenland zorgen leven dat de inhoud van de film kwetsend zou kunnen zijn, en risicovolle reacties zou kunnen oproepen op het gebied van openbare orde, veiligheid en economie.
- U bent er inmiddels mee bekend dat het kabinet zich voorbereidt op mogelijke gevolgen die uitzending van de film zou kunnen hebben, in binnen- en buitenland. Op dit punt nemen wij onze verantwoordelijkheid, zoals we die ook in andere omstandigheden bij andere aanleidingen zouden nemen.
- De afgelopen weken en dagen zijn in binnen- en buitenland naar aanleiding hiervan heftige meningen geuit die over en weer als kwetsend en bedreigend kunnen worden ervaren. Het kabinet zal zich hier nimmer bij neerleggen. We bestrijden extremisme en terrorisme. Wij pakken wantoestanden aan. Wij pleiten voor vrijheid én respect. Dit zijn uitgangspunten die wij altijd zullen verdedigen. Nederland kent immers een traditie van vrijheid van meningsuiting, godsdienst en levensovertuiging. Nederland kent eveneens een traditie van respect, verdraagzaamheid en verantwoordelijkheid. Het nodeloos kwetsen van een bepaalde levensovertuiging of bevolkingsgroep hoort daar niet bij. Een vrij en onbelemmerd debat en respectvol omgaan met elkaar komen uit beide tradities voort. Het kabinet zal deze tradities hoog houden en doet een beroep op een ieder hetzelfde te doen.

Buiten reikwijdte

De Rijksvoorlichtingsdienst

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

*****

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the

Debat congres -
conform afspraak

Nr. 015

10.2.e

Aan
Van
Doorkiesnummer(s)
Datum
Onderwerp

Minister van Justitie, S.G.

BJZ, 10.2.e

370 7592

28 januari 2008

Beoordeling aangiften tegen Wilders m.b.t. uitslatingen in de Volkskrant en de Pers

Ontvangen

7377 29.01.08 10 31

Doel

U te informeren over het feit dat het ambtelijk overleg tussen departement en OM niet heeft geleid tot overeenstemming. In het ambtelijk overleg waren DW, DRC en BJZ vertegenwoordigd.

→ U te vragen hierover in een overleg met u, DW, DRC en BJZ van gedachten te wisselen.

Toelichting

Naar aanleiding van het ambtsbericht en uw reactie daarop heeft vanochtend het ambtelijk overleg tussen OM en departement plaatsgevonden over de beoordeling van de aangiften tegen Wilders met betrekking tot zijn uitslatingen in de Volkskrant en de Pers.

De discussie over de wijze van beoordelen van de aangiften heeft niet geleid tot overeenstemming tussen het OM en het departement.

Het departement heeft het OM vervolgens verzocht nader in te gaan op een aantal vragen van het departement. Kort samengevat komt het neer op de vraag of het OM van mening is dat de jurisprudentie over de feitelijke beoordeling van het begrip 'maatschappelijk debat' en 'onnodig grievend' dermate is uitgekristalliseerd, dat hierover geen discussie meer mogelijk is, zodat het aanbrengen van deze zaak/zaken bij de rechter niet opportuun is.^{11.1}

Na ontvangst van de nadere reactie van het OM zal er een advies worden opgesteld.

Nr. 016

10.2.e

- ED/DJOA/BJZ

Aan:

10.2.e

BD/DJOA/BJZ

Onderwerp:

Vragen n.a.v. overleg

Beste **10.2.e**

Zoals beloofd stuur ik je een mail met daarin een aantal vragen naar aanleiding van ons overleg van vanochtend. Ik som ze hieronder kort op.

- Wat is de reikwijdte van het begrip maatschappelijk debat? Maakt het voor de reikwijdte nog uit of het debat mondeling wordt gevoerd of schriftelijk? Als een politicus zijn mening verkondigt, is het maatschappelijk debat dan altijd een relevante omstandigheid (ongeacht medium of tijdstip);
- Wanneer zijn uitspraken onnodig grievend (waar ligt de ondergrens van deze beoordeling)
- Kun je het ambtsbericht nader toelichten aan de hand van de jurisprudentie?
- Welke procesrisico's zijn aanvaardbaar uitgaande van een prudent vervolgingsbeleid?

Alvast heel hartelijk dank voor een antwoord op bovenstaande vragen.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Openbaar Ministerie

College van procureurs-generaal

Voorzitter

Nr. 017

Postadres: Postbus 20305, 2500 EH Den Haag.

Aan de Minister van Justitie
Postbus 20301
2500 EH 'S-GRAVENHAGE

Bezoekadres:

Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag
Telefoon +31 70 33 99 600
Telefax +31 70 33 99 854

per fax: 070-3706190 en 070-3707925

• VERTROUWELIJK •

Onderdeel
Contactpersoon
Doorkiesnummer(s)
Datum
Ons kenmerk
Onderwerp

Bestuurlijke en Juridische zaken

Wob-besluit Openbaar Ministerie

070-339 9810

30 januari 2008

PaG/BJZ/23460

Aanvulling op de beoordeling aangiften tegen Tweede
Kamerlid Wilders ter zake van uitslatingen in o.m. De
Volkskrant

Bij beantwoording de
datum en ons kenmerk
vermelden. Wilt u slechts
één zaak in uw brief
behandelen.

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Wob-besluit Openbaar Ministerie

11.1

11.1

► Goede afzet

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Wob-besluit Openbaar Ministerie

30 januari 2008 PaG/BJZ/23460

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Nr. 019

10.2.e

- BD/DJOA/BJZ

Van: 10.2.e - BD/DW/SSR
Verzonden: donderdag 31 januari 2008 12:09
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
CC: 10.2.e - BD/DW/SSR; 10.2.e - BD/DRC/CV
Onderwerp: Nota Wilders

Beste 10.2.e

M.i. zou het raamwerk voor de nota aan de Minister als volgt kunnen luiden:

11.1

10.2.e
Directie wetgeving, sector straf- en sanctierecht
Tel.: 070 370 6844; fax: 070 370 7519
E-mail: 10.2.e @mlnjus.nl

Nr. 020

10.2.e

- BD/DJOA/AJO

Van: **10.2.e** - BD/DJOA/JBOZ
Verzonden: donderdag 31 januari 2008 13:02
Aan: Hommes I. - BD/DV/P&B
CC: **10.2.e** - BD/DJOA/BJZ
Onderwerp: RE:

Controleren:	Geadresseerde	Bezorging
	Hommes I. - BD/DV/P&B	Bezorgd: 31-1-2008 13:02
	10.2.e - BD/DJOA/BJZ	Bezorgd: 31-1-2008 13:02

Nee, dat doet **10.2.e**

10.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: Hommes I. - BD/DV/P&B
Verzonden: donderdag 31 januari 2008 12:43
Aan: **10.2.e** - BD/DJDA/BJZ
Onderwerp:

10.2.e

Doe jij de aangiften tegen wilders en daarmee het ambtsbericht van het OM hierover?

Ivo

Nota

Justitie

Minister van Justitie
Charter voor de openbaarheid van bestuur

Proed

10.2.e

- Nieuw
- Aangepast

Besproken.

10.2.e,

10.2.e

Nr. 021

Aan Minister van Justitie

SG-
dgRR
dJOA

15 FEB 08 16:38

1/2

10.2.e

Van hBJZ

RA 2008/094

Datum

Paraaf

10.2.e

Visie vooraf DW

Kopie DV en PA (per mail)

1/2

01/2

10.2.e

Concipiënt 10.2.e

Doorkiesnummer concipiënt

3707592

Datum

1 februari 2008

Kenmerk

DDS 5528966

Onderwerp

Beoordeling aangifte *Veren* Wilders voor de uitslatingen in de Volkskrant en de Pers

11.1

11.1

11.1

11.1

Achtergrond

Bij brief van 17 januari 2008 heeft het College u geïnformeerd over de door het openbaar ministerie voorgenomen afdoening van de aangiftes met betrekking tot de uitlatingen van de heer Wilders in onder meer de Volkskrant. Naar aanleiding van het periodiek overleg tussen u en het College op 24 januari en het overleg tussen medewerkers van het OM en medewerkers van het ministerie van Justitie van 28 januari j.l. heeft het College op 30 januari j.l. een aanvullend ambtsbericht gestuurd. Op basis van de ambtsberichten en het gesprek schets ik u onderstaand de consequenties van beide opties door DW en BJZ.

Juridisch kader

10.2.g & 11.1

In de zaken tegen Van Dijke en Van de Wende ging het om beledigende uitlatingen *over* een groep mensen ("homofilie is een vieze, vuile zonde") die, aangezien deze voortkomen uit de in de geloofsopvatting van de verdachte verankerde opvatting, niet beledigend zijn in de zin van artikel 137c Sr.

Er zijn de volgende verschillen aan te merken tussen de hierboven genoemde zaken en de voorliggende zaak Wilders:

- in de voorliggende zaak gaat het niet om opvattingen voortkomend uit een geloofsovertuiging, maar (persoonlijke en maatschappelijke) opvattingen van een politicus, die gelet op de situatie waarschijnlijk geacht wordt deel te nemen aan het maatschappelijk debat over de rol van de Islam in Nederland. Volgens vaste jurisprudentie van het EHRM is het toelaatbaar dat uitlatingen in het maatschappelijk debat 'offend, shock or disturb', tegelijkertijd erkent het Hof dat de nationale rechter de grenzen van het toelaatbare gegeven de nationale situatie beter kan beoordelen. Dat betekent dat ook strafbepalingen die grenzen stellen aan de geoorloofdheid van uitlatingen, niet in strijd zijn met de vrijheid van meningsuiting zoals neergelegd in het EVRM.
- de uitlatingen van Wilders richten zich tegen de Islam en de Koran en strikt

genomen, niet te en een groep mensen;

Verder is uit de jurisprudentie niet zonder meer af te leiden of de rechter de uitspraken van Wilders in het artikel in de Volkskrant zal beoordelen als 'onnodig grievend'.

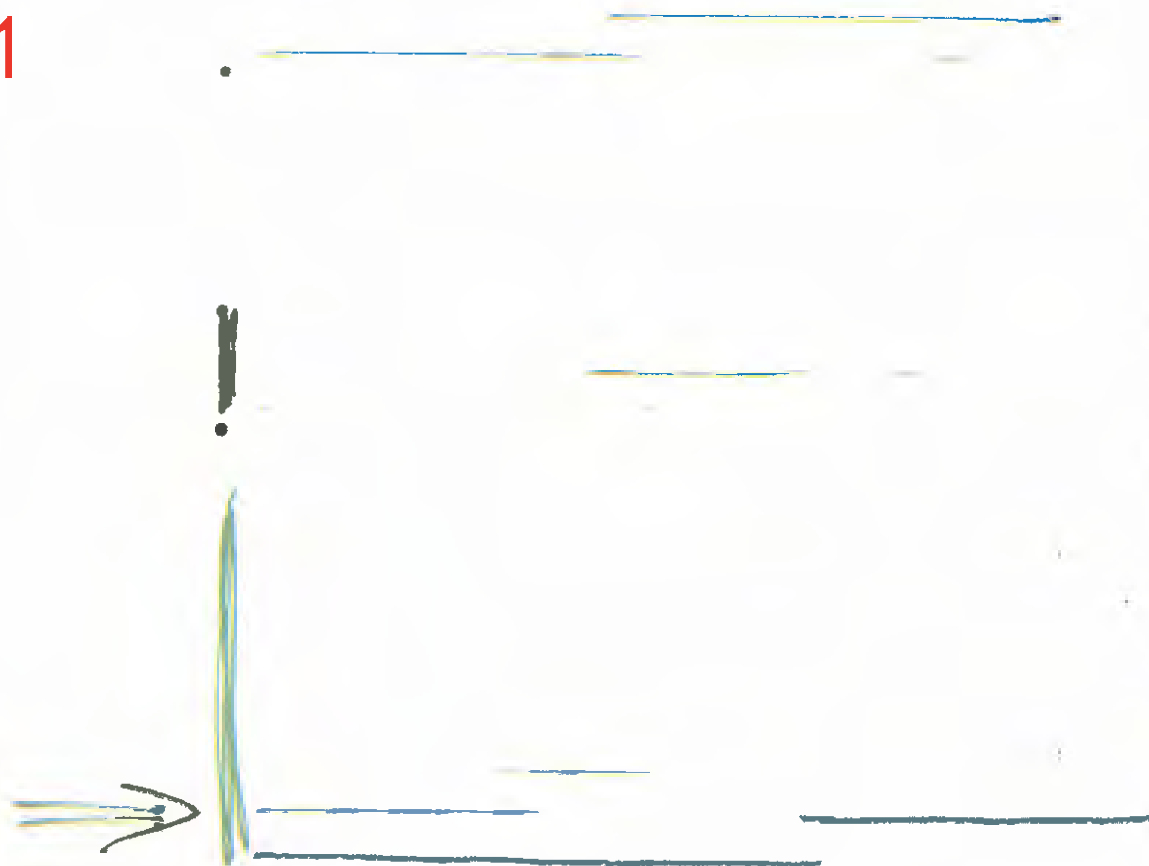
Implicaties van vervolgen

Tegen vervolging pleit het volgende

- 11.1

10.2.g & 11.1
11.1

11.1

Voor vervolging pleit het volgende:

- 11.1
-

11.1:

-
-
-
-

conclusies

11.1

11.1

Nota

Justitie

Gebruiken

10.2.e

*mech to de!
de pect is bij*
10.2.e 10.2.e

Aan Minister van Justitie
SG- 01.02.08 16:38
dgRR
dJOA

Nr. 022

Van hBJZ

Datum raaf

1/2
10.2.e

Visie vooraf DW

01/02

Kopie DV en PA (per mail)

10.2.e

Concipiënt E.M. Eijnwachter

Doorkiesnummer concipiënt 3707592
Datum 1 februari 2008
Kenmerk DDS 5528966
Onderwerp Beoordeling aangiften tegen Wilders voor de uitlatingen in de
Volkskrant en de Pers

*beter: film
7... raffen
(wacht maats)
hore beelden*

Advies

11.1

!!

Achtergrond

Bij brief van 17 januari 2008 heeft het College u geïnformeerd over de door het openbaar ministerie voorgenomen afdoening van de aangiftes met betrekking tot de uitlatingen van de heer Wilders in onder meer de Volkskrant. Naar aanleiding van het periodiek overleg tussen u en het College op 24 januari en het overleg tussen medewerkers van het OM en medewerkers van het ministerie van Justitie van 28 januari j.l. heeft het College op 30 januari j.l. een aanvullend ambtsbericht gestuurd. Op basis van de ambtsberichten en het gesprek schets ik u onderstaand de consequenties van beide opties door DW en BJZ.

Juridisch kader

10.2.g & 11.1

In de zaken tegen Van Dijke en Van de Wende ging het om beledigende uitlatingen *over* een groep mensen ("homofilie is een vieze, vuile zonde") die, aangezien deze voortkomen uit de in de geloofsopvatting van de verdachte verankerde opvatting, niet beledigend zijn in de zin van artikel 137c Sr.

Er zijn de volgende verschillen aan te merken tussen de hierboven genoemde zaken en de voorliggende zaak Wilders:

- in de voorliggende zaak gaat het niet om opvattingen voortkomend uit een geloofsovertuiging, maar (persoonlijke en maatschappelijke) opvattingen van een politicus, die gelet op de situatie waarschijnlijk geacht wordt deel te nemen aan het maatschappelijk debat over de rol van de Islam in Nederland. Volgens vaste jurisprudentie van het EHRM is het toelaatbaar dat uitlatingen in het maatschappelijk debat 'offend, shock or disturb', tegelijkertijd erkent het Hof dat de nationale rechter de grenzen van het toelaatbare gegeven de nationale situatie beter kan beoordelen. Dat betekent dat ook strafbepalingen die grenzen stellen aan de geoorloofde uitlatingen, niet in strijd zijn met de vrijheid van meningsuiting zoals neergelegd in het EVRM.
- de uitlatingen van Wilders richten zich tegen de Islam en de Koran en strikt

genomen, niet tegen een groep mensen;

Verder is uit de jurisprudentie niet zonder meer af te leiden of de rechter de uitspraken van Wilders in het artikel in de Volkskrant zal beoordelen als 'onnodig grievend'.

Implicaties van vervolgen

Tegen vervolging pleit het volgende :

111

10.2.g & 11.1
11.1

1

Voor vervolging pleit het volgende:

11.1

Conclusies

11.1

11.1

10.2.e

- BD/DJOA/AJO

Van: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Verzonden: maandag 4 februari 2008 14:15
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/JBOZ; 10.2.e - BD/DJOA/BJZ; 10.2.e
- BD/DJOA/BJZ
CC: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Onderwerp: Voorbereiding periodiek overleg MvJ/SG/DGRR/voorzitter College

Hallo collega's,

Voor het a.s. PO met de minister/DG/SG/voorzitter College komen de volgende punten aan de orde:

Buiten reikwijdte

Film Wilders/beoordeling aangiften (10.2.e)

Buiten reikwijdte

Het is - uiteraard - van belang dat onze DG goed op de hoogte is.
Derhalve mijn verzoek aan jullie.

Hebben jullie nog stukken/ of stukjes tekst --> lever deze dan aub uiterlijk woensdagochtend bij mij in.

Mijn dank = groot.

Met groet, 10.2.e

10.2.e

DGRR/Directie JOA, afdeling bestuurlijke en juridische zaken

Kamer H1026/telefoon 070 - 370 6573

r@minjus.nl

werkzaam op maandag/dinsdag/woensdag

10.2.e - BD/DJOA/OZI

Verzonden: 10.2.e - BD/DJOA/OZI
 februari 2008 10:03
 Aan: 10.2.e (PaG 's-Gravenhage)
 CC: 10.2.e - BD/DJOA 10.2.e -BD/DJOA/BJZ; 10.2.e
 BJJ
 Onderwerp: Preparatie Wilders

Dag 10.2.e

ageer even op je vraag welke voorbereidingen er ikv Wilders getroffen worden en zijn. Weet dat 10.2.e op de hoogte is van alle ins-en outs incl. reacties, afspraken in operationele zin, termijnen etc. Ik mail die veiligheidshalve even niet.

Ik onderscheid 3 stromingen

*WOB-
verzoeken*

1. de strafrechtelijke reactie: OM bereidt voor ism de afdeling BJJ en DW richting Minister. Discussie is gaande. 10.2.e, weet hier alles van. *ambtberichten lopen inmiddels via BJJ 2/DJOA*

Mogelijke terroristische/radicale reactie en (persoons- object)beveiliging: de NCTB heeft een werkgroep (geheten "cartoonoverleg") waar in participeert. Daar komt ook info van I&V-diensten binnen. Joustra heeft toegezegd zodra er over inhoudelijke OM-reactie gesproken (moet) gaan (gaat) worden, hij DGRR (BJZ en/of OZI) zal uitnodigen. 10.2.e houdt oogje in het zeil.

3. Ope r-ordelijk: BZK/NCC is trekker. Bij opschaling zullen Justitie (OZI) en NCTB vertegenwoordigd zijn. Wij hebben onze piketfunctionaris in kennis gesteld van wat er verwacht kan worden. Vooralsnog zal OZI normale piketactiviteiten verrichten, nog geen indicatie voor opschalen DCC (want wij gaan naar NCC)

Situatieberapportages lopen conform nationaal handboek van en naar buiten via DCC-Justitie
Groet, Dick

NB: als je dit soort vragen hebt, stuur dan ook een mail aan het DCC-IM adres (zie cc) weet je zeker dat de mail altijd gelezen wordt.

4. civiele aanpak

** evaluatie-
cirkelboek NCTB.
DGV, DGRR*

-----Oorspronkelijk bericht-----
 Van: 10.2.e (PaG 's-Gravenhage) 10.2.e is@om.nl
 Verzonden: februari 2008 17:21
 Aan: 10.2.e BD/DJOA/OZI; 10.2.e /DJOA/OZI; 10.2.e -BD/DJOA/OZI
 Onderwerp: rs

Hoi,

Ter voorbereiding op mogelijk gedoe naar aanleiding van de vertoning van Wilders' film (zo hij er op enig moment mocht komen) zijn wij bezig een aantal zaken tevoren op te zetten. We zullen zoals het zich nu laat aanzien preventief onze crisisorganisatie opschalen (de paar dagen rond de vertoning van de film) ten behoeve van de informatie-uitwisseling en het vaststellen van tolerantiegrenzen, toepassing snelrecht, etc. De informatie-uitwisseling richt zich uiteraard zowel op de parketten, als op de minister. Om alles goed op elkaar aan te sluiten ben ik dus zeer benieuwd wat er vanuit jullie / het NCC ter voorbereiding wordt gedaan. Aangezien er ook een Landelijk SGBO wordt/is ingericht, neem ik aan dat in ieder geval het NCC voorbereidingen treft. (ik kan me zo voorstellen dat het voor jullie momenteel minder voor de hand ligt voorbereidingen te treffen?)

Kunnen jullie mij inzicht verschaffen in de landelijke Initiatieven?

Alvast dank!

Groet,
10.2.e

15 maart 2008
trachten.

10.2.e

- BD/DJOA/BJZ -

Van: 10.2.e - BD/DJOA/OZI
 Verzonden: woensdag 13 februari 2008 16:19
 Aan: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ; 10.2.e - BD/DJOA/BJZ; 10.2.e
 BD/DJOA/OZI
 CC: DCC-IM; 10.2.e - BD/DJOA/OZI; Cramwinckel M.N. mr. - BD/DJOA
 Onderwerp: RE: DDS5529531

Oke, stille dus.

Ik zal Hans adviseren en marge BR van a.s. vrijdag 10.2.e (die weet meer...) te bevragen over civ. rechtelijke aanpak.

En -afgestemd met Hans- morgen NCTB bewegen een evaluatiedriehoek bijeen te roepen (DGV-DGRR - NCTB) om na uitkomen film even de klokken gelijk te zitten. Betekent dat we op dat moment een dossier moeten hebben met wat we weten/wat er speelt. Da's een actiepoint voor ons: bijhouden o van info om any moment (reactietijd: kort) DG te bedienen van stand van zaken 10.2.e en 10.2.e, pakken jullie dat op?

Verder zal Hans vz college vragen zodra vz MvJ belt over Wilders hem ook te bellen. Hij hans informeert ons weer.

10.2.e

► één draaiboek van NCTB en 10.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----
 Van: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
 Verzonden: woensdag 13 februari 2008 15:37
 Aan: 10.2.e - BD/DJOA/OZI; 10.2.e - BD/DJOA/BJZ; 10.2.e - BD/DJOA/OZI
 Onderwerp: FW: DDS5529531

Hoi,

Zie hieronder het antwoord op mijn cryptische vraag...

Groet,

► tijdsplanne waarin de beslissing wordt genomen tot aanvang straf. onderzoek

10.2.e

► draaiboek van D/oz mailwisseling.

-----Oorspronkelijk bericht-----
 Van: 10.2.e - BD/NCTB/DBS
 Verzonden: woensdag 13 februari 2008 15:30
 Aan: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
 Onderwerp: RE: DDS5529531

Beste 10.2.e

► 10.2.e

Nee nog geen beslissing. Wel is besloten om eerst te trachten meer duidelijkheid over de inhoud (vd film) te verkrijgen voordat er verdere stappen worden overwogen. Dat is nog een spannend traject.

Hoe staat het overigens met jouw traject?

Groet

10.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----
 Van: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
 Verzonden: woensdag 13 februari 2008 11:47
 Aan: 10.2.e - BD/NCTB/DBS
 Onderwerp: RE: DDS5529531

10.2.e

Is er naar aanleiding van het overleg (over het onderwerp uit onderstaand document) inmiddels een beslissing genomen?

10.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e BD/NCTB/DBS
Verzonden: woensdag 6 februari 2008 17:12
Aan: 10.2.e BD/DJOA/EJZ
Onderwerp: DDS5529531

<< Bestand: DDS5529531.doc >>

Gaarne vertrouwelijk behandelen.

10.2.e

10.2.e BD/NCTB/DBS
woensdag 6 februari 2008 17:12
10.2.e BD/DJOA/EJZ

<< Bestand: DDS5529531.doc >>

Gaarne vertrouwelijk behandelen.

Justitie

Nota

Dept. Vertrouwelijk

Nr. 025a

Aan Minister van Justitie

Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Datum

Paraaf

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

De... (faint text)

... (faint text)

... (faint text)

Nr. 025aa

Vertrouwelijke notitie

Buiten reikwijdte

Landsadvocaat

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Landsadvocaat

Buiten reikwijdte

Landsadvocaat

Handwritten notes and signatures, including a signature at the bottom right.

Buiten reikwijdte

... de behoefte, voldoende zal zijn
... het verbod van uitbreiding

... de wet, de wet, de wet
... de wet, de wet, de wet

Nr. 025ab

Vertrouwelijke notitie

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Landsadvocaat

datum 16 november 2007

2/5

Buiten reikwijdte

Landsadvocaat

Buiten reikwijdte

... van het ...

Landsadvocaat

Buiten reikwijdte

Landsadvocaat

De Raad van State heeft op 15 november 2007 een advies uitgebracht over de wettelijke bepalingen die betrekking hebben op de reikwijdte van de bevoegdheid van de Raad van State om te oordelen over de wettigheid van de handelingen van de bestuursorganen. Het advies is te vinden op de website van de Raad van State.

Bijvoorbeeld als internet via een kabel wordt aangesloten op een computer, kan het kort gezegd tot politiegeweld leiden. De Raad van State heeft een politiebepaling in de Wet van 1997 betreffende de bevoegdheid van de Raad van State om te oordelen over de wettigheid van de handelingen van de bestuursorganen. Het advies is te vinden op de website van de Raad van State.

Nr. 026

10.2.e

- BD/DJOA/BJZ

Van: **10.2.e** - BD/DJOA/BJZ
Verzonden: maandag 18 februari 2008 16:50
Aan: **10.2.e** - BD/DJOA/OZI; **10.2.e** - BD/DJOA/BJZ; **10.2.e**
BD/DJOA/OZI
CC: **10.2.e** - BD/DJOA/BJZ
Onderwerp: Draaiboek OM

10.2.e en **10.2.e**,

Het OM hanteert de volgende werkwijze. **11.1**

Groet,

10.2.e

[Faint handwritten text]

[Faint handwritten text]
- BD/DJOA/BJZ
- OM

[Faint handwritten text]
Het OZA doet niets. In de plannen van het OZA...

Memo *with*

Nr. 027

VERTROUWELIJK

MTDGRR dtv. dJOA

10.2.e

070-370 6509

21 februari 2008

Film Wilders, wie doet wat?

Aan
Van
Doorkiesnummer(s)
Datum
Onderwerp

① - *WOR* - *voortduren* aan draaiboek ed
in *Centraal* *overleg* *met* *DAG*
with *1.0.10* *with* *DGR*

② - *nota* *van* *minuten* *cc* *with*
maken

③ - *de* *ta* *pl* → *H.1.1*
dit *is* *het* *10.2.e* *-* *pr* *adi*
betreffende *in* *de* *10.2.e* *-* *pr* *adi*
in *de* *10.2.e* *-* *pr* *adi*

④ *NCC* *10.2.e*

⑤ *10.2.e* *van*
elk *aan* *de* *10.2.e* *van*
we *den* *10.2.e* *van*

de *10.2.e* *van*
elk *aan* *de* *10.2.e* *van*
we *den* *10.2.e* *van*

⑥ *NR* *55* *jaar*
van *operatie*
DCC
1.0.10 *Uans*

⑦ *in* *de* *10.2.e*
van *de* *10.2.e*
van *de* *10.2.e*

Wol
de *10.2.e*
van *de* *10.2.e*
van *de* *10.2.e*

geve *pers*
ed
draaiboek
van *de* *10.2.e*

Inleiding

Ten behoeve van landelijke coördinatie bij eventuele tegenreacties, ordeverstoringen, bedreigingen of een crisissituatie naar aanleiding van de voorgenomen uitzending van de "Film van Wilders", wordt door de NCTB (die afstemt met buitenlandse zaken), door BZK (NCC), door het OM en door DGRR (JOA) het één en ander in het kader van de preparatie en de eventuele reactie in gang gezet.

Dit memo geeft het MT-DGRR naar de stand van 21 februari weer wat er speelt.

In dit dossier dient onderscheid gemaakt te worden naar de reactie van de overheid op de film zelf 11.1

en de reactie op mogelijke onrust/aanslagen etc. (beleidsuitgangspunten en tolerantiegrenzen). In beide gevallen is voorlichting hierbij betrokken.

A.s maandag zal intern-Joa nader gesproken worden over de rolverdeling in de directie.

Na het bespreken van dit stuk in het MT-DGRR zal het verspreid worden naar NCC, NCTB, OM en DV.

Juridisch

1. Ter voorbereiding op de verwachte film hebben BZK, het College en de afdeling OZI beleidsuitgangspunten en tolerantiegrenzen opgesteld en afgestemd. Deze worden in de loop van de volgende week (voor Justitie: iaa. NCTB) aan de bewindslieden van BZK en Justitie ter kennis gebracht. Ter illustratie voeg ik een concept dat gaat over de Justitie-reactie (dus nog niet die van BZK) bij.

Voor de minister van Justitie geldt hierbij: in beginsel ter kennisneming, want OM-bevoegdheid. Maar gelet op politieke effecten en landelijke en mogelijk internationale reactie een mogelijkheid om het OM "aan te sturen" (aanwijzingsbevoegdheid).

v.w.b.
Wij
zijn
afgeleid

2. De MP, de Minister van Justitie en de landsadvocaat hebben gezien of er een civielrechtelijke verbodsreactie voor verschijnen van de film mogelijk is. In dit traject is DGRR niet betrokken en heeft (dus) ook geen rol. De juridisch adviseur kan, zo bleek bij navraag, desgewenst op verzoek van de Minister in dit traject ondersteuning bieden. **11.1**

Ik zal hier zorg voor dragen.

3. De afdeling BJZ heeft inmiddels een advies over hoe om te gaan met de aangiftes tegen de heer Wilders voor de Minister opgesteld. **10.2.g & 11.1**

Na een gesprek tussen de voorziter van het College en de Minister is inmiddels duidelijk dat een mogelijke vervolging ter zake van een ambtsmisdrif zo goed als van de baan is. Zo er gelegenheid is en geboden wordt, kan en zal de afdeling BJZ na verschijnen van de film (nader) advies over een strafrechtelijke reactie aan de Minister uitbrengen. Zie hiervoor ook de paragraaf informatievoorziening.

Crisisorganisatie

Preparatie:

Het NCC van BZK, NCTB en DGRR/OZI stemmen hun draaiboeken en plannen inmiddels af. De draaiboeken en plannen zijn naar verwachting volgende week gereed.

De afdeling OZI draagt zorg voor afstemming van een in concept ontvangen OM-draaiboek (incl. beleidsuitgangspunten en tolerantiegrenzen).

Het Parket-Generaal (de Raadsadviseur) stemt maatregelen en acties af in de NCTB-cartoonwerkgroep. Daar is DGRR -als bekend- niet bij betrokken. Wel hebben de NCTB en de dgRR afgesproken dat BJZ betrokken zal worden zodra de strafrechtelijke reactie aan de orde zou komen.

Respons:

De NCTB heeft het voortouw bij eventuele opschaling en alerteren van de crisisorganisatie. Een eventueel Interdepartementaal beleidsteam (IBT), wat gehouden zal worden bij het NCC van BZK, zal worden voorgezeten door de NCTB, de dgRR zal, conform procedure in het nationaal handboek crisisbesluitvorming (NHC), worden uitgenodigd.

11.1

11.1

Het NCC van BZK stemt de te nemen maatregelen zo nodig af met maatregelen die worden getroffen door (andere, waaronder landelijke) partijen. Hiertoe sluit de crisisorganisatie aan bij overlegverbanden bij NCTb/EBB, DCC-Justitie/DGRR, de landelijke staf grootschalig en bijzonder optreden (SGBO, is een politie-staf) bij het KLPD, het LOCC en evt. het expertisecentrum risicocommunicatie (ERC) bij BZK.

10.2.e

Na verschijnen van de film zal de dgRR een DG-tafel bijeenroepen op de ev. kantoorlog. Indien overleg tevoren noodzakelijk is, zal telefonisch contact worden gelegd. Deelnemers aan de tafel zijn -conform IM-strategie- buiten DG-intemen ten minste DV. Alsdan zal ook overwogen zal worden of een vertegenwoordiger van DGWIAV (ikv "vreemdelingen") of de JA moet aanschuiven.

Het DCC-justitie is, als bekend, 24 uur per dag bereikbaar¹. Hoofd DCC (is hoofd OZI) besluit na overleg met de DGRR (formeel: de SG) of er daadwerkelijke bemensing noodzakelijk is buiten kantooruren "opschalen". Logsitiek is de opschaling geheel voorbereid (handboek DCC-Justitie). De afdeling OZI levert als justitie-DCC een liaison aan het NCC ten behoeve van de afstemming en coördinatie/voorbereiding tussen BZK, NCTB en ter voorbereiding van een IBT en eventueel een ministerieel (M)BT.

Het OM heeft eveneens een crisisorganisatie, die bestaat uit een Coördinatiecentrum op het Parket-Generaal olv. de voorzitter van het College en met in ieder geval BJZ van het PaGe en OM-voorlichting.

11.1

Op moment van uitkomen van de film wordt de DCC-Justitie organisatie en die van het OM geactiveerd en zal deze van 24 uur voor uitzending (zie informatievoorziening) tot vooralsnog 2 dagen na de uitzending 24 uur per dag actief zijn (leden zijn in ieder geval bereikbaar, zo nodig ook direct beschikbaar).

Afschalen DCC geschiedt aan de hand van criteria als "sprake is van grootschalige incidenten / ordeverstoringen, en of de verwachting dat er meer incidenten plaats zullen vinden, rechtsorde geschokt en actieve bemoeienis en afstemming van het DCC naar OM, DGRR en NCTB en andere organisaties

¹ via het piketnummer: 070-3560540.

noodzakelijk en niet in de lijn op te lossen". De SG beslist formeel, hoofd DCC zal ten minste de dgRR consulteren.

Informatievoorziening

De heer Wilders heeft aangegeven 24 uur **vóór** uitzending van de film de NCTb in te lichten. De NCTb zal het Parket-Generaal inlichten. Het Parket-Generaal informeert het departement (piket OZI). Bezien wordt door OZI of NCTB ook MvJ en de dgRR belt (**check door OZI**) .

De voorzitter van het College zal **na** het vertonen van de film de Minister en de DGRR bellen. Doel: bezien of er een onderzoek wordt gestart of dat er, volgens College, geen reden is zulks te doen. De DGRR heeft op dat moment de kans BJZ voor advisering in te schakelen.

Check OZI: belt NCTB de minister ook? **11.1**

Het Coördinatiecentrum van het OM onderhoudt contact met het Landelijk SGBO van de politie bij het KLPD middels een liaison. In het geval sprake is van opschaling binnen de NCC-structuur, wordt in overleg met het DCC Justitie mogelijk een liaison afgevaardigd naar het NCC.

Situatierapportages (sitrap)

Na uitzending van de film zal gestart worden met het verstrekken van sitraps door OM en NCC. Het DCC ontvangt deze. Zij maakt een Justitie-sitrap en verstrekt dit aan NCC en aan de leden van de BR (dus incl. vz College). Er komt ten minste één sitrap per etmaal, indien noodzakelijk twee of meer. Deze sitraps bevatten de situatie / gebeurtenissen (demonstraties, eventuele rellen, aanslagen, etc.) van de voorgaande periode en de verwachte acties/demonstraties voor die dag.

Eventuele strafzaken ca. worden in beginsel niet breed via sitraps verspreid. De Voorzitter van het College informeert de minister van Justitie, de DGRR en de NCTb over belangrijke inhoudelijke beslissingen (zoals: strafbaarheid van uitingen in de film, al dan niet overgaan tot onderzoek naar strafbaarheid, de verkozen lijn met betrekking tot tegenuitingen, zicht op zaken, etc.).

Ook in de politielijn zal rond de uitzending van de film uitwisseling van informatie door middel van sitraps op gang komen . Deze zullen worden uitgewisseld tussen het Landelijk SGBO, het OM en het NCC. Het OM zal op haar beurt het DCC in kennis stellen.

Voorlichting

Het ERC van BZK heeft inmiddels een draaiboek communicatie opgesteld dat is afgestemd met DV van Justitie. Dit plan ziet op voorlichting bij binnen- en buitenlandse reacties (onrust).

In het draaiboek OM is een voorlichtingsparagraaf opgenomen die ziet op communicatie in geval van maatregelen rond de film, de makers en/of verspreiders. Deze informatie loopt van voorlichting OM naar DV van Justitie.

Vragen

- Kan het MT-DGRR instemmen met het gestelde?
- Zijn er aspecten waaraan nog aandacht aan besteed moet worden?

Bijlage bij memo MT-DGRR dd 21 februari 2008

CONCEPT-vertrouwelijk

Voorbeelden van tegenuitingen en bijbehorende uitgangspunten voor strafrechtelijk optreden

11.1

11.1

10.2.e 26/12

Nota

heeler in
Jan Mij

Departementaal /

10.2.e

10.2.e

Nr. 028

Aan Minister van Justitie

VERTROUWELIJK

Door tussenkomst van

SG
DGRR

Par

10.2.e

Van

DJOA

10.2.e

Concipiënt

10.2.e

10.2.e

I.a.a.

NCTB
Ivo Hommes

Doorkiesnummer concipiënt

070 - 3706077

Datum

25 februari 2008

Kenmerk

DDS 5532692

Bijlage(n)

2

Onderwerp

Film Wilders

Zie p. 3
bijlage 2.

Gevraagde beslissing

Geen. Deze nota is ter kennisneming.

11.1

Een gelijklopende nota gaat parallel naar de Minister van BZK (met daarbij enkel bijgevoegd bijlage 1. Bijlage 2 (volledige concept-draaiboek OM voor de voorbereiding op de film Wilders) wordt u hierbij vertrouwelijk aangeboden).

Algemeen

Ten behoeve van landelijke coördinatie bij eventuele tegenreacties, ordeverstoringen, bedreigingen of een crisissituatie naar aanleiding van de voorgenomen uitzending van de "Film van Wilders", wordt door de NCTB (die afstemt met Buitenlandse Zaken), door BZK (NCC), door het OM en door DGRR (JOA) het één en ander in het kader van de preparatie en de eventuele reactie in gang gezet. DGRR is betrokken bij (eventuele) strafrechtelijke reacties en vanuit het DCC (crisisbeheersingsaangelegenheden). Op het moment van uitkomen van de film wordt indien nodig door de SG of DGRR, de DCC-Justitie organisatie geactiveerd.

Ten behoeve van de voorbereiding van een eventueel strafrechtelijk optreden ten aanzien van de film zelf zijn door u en het OM afspraken gemaakt. Zo

nodig zal de DGRR in dit kader een DG-tafel bijeen roepen.

Tolerantiegrenzen

99 vrijdag?

Zoals dhr. Wilders zelf heeft aangegeven, zal zijn voorgenomen film over de Koran naar verwachting in de maand maart worden vertoond. Om met alle eventualiteiten in eigen land rekening te houden is ook in de operationele kolom nagedacht over de wijze waarop de operationele diensten (met name politie) indien gewenst gecoördineerd kunnen optreden en is een en ander afgestemd met het OM.

Daarbij is uitgegaan van de algemeen geldende uitgangspunten waarbij de verantwoordelijkheid voor operationeel beleid in de vorm van draaiboeken is belegd op het lokale niveau. Het lokale gezag stelt in de Driehoek onder meer vast welke tolerantiegrenzen en welk bejegeningprofiel zullen worden gehanteerd bij een eventueel optreden.

Bij grote(-re) mogelijke incidenten kan zich betrokkenheid van het hogere (= landelijke) gezagsniveau voordoen. In de justitiële lijn kan het College van PG's richtlijnen doen uitgaan (zoals door hen vastgestelde landelijke tolerantiegrenzen), die door zowel het Landelijk OM als de arrondissementsofficieren in de betreffende driehoeken worden ingebracht. U heeft zoals u weet een aanwijzingsbevoegdheid.

In de bestuurlijke lijn kan de Minister van BZK besluiten van haar aanwijzingsbevoegdheid gebruik te maken. Tot op heden is voor dit laatste nog nooit aanleiding gezien. Adviezen kunnen uiteraard altijd worden uitgebracht.

Zoals eerder vastgesteld kent de lijn van operationele opschaling naar nationaal niveau bij rampen- en crisisbeheersing geen formele entiteit. Vanuit de door haar gesignaleerde wenselijkheid en noodzaak heeft de Raad van Hoofdcommissarissen (RHC) besloten te komen tot een Landelijke Staf Grootchalig en Bijzonder Optreden, i.c. de LSGBO. De portefeuillehouder Conflict- en Crisisbeheersing van de RHC, de korpschef Haaglanden, heeft de opdracht gegeven aan de LSGBO op verschillende terreinen adviezen in de operationele lijn voor te bereiden alsook een zodanige operationele structuur in te richten dat langere tijd permanent kan worden gedraaid.

Samenvattend is de relatie van de verschillende partijen binnen de lokale driehoek met de nationale entiteiten op dit moment als volgt te schetsen:

- OM-lijn: College van PG's geeft richtlijnen, waaronder tolerantiegrenzen, aan het landelijk OM en de arrondissement parketten

- Bestuurlijke lijn: geen aanwijzingen van de Minister aan burgemeesters wel adviezen
- Operationele lijn: adviezen van LSGBO aan zowel regionale GBO-staven als aan nationale operationele component (LOCC)

Ter voorbereiding van het operationeel optreden zijn zoals aangegeven in nauwe samenspraak met het Openbaar Ministerie tolerantiegrenzen opgesteld. Bijgevoegd treft u de concept tolerantiegrenzen aan (bijlage 1). **11.1**

Tenslotte treft u ter kennisneming eveneens het volledige concept draaiboek voor de OM-voorbereiding op de film Wilders aan (waarvan de hiervoor genoemde concept tolerantiegrenzen deel uitmaken), bijlage 2. In dit draaiboek is ook aandacht voor vertoning van de film op internet.

Advies
11.1

Bijlage 3 – Voorbeelden van tegenuitingen en bijbehorende uitgangspunten voor strafrechtelijk optreden

11.1

11.1

Registratieformulier gerubriceerde bescheiden voor inkomende documenten

Nummer R2008/074

Dossiernummer:

Postdosnummer: 08/5537864

1. Formele kenmerken	
Naam	CPG/OM
Adres	
Datum poststuk	2008-02-26
Woonplaats	Den Haag
Kenmerk	PaG/BJZ/23799
2. Inhoudelijke kenmerken	
Onderwerp	Rapport Sackers inzake uitlatingen Wilders
Exhibitum datum	20080325
Verblijfplaats / ambtenaar	Vlist
Notificatiedatum	
Afkomstig van	
Vrije tekst	
Relatie met andere documenten	
Relatie met andere dossiers	

10.2.e - BD/DJOA/OZI

Van: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Verzonden: vrijdag 29 februari 2008 14:05
Aan: Cramwinckel M.N. mr. - BD/DJOA
CC: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ; 10.2.e - BD/DJOA/OZI; 10.2.e - BD/DJOA/OZI; 10.2.e - BD/DJOA/OZI
Onderwerp: W.

Marcel,

Dit moet je weten, ook met het oog op het po maandag met de Minister :

Woensdag is het nader advies van het College binnengekomen n.a.v. de aangifte tegen Wilders (ivm Volkskrant-uitlatingen van Wilders). De Minister had het College gevraagd om nog eens advies te vragen aan een EVRM-deskundige (let wel : het College had het eerste advies al voorgelegd aan prof de Roos). Het College heeft mr Sackers bereid gevonden. 11.1

Het College heeft dit advies overgenomen en heeft de Minister gevraagd op in het p.o. met vz College d.d. 6 maart alles af te hechten. 10.2.e heb ik gevraagd om maandag daartoe een advies op te stellen.

Zojuist ben ik gebeld door 10.2.e van het PaG. 11.1 Harm Brouwer Sackers. De Minister heeft het College gevraagd om een overleg tussen vz College, de behandelend OVJ en een andere, door de Minister genoemde deskundige, te weten de heer Lawson. 11.1 en heeft de stukken inmiddels in handen gesteld van de heer Lawson. Wie nu dit overleg gaat organiseren weet ik overigens niet.

11.1

10.2.e 11.1

Is het iets om het onderwerp Wilders (niet alleen de film maar ook de aangiften tegen Wilders) te bespreken in het po van 3 maart a.s. ?

Gr
10.2.e

10.2.e
Directie Juridische en Operationele Aangelegenheden
Hoofd afdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
Tel.: 070-3706453
Fax: 070-3707925
Mobiel: 10.2.e
Email: 10.2.e1@minjus.nl

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

*****
*****

This email and any files transmitted with it are confidential and intended solely for the use of the individual or entity to whom they are addressed. If you have received this email in error please notify the sender of this message. All rights are reserved.

Dit bericht en de bijgevoegde bestanden zijn vertrouwelijk en alleen bestemd voor het geadresseerde individu of de rechtspersoon. Wanneer u dit bericht niet in goede staat ontvangt, waarschuw dan de afzender. Aan dit bericht kunnen geen rechten ontleend worden.

*****
*****

<<brief rechter Catshuis.doc>>

*****

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

*****

Spong

advocaten

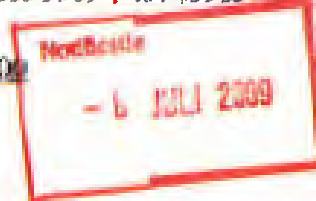
Nr. 033

Keizersgracht 278 | 1016 EW Amsterdam | telefoon +31 20 230 54 09 | fax +31 20 230 54 08 | Postbus 158 12 | 1001 NH Amsterdam

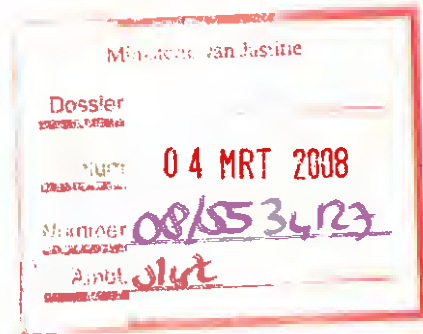
TEVENS PER FAX: (070) 370790

Ministerie van justitie
t.a.v. Mr E.M.H. Hirsch Ballin
Postbus 20301
2500 EH 'S-GRAVENHAGE

3 maart 2008
10.2.e /Aangifte
GM 05.5083/ja

5777/56

Geachte heer Hirsch Ballin,

Afgaande op de berichten in de media inhoudende dat u de heer G. Wilders gewaarschuwd zou hebben voor mogelijke strafrechtelijke vervolging naar aanleiding van zijn aangekondigde film, komt het mij dienstig voor u bijgaand afschrift te doen toekomen van de aangifte die ik namens een aantal cliënten tegen hem heb gedaan wegens het aanzetten tot haat als bedoeld in art. 137d Sr.

Hoogachtend,

G. Spong

Amsterdam
mr G. Spong
mr O. Hammerstein
mr W.H. Jebbink
mw mr I. van der Meer
mr G.J. van der Meer
mr K. Roderburg
mr J.H. van Dijk

Haarlem
mr M.M.J. Nuijten
mr M.E. van der Zouw
mr M.C. Jonge Vos
mr W.J. Morris

In samenwerking met Small • Murray • Scheper advocaten Willemstad Curaçao.

www.spongadvocaten.com | bankrotatie Fortis Bank (Nederland) N.V. 256 10 42 12 ten name van Spong advocaten Stichting derdengelden
Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat in het desbetreffende geval onder onze bereepsaansprakelijkheidsverzekering wordt uitbetaald.

Spong

advocaten

Nr. 033a

Keizergracht 278 | 1016 EW Amsterdam | telefoon +31 20 320 54 09 | fax +31 20 320 46 66 | Postbus 158 12 | 1001 NH Amsterdam

TEVENS PER FAX: (020)5412693

Aan de landelijk Officier van Justitie
in discriminatiezaken, mr **10.2.e**
Parket Amsterdam
Postbus 84500
1080 BN AMSTERDAM

30 januari 2008
10.2.e /Aangifte
GM 05.5083/jvl
parketnummer

Edelachtbare heer,

1. Namens de navolgende met name onder 2 genoemde personen en de personen op de aangehechte lijst doe ik hierbij aangifte tegen de heer Geert Wilders wegens het aanzetten tot haat als bedoeld in art. 137d Sr tegen mensen vanwege hun godsdienst en/of het beledigen van moslims als bedoeld in art. 137c Sr.

2. Aangevers:

a. **10.2.e**

b. **11.1**

c. **10.2.g**

d. **11.1**

e. **11.1**

f. **11.1**

Amsterdam

mr G. Spong

mr O. Hammerstein

mr W.H. Jebbink

mw mr I. van der Meer

mr G.J. van der Meer

mr K. Roderburg

mr J.H. van Dijk

Haarlem

mr M.M.J. Nuijten

mr M.E. van der Zouw

mr M.C. Jonge Vos

mr W.J. Morra

In samenwerking met **Smal** • Murray • Scheper advocaten Willemstad Curaçao.

www.spongadvocaten.com | bankrelatie Fortis Bank (Nederland) N.V. 256 10 42 12 ten name van Spong advocaten Stichting derdengelden
Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat in het desbetreffende geval onder onze beroepsaansprakelijkheidsverzekering wordt uitbetaald.

3. In een open brief c.q. publicatie gepubliceerd in de Volkskrant van 8 augustus 2007, waarvan afschrift gehecht aan deze aangifte, omschreef de heer Wilders de Koran als een fascistisch boek dat evenals *Mein Kampf* verboden zou moeten worden. De vergelijking met het nazi-regime doortrekkend schreef Wilders voorts:

'En de Koran is het *Mein Kampf* van een religie die beoogt anderen te elimineren...'

'De kern van het probleem is de fascistische islam, de zieke ideologie van Allah en Mohammed zoals neergelegd in de islamitische *Mein Kampf*: de Koran.'

4. Onder verwijzing naar HR. 2002 NJ 2002, 421 m.nt. PMe en de door de Hoge Raad gesauveerde bewijsoverwegingen van het hof (die zaak betrof ook aanhangers van de islam) brengen de hiervoor weergegeven publicaties mee dat Nederlandse niet-moslims op termijn zouden moeten vrezen voor hun eigen veiligheid en welvaart. Door de aldus geschetste intrinsiek conflictueuze naar dodelijk geweld verwijzende tweedeling worden moslims gepositioneerd tegenover niet-moslims en strekt de tekst van zijn publicatie tot het in diskrediet brengen van moslims waardoor deze aanzet tot haat jegens hen. Met name de onheilspellende inhoud van zijn publicatie zet aan tot haat.
5. Haat valt te omschrijven als een gemoedstoestand waarin een houding van vergaande vijandigheid en/of afschuw tot uitdrukking komt. Dit is het geval door de Koran te kwalificeren als een fascistisch boek en met name door de Koran te omschrijven als het *Mein Kampf* van een religie die beoogt anderen te elimineren. Hiermee worden zonder veel omhaal van woorden de Koran en moslims vergeleken met en op één lijn gesteld met het nazi-regime van destijds.
6. Het gebruik van formuleringen die verwijzen naar het nazi-regime en/of het fascisme dient in het spraakgebruik opgevat te worden als een aanduiding van cynische minachting van de menselijkheid en het recht. Zo overwoog het Bundesverfassungsgericht in zijn uitspraak van 19 december 1991 (Az. 1 Raad voor rechtsbijstand 327/91) dat:

'die Verwendung des Begriffs "Nazi" diene im politischen Sprachgebrauch des Umschreibung zynischer Verachtung der Menschlichkeit und des Rechts.'

7. Vanwege de politieke context, gelegen in de parlementaire functie van de heer Wilders, is het in dit verband nuttig vast te stellen dat invoering van het haatzaai-artikel in de jaren dertig een politieke achtergrond had. Het criminaliseren van het belasteren van een groep mensen maakte deel uit van een pakket maatregelen dat gericht was op het aan banden leggen van diverse uitingen van het toen sterk opkomende politiek extremisme, met name van het fascisme en het nationaal-socialisme. Het waren vooral de nationaal-socialistische haatcampagnes tegen de joden, maar ook communistisch gescheld op de kapitalisten, die de regering ertoe noopte haar toevlucht te nemen tot strafrechtelijke repressie. De regering sprak van 'volksvergiftiging die haat en wrok in de harten zaait en dreigt gevaarlijke stemmingen in een deel van het volk teweeg te brengen' (Handelingen Tweede Kamer 1933-1934, p. 1850R). In de optiek van de regering zouden 'de voorgestelde wetsbepalingen de volksverruwing in woord en geschrift tegengaan: zij zullen beletselen opwerpen tegen (...) den ontbindende geest van het extremisme'(Handelingen Tweede Kamer 1933-1934, p. 1855L).
8. Aangevers zijn van oordeel dat de gewraakte opmerkingen van de heer Wilders, in het bijzonder zijn kwalificatie 'fascistisch', zijn verwijzingen naar *Mein Kampf* en het wijzen op het dreigende gevaar van 'eliminatie' zonder enige twijfel vallen aan te merken als een 'volksvergiftiging die haat en wrok in de harten zaait en gevaarlijke stemmingen in een deel van het volk teweeg brengen'. Wetshistorisch gezien sluit een vervolging wegens het misdrijf van art. 137d Sr dan ook naadloos aan bij de bedoeling van de wetgever.
9. De kwalificatie 'fascistisch' en het synonimiseren van de Koran met *Mein Kampf* wekken verder ontegenzeggelijk associaties met het Derde Rijk en de onder auspiciën daarvan opgewekte rassenhaat respectievelijk de daardoor aangeblazen rassendiscriminatie, jodenvervolging en de meedogenloze vervolging onder de noemer 'Endlösung' van alles en iedereen die ook maar in enig opzicht daarmee vereenzelvigd kon worden.
Mein Kampf is, zoals Melai terecht opmerkt, een boek dat heeft te gelden als de catechismus van de volksbeweging en de operationele hantering van de machtsmiddelen van de Duitse staat, zoals de schrijver daarvan die in de jaren 1933-1945 overeenkomstig zijn geloofsartikelen naar zijn hand zette. De in dat boek gedane programmatische uitspraken doen hun kwaadaardigheid tot op deze dag in elk nog bestaand exemplaar onversneden gelden. vgl.

10. Zonder overdreven tellurische bespiegelingen valt bij deze stand van zaken vast te stellen dat de gewraakte uitlatingen beledigend zijn voor moslims en zoals al opgemerkt aanzetten tot haat, in aanmerking genomen dat de verschrikkingen van het fascisme en nationaal-socialisme c.q. Mein Kampf zodanig diepe sporen in met name de West-Europese samenleving hebben nagelaten dat bij een ieder, althans een zeer groot deel van de bevolking elke associatie met dergelijk gedachtegoed gevoelens van afschuw en haat oproept. De gewraakte uitlatingen zijn dan ook volgens aangevers vanwege de haatzaai-connotatie sociaal bedreigend en maatschappelijk ontwrichtend.

11. Wat het misdrijf van art. 137c Sr (belediging van een groep mensen wegens hun godsdienst) betreft zij volstaan met de kanttekening dat regering en parlement zich er destijds in theorie terdege van bewust waren dat de strafrechtelijke repressie op gespannen voet kon komen te staan met de bescherming van de vrije meningsuiting. Om die reden werd het delictsbestanddeel van de belediging in formele zin opgevat (belediging naar de uiterlijke vorm) en niet in materiële zin (belediging naar de intentie). In dat onderscheid zag de regering een zekere waarborg tegen een onaanvaardbare beperking van de vrijheid van meningsuiting (Tweede Kamer 1933-1934, 237, nr. 3, p. 3R en nr. 5). Aldus beschouwd valt met name de typering dat de 'fascistische' islam, de 'zieke' ideologie van Allah en Mohammed zoals neergelegd in de islamitische *Mein Kampf* (de Koran) als beledigend voor een groep mensen aan te merken. Het staat een ieder vrij kritiek, walging of misprijzen op een godsdienstige stroming uit te oefenen. De wijze waarop dat geschiedt is evenwel aan zekere beperkingen onderworpen. En ook hier gelden kwalificaties als 'fascistisch' en 'ziek' als onnodig kwetsend. Zoals de toenmalige minister van Justitie Polak het formuleerde, richt art. 137c Sr zich vooral op het bestrijden van uitlatingen die 'de mensen kwetst in wat in hun ogen het belangrijkste is'. En dat is hier het geval. vgl.

- Handelingen Tweede Kamer 1969-1970, p. 4349

12. Aan het voorgaande doet niet af dat sprake zou zijn van een politieke context. Juist in een politieke context kunnen haatzaaiende opmerkingen fatale maatschappelijke gevolgen hebben, zoals nog niet zo lang geleden de haatzaaiende opmerkingen van een aantal Hutu-leiders in Rwanda hebben uitgewezen. In de uitspraken van het Rwanda Tribunaal d.d. 3 december 2003 in de zaken tegen Nahimana, Barayaguisa en Ngeze (case no. ICTR-99-52-T, p. 3) werden dergelijke haatzaaiende opmerkingen op niet mis te verstane wijze strafrechtelijk aan de tot levenslang veroordeelden toegerekend.

13. Ook op nationaal niveau zijn politici voor beduidend minder verstrekkende ophitsende uitlatingen wegens het aanzetten tot haat strafrechtelijk veroordeeld. Zo ging in 1999 een politicus voor de bijl die tijdens een politieke demonstratie leuzen riep als 'wij schaffen de multi-culturele samenleving af' en 'Nederland voor de Nederlanders'. vgl.

- HR 18 mei 1999 NJ 1999, 634

14. Uit crimineel politiek oogpunt beschouwd veroorloven de aangevers zich met betrekking tot de opportuniteit van de verzochte strafvervolgung het volgende op te merken.

Bestrijding van beledigende, haatzaaiende uitlatingen hoeft niet per se via het strafrecht te geschieden. Nochtans heeft, zoals blijkt uit de hiervoor weergegeven wetsgeschiedenis, de wetgever er nadrukkelijk voor gekozen, zulks ter uitvoering van het Internationaal Verdrag van New York van 7 maart 1966 inzake de uitbanning van elke vorm van rassendiscriminatie de delictomschrijvingen van art. 137c en 137d Sr te creëren. Deze wetgevende ingreep heeft zijn vervolg gekregen door invoering van het tweede lid van art. 137d Sr bij Wet van 20 november 2003 in verband met een verhoging van de strafmaat bij structurele vormen van discriminatie (Stb. 480, datum inwerkingtreding 1 februari 2004). In dit tweede lid is bepaald dat indien het feit wordt gepleegd door een persoon die daarvan een beroep of gewoonte maakt of door twee of meer verenigde personen een gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of geldboete van de vierde categorie wordt opgelegd. Een verdubbeling van de strafmaat dus ten aanzien van een eenmalige vervulling van de delictomschrijving. Aangezien de heer Wilders consequent voortgaat in zijn verkettering van de Koran als een fascistisch boek is op hem de strafverzwarende omstandigheid van een 'gewoonte maken' van toepassing. De recente strafbaarstelling van een zodanige structurele vorm van aanzetten tot haat brengt, zo veel is duidelijk, tot uitdrukking dat de wetgever hier geen *laissez faire*-achtige criminele politiek voor ogen heeft gestaan, maar hoge vervolgingsprioriteit daaraan toekende.

Gelet op deze wetsgeschiedenis alsook in aanmerking nemend dat de heer Wilders blijkens de beraadslagingen en het stemgedrag van zijn toenmalige VVD-fractie in de Tweede Kamer vóórstander althans geen tegenstander van deze wet is geweest, kan niet aan de onverbidelijke slotsom worden ontkomen dat ook uit opportuniteitsoogpunt beschouwd een strafrechtelijke vervolging van hem geboden is. Voorkomen moet worden dat gezien de aangehaalde veroordelingen het verwijt van willekeur de kop op steekt.

Spong

advocaten

15. Ten slotte zij gememoreerd dat in de opvatting van aangevers hier sprake is van een dringende maatschappelijke urgentie de heer Wilders naar aanleiding van zijn hiervoor aangehaalde uitlatingen strafrechtelijk te vervolgen wegens de misdrijven als bedoeld in de artt. 137c en/of 137d Sr. Ik verzoek u dus daartoe over te gaan en mij binnen vier weken hieromtrent te berichten.

Hoogachtend,

G. Spong

Nr 035

Aan: zie verzendlijst

Onderwerp
Uitnodiging Ministerieel Beleidsteam i.v.m. de
film Fitna

Hierbij nodig ik u, mede namens de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding,
uit voor het Ministerieel Beleidsteam inzake de film Fitna.

De agenda voor deze vergadering en de stukken zijn conform eerdere afspraak
door de NCTb bij u bezorgd.

Datum: 5 maart 2008

Tijdstip: 15:00 uur tot 16:00 uur

Locatie: Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties, Schedeldoekshaven 200,
Den Haag, 15^e etage, NCC - IBT/MBT zaal.

Ik verzoek u uw aanwezigheid te bevestigen bij het secretariaat van het Nationaal
CrisisCentrum (tel. 070 – 426 5300 of ncc@crisis.minbzk.nl). Voorts verzoek ik u
zich bij verhindering te laten vervangen en de namen van de vervanger door te
geven. In verband met beveiligingseisen is het noodzakelijk om u bij aankomst te
legitimeren.

HET HOOFD VAN HET NATIONAAL CRISISCENTRUM,

10.2.e.

Datum
4 maart 2008

Ons kenmerk
OC2008/07112801

Onderdeel
DGV/CB/Nationaal
CrisisCentrum

Inlichtingen
Operationeel Centrum
T (070) 426 5151
F (070) 361 4484

Uw kenmerk

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
1

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Internetadres
www.minbzk.nl

Datum
4 maart 2008

Ons kenmerk
OC2008/07112801

Onderdeel
DGV/CB/Nationaal
CrisisCentrum

Blad
2 van 2

Verzendlijst

- Via: - Hoofd Operationeel Centrum
- Aan: - Ministerie van Algemene Zaken,
t.a.v. Dhr. Van Oosterom
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
t.a.v. Mevr. G. ter Horst
- Ministerie van Buitenlandse Zaken,
t.a.v. Dhr. M. Verhagen
via M@minbuza.nl
- Ministerie van Defensie,
t.a.v. Dhr. E. van Middelkoop
via DOPS
- Minister van Justitie
t.a.v. Dhr. E.H.M. Hirsch Ballin
via OZI
- Minister voor Wonen, Werken en Integratie
t.a.v. Mevr. E. Vogelaar
voor deze Mevr. M. Haimé
via **10.2.e** (secretariaat)
- NCTb
t.a.v. Dhr. Joustra
- Ministerie van BZK
t.a.v. DGV Dhr. D. Schoof

Nr. 036

- Vertrouwelijk -

*Kopie te info
dne Yzenman*

Geachte Heer/Mevrouw,

Bijgaand treft u in afschrift aan de uitnodiging en agenda ten behoeve van het informatief Interdepartementaal Beleidsteam, op woensdag 5 maart 2008 om 11.00 uur op het NCC.

Met vriendelijke groet,
het NCC

10.2.é

*Marcel,
Danië Hieby resouw.*

10.2.e

Nr. 36a

Aan: zie verzendlijst

Onderwerp
Uitnodiging informatief Interdepartementaal
Beleidsteam i.v.m. Film "Fitna"

Hierbij nodig ik u, mede namens de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding, uit voor een informatief Interdepartementaal Beleidsteam inzake de film Fitna. Zoals bekend heeft de heer Wilders aangekondigd een anti-Koran film uit te brengen. Gelet op de mogelijke gevolgen in binnen- en buitenland acht ik het nuttig om bijeen te komen om het beeld van de situatie en de media-analyse te bespreken, afspraken te maken, waar nodig acties in gang te zetten en desgewenst adviezen ten behoeve van het bewindspersonen overleg voor te bereiden. De agenda voor deze vergadering vindt u in de bijlage. Eventueel resterende stukken worden bij het overleg uitgedeeld.

Datum: woensdag 05 maart 2008

Tijdstip: 11.00 uur tot 12.00 uur

Locatie: Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties, Schedeldoekshaven 200,
Den Haag, 15^e etage, NCC IBT/MBT zaal.

Ik verzoek u uw aanwezigheid te bevestigen bij het secretariaat van het Nationaal CrisisCentrum (tel. 070 – 426 5300 of ncc@crisis.minbzk.nl). Voorts verzoek ik u zich bij verhindering te laten vervangen en de namen van de vervanger door te geven. In verband met beveiligingseisen is het noodzakelijk om u bij aankomst te legitimeren.

HET HOOFD VAN HET NATIONAAL CRISISCENTRUM

10.2.e

Datum
4 maart 2008

Ons kenmerk
OC2008/07112801

Onderdeel
DGV/CB/Nationaal
CrisisCentrum

Inlichtingen
Operationeel Centrum
T (070) 426 5151
F (070) 361 4464

Uw kenmerk

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
1

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Internetadres
www.minbzk.nl

Datum
4 maart 2008

Ons kenmerk
OC2008/07112801

Onderdeel
DGV/CB/Nationaal
CrisisCentrum

Blad
2 van 2

Verzendlijst

- Via: - Hoofd Operationeel Centrum
- Aan: - Ministerie van Algemene Zaken,
de heer J. van Eck (raadsadviseur)
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
t.a.v. de heer H.W.M. Schoof
- Ministerie van Buitenlandse Zaken,
t.a.v. de heer Geerts
- Ministerie van Defensie,
t.a.v. de heer Gazenbeek
- Ministerie van Justitie
t.a.v. de heer Van der Vlist
- Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en
Milieubeheer
t.a.v. de heer Van Halder
- Expertisecentrum Risico- en Crisiscommunicatie
- Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding
t.a.v. de heer T.H.J. Joustra
- AIVD
t.a.v. de heer Bouman
- College van Procureurs-Generaal
t.a.v. de heer Brouwer
- Korps Landelijke Politiediensten
t.a.v. de heer Bik
- Gemeente Amsterdam namens G4
t.a.v. mevrouw M. Sarucco
- I.a.a. LOCC/ G4 (Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Den Haag)/ Alle DCC's

Nr. 036b

**AGENDA Informatief Interdepartementaal Beleidsteam
Film Wilders d.d. 05 maart 2008**

1. Opening en mededelingen
2. Schets van de actuele situatie
3. Verwachte ontwikkelingen en scenario's
4. Voorstel voor adviezen aan Bewindspersonen overleg
5. Rondvraag en sluiting

Nr. 037

10.2.e

BD/DJOA/BJZ

Van: 10.2.e (PaG 's-Gravenhage) 10.2.e @om.nl]
Verzonden: donderdag 6 maart 2008 13:48
Aan: 10.2.e -> BD/DJOA/BJZ; 10.2.e (PaG 's-Gravenhage)
CC: 10.2.e - BD/DJOA/OZI
Onderwerp: RE wilders

Gevoeligheid: Vertrouwelijk

Gisteren is eea mbt de berichtgeving aan de aangevers in een stroomversnelling gekomen ivm de persconferentie van Spong. Deze twee brieven zijn gisteren vanuit A'dam (naar Spong ook per fax) uitgegaan. Onze voorlichter Monique Corten heeft gisteren eea doorgegeven aan Ivo Hommes dus die is in ieder geval ook op de hoogte. Duidelijk is dus dat we sinds gisteren weer een nieuwe termijn van 6 wken zijn ingegaan!

(de worddocs doen wat raar maar als je eerst op de rechterknop drukt (opties) en dan weer op de rechter (alle samenvoeggeg verwijderen), dan kom je er well). De brf van 17 jan heb ik nog steeds niet 11.1

Tussenbericht 2 aangevers VK 8...

Tussenbericht Spong VK 8 aug 2...

Groeten,^{10.2}

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e -> BD/DJOA/BJZ [mailto:10.2.e @minjus.nl]
Verzonden: donderdag 6 maart 2008 10:21
Aan: 10.2.e (PaG 's-Gravenhage); 10.2.e (PaG 's-Gravenhage)
CC: 10.2.e - BD/DJOA/OZI
Onderwerp: wilders

10.2.e en 10.2.e,

Zoals jullie ongetwijfeld gehoord hebben komt de film op 28 maart in Nieuwspoord. Gisteren hoorde ik op het journaal dat schriftelijk was meegedeeld dat de beslissing op de aangiften tegen Wilders (nav zijn uitlatingen van vorig jaar) over 6 weken wordt genomen. Kan ik een kopie krijgen van die brief?

Groet,

10.2.e

*****

Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Ministerie van Justitie.

*****

Nr. 038

Cramwinckel M.N. mr. - BD/DJOA

Van: 10.2.e - BD/DJOA/OZI
Verzonden: maandag 10 maart 2008 13:16
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/OZI; 10.2.e - BD/DJOA/BJZ; 10.2.e
BD/DJOA/BJZ; Cramwinckel M.N. mr. - BD/DJOA
Onderwerp: FW: checklist
Gevoeligheid: Vertrouwelijk

Ter info
Gr 10.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e - BD/DJOA/OZI
Verzonden: maandag 10 maart 2008 13:15
Aan: 10.2.e - BD/NCTB/DBS
Onderwerp: checklist
Gevoeligheid: Vertrouwelijk

Ho 10.2.e ,

Zoals vorige week reeds telefonisch met je besproken, bijgaand nog de opmerkingen op de checklist IBT per e-mail.

11.1

Groet 10.2.e

10.2.e
Ministère van Justitie
Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Juridische en Operationele Aangelegenheden
Afdeling Operationele Zaken en Incidentenmanagement
Tel: 070 - 370 6077
Fax: 070 - 370 7253
E-mail: 10.2.e i@minjus.nl

Nr. 040

10.2.e - BD/DJOA/AJO

Van: 10.2.e - BD/DJOA/JBOZ
Verzonden: Vrijdag 14 maart 2008 14:35
Aan: 10.2.e - BD/DRC

Controleren: Geadresseerde Bezorging
10.2.e - BD/DRC Bezorgd: 14-3-2008 14:35

de krant van deze week!

De Telegraaf

Piketambtenaar

10.2.e had deze week piketdienst. 10.2.e doet verslag in het MT-DJOA. Belangrijke punten waren:

- Het voorbereidingstraject rond de film van Wilders loopt nog.

Buiten reikwijdte

copy

copy D6

dbu

*Adelstejn
Wagter*

Openbaar Ministerie
College van procureurs-generaal
Voorzitter

10.2.e

→ 10.2.e

cc 10.2.e

1 56
2 mt
10.2.e

Nr. 041

Postadres: Postbus 20305, 2500 EH Den Haag.

Bezoekadres:
Prins Clauslaan 16
2500 AJ Den Haag
Telefoon +31 70 33 99 600
Telefax +31 70 33 99 604

Aan de Minister van Justitie
Postbus 20301
2500 EH 'S-GRAVENHAGE

Ministerie van Justitie
per fax: 0703706190 of 0703558055
- VERTROUWELIJK - Datum 28 MAART 2008
Nummer 2008/042
0703558055

10.2.e
Notificatie
- 6 JULI 2008

Onderdeel
Contactpersoon
Doorkiesnummer(s)
Datum
Ons kenmerk
Bijlage(n)
Onderwerp

Bestuurlijke en Juridische Wob-besluit Openbaar Ministerie
070-339 9810
25 maart 2008
PaG/BJZ/24127
Brief van de hoofdofficier van justitie te Amsterdam van december 2007
Aanvulling op de beoordeling aang
Kamerlid Wilders ter zake van uit
Volkskrant, n.a.v. gesprek van 17 m

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

nader overleg.

10.2.g & 11.1

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Wob-besluit Openbaar Ministerie

- BD/DJOA/OZI

Van: **10.2.e** - BD/DJOA/BJZ
 Verzonden: **10.2.e** - BD/DJOA/BJZ; **10.2.e** -
 Aan: **10.2.e** - BD/DJOA/BJZ; **10.2.e** -
 Onderwerp: **10.2.e** - BD/DJOA/BJZ; **10.2.e** -
 BD/DJOA/OZI
 FW: Termijn beoordeling aangiften tegen Wilders

Gisteren heb ik onderstaande mail gestuurd naar **10.2.e** Voor jullie informatie: nog geen antwoord of reactie van **10.2.e** gehad.

10.2.e

---Oorspronkelijk bericht---

Van: **10.2.e** - BD/DJOA/BJZ
 Verzonden: **10.2.e** - BD/DJOA/BJZ
 Aan: **10.2.e** - BD/BSG
 Onderwerp: **10.2.e** **10.2.e** - BD/BSG
 Termijn beoordeling aangiften tegen Wilders

Hoi **10.2.e**

Er is een aanvullend ambtsbericht van het OM van 25 maart over de beoordeling van de aangiften tegen Wilders ter sake van zijn uitspraken in onder meer de Volkskrant. Voor zover ik weet is er nog geen beslissing genomen over het wel of niet vervolgen van Wilders. Op 5 maart heeft het OM in Amsterdam aan de personen die aangifte hebben gedaan een brief gestuurd met daarin de toezegging dat ze binnen 6 weken horen wat het OM gaat doen. Die termijn loopt op 16 april aanstaande af. Is de minister zich bewust van deze termijn?

Groet,

10.2.e

Tussenbericht 2
 aangevers VK 8...

Ps. De worddocs zijn te openen door eerst op 'opties' en dan op "alle samenvoegingen verwijderen" te klikken.

Nr. 044

10.2.e - BD/DJOA/OZI

Van: 10.2.e - BD/DW/SSR
Verzonden: donderdag 27 maart 2008 15:02
Aan: 10.2.e - BD/NCTB/DBS
CC: 10.2.e - BD/DW/SSR; 10.2.e - BD/DJOA/OZI; 10.2.e - BD/DJOA/OZI
Onderwerp: RE: Vrijheid van meningsuitingversie 27-03-08

Beste 10.2.e

11.1

Met hartelijke groet, 10.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e - BD/DJOA/OZI
Verzonden: donderdag 27 maart 2008 13:40
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/OZI; 10.2.e - BD/DW/SSR
Onderwerp: RE: Vrijheid van meningsuitingversie 27-03-08

Ik kijk en mis achter 137 uit welk wetboek dit komt. Geeft dat maar door aan 10.2.e

Gr, 10.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e - BD/DJOA/OZI
Verzonden: donderdag 27 maart 2008 12:04
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/OZI; 10.2.e - BD/DW/SSR
Onderwerp: FW: Vrijheid van meningsuitingversie 27-03-08

Zie onderstaand. Kunnen jullie hier nog een blik op werpen en dhr 10.2.e berichten?
Groet 10.2.e

10.2.e
*Ministère van Justitie
Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Juridische en Operationele Aangelegenheden
Afdeling Operationele Zaken en Incidentenmanagement
Tel: 070 - 370 6077
Fax: 070 - 370 7253*
10.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e - BD/NCTB/DBS
Verzonden: donderdag 27 maart 2008 10:58
Aan: 10.2.e - BD/DW/SSR; 10.2.e - BD/DJOA/OZI; 10.2.e (PaG 's-Gravenhage)
Onderwerp: Vrijheid van meningsuitingversie 27-03-08

<< Bestand: Vrijheid van meningsuitingversie 27-03-08.doc >>

11.1

10.2.e

VERTROUWELIJK

Aan Minister van Justitie

Nr. 047

Datum

Paraaf

Door tussenkomst van

NCTb

Van

NCTb/DBS

Concipiënt

NCTb/DBS/102.e

9/04/08

10.2.e

Doorkiesnummer concipiënt

3150422

Datum

1 april 2008

Kenmerk

DDS5538875

Bijlage(n)

1

Onderwerp

Annex dossier spoeddebat 1 april film PVV leider

Bijgaand in annex en ter vertrouwelijke informatie als achtergrond voor het spoeddebat heden over de film van PVV leider de volgende documenten:

Buiten reikwijdte

- o Kort overzicht mogelijke onderwerpen en spreekteksten voor spoeddebat 1 april van DGRR waarin opgenomen:
  - o Beoordeling film PVV leider door OM
  - o Teksten mbt vrijheid van meningsuiting
  - o Beoordeling aangiften tegen Wilders
  - o **Buiten reikwijdte**

- o **Buiten reikwijdte**
- o
- o

Nr. 047a

1. Beoordeling film Fitna door het OM

Zie ook eventueel transcript van de film Fitna (ad 1)

11.1

2. Teksten met betrekking tot vrijheid van meningsuiting, haatzaaien en relevante artikelen

Onderstaande documenten bijgevoegd onder ad 2

11.1

3. Beoordeling aangiften tegen Wilders over zijn eerdere uitspraken in de media

Zie ook nota van 1 februari, DDS 5528966, ambtsbericht College van p.g's en advies van de heer Lawson (zie ad 3)

10.2.g & 11.1

a. Termijn mededeling voortgang onderzoek

10.2.g & 11.1

Spreekteksten ten behoeve van debat film Fitna

Beoordeling film Fitna door het OM

11.1

Vraag:

11.1

Antwoord:

11.1

Beoordeling aangiften tegen Wilders over zijn eerdere uitspraken in de media

11.1

Bent u van plan de wet aan te passen zodat uitlatingen zoals die van Wilders en/of de film Fitna makkelijker strafbaar kan worden gesteld?

11.1

10.2.e

- BD/DJOA/AJO

Van: 10.2.e - BD/DJOA/JBOZ
Verzonden: vrijdag 4 april 2008 09:49
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/AIRS; 10.2.e - BD/DRC
Onderwerp: FW: Taak van DJOA/BJZ

Controleren:	Geadresseerde	Bezorging
	10.2.e - BD/DJOA/AIRS	Bezorgd: 4-4-2008 09:49
	10.2.e - BD/DRC	Bezorgd: 4-4-2008 09:49

Ben benieuwd

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e - BD/DJOA
Verzonden: donderdag 3 april 2008 17:15
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ; 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Onderwerp: RE: Taak van DJOA/BJZ

Ik heb dit punt vandaag met 10.2.e besproken en kom er op terug

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Verzonden: donderdag 3 april 2008 16:18
Aan: 10.2.e - BD/DJOA; 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Onderwerp: Taak van DJOA/BJZ

Beste 10.2.e en 10.2.e,

Graag vraag ik even jullie aandacht voor het volgende. Van een directe collega vernam ik dat wetgeving momenteel (op basis van ambtsberichten van het OM) bezig is (geweest) met het adviseren van de Minister over de eventuele strafbaarheid van uitspraken van Wilders (in de trant van dat de Koraan een fascistisch boek zou zijn) en de recente film van Wilders. 11.1

10.2.e

10.2.e

BD/DJOA

Van: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
 Verzonden: vrijdag 4 april 2008 15:53
 Aan: 10.2.e - BD/DJOA
 Onderwerp: RE: Wilders

Er is al een 12 Sv-klacht ingediend ivm uitblijven beslissing. In het eerste advies van 10.2.e is overigens ook gewezen op 12 Sv.
 Ik kom er maandag wel even op terug.

10.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e - BD/DJOA
 Verzonden: vrijdag 4 april 2008 15:24
 Aan: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
 Onderwerp: RE: Wilders

10.2.e, vertrouwelijk

10.2.e heeft volgende week gesprek onder 4 ogen met minister, zoals ik hem geadviseerd heb. Hij wil graag notitie mee over mogelijkheden en ervaringen met art 12 sv (is mogelijk oplossing voor wens tot rechterlijke uitspraak te komen, zoder dat minister dat zelf in gang zet). Tevens graag nadenken over andere mogelijkheden om uit impasse te komen.

10.2.e

Graag nog contact

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
 Verzonden: vrijdag 4 april 2008 15:03
 Aan: 10.2.e; - BD/DJOA; 10.2.e - BD/DJOA/OZI
 Onderwerp: FW: wilders

In aanvulling,

10.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e - BD/DW/SSR
 Verzonden: vrijdag 4 april 2008 14:54
 Aan: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
 Onderwerp: RE: Wilders

Dag 10.2.e

Het gaat om het stuk "Voorlopige strafrechtelijke beoordeling van "Fitna", afkomstig van de Voorzitter van PG's aan de Minister en de SG: STRIKT VERTROUWELIJK (d.d. 28 maart 2008).

Misschien komt er nog een definitief stuk.

Groet,

10.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
 Verzonden: vrijdag 4 april 2008 14:49
 Aan: 10.2.e
 Onderwerp: RE: Wilders

10.2.e

Nog een vraagje: jij spreekt over ambtsberichten van het PaG over de films van Wilders. Begrijp ik nu goed dat er dus ook een ambtsbericht ligt over de strafwaardigheid van Fitna? Ik vraag dat omdat we maandag nog met 10.2.e van het OM hebben gesproken en die meldde dat er nog enige dagen nodig waren.

Buiten reikwijdte

Gr

10.2.e;

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e - BD/DW/SSR
Verzonden: vrijdag 4 april 2008 13:45
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
CC: 10.2.e - BD/BSG
Onderwerp: RE: Wilders

Beste 10.2.e,

De minister heeft mij vorige week vrijdagavond gevraagd hem rechtstreeks van advies te dienen over de ambtsberichten van het PaGe over de films van Wilders^{duits reikwijdte}, welk advies hij zondagmiddag 30 maart jl.- alweer rechtstreeks - heeft ontvangen.

Voor het antwoord op de vraag of het gegeven advies verder verspreid mag worden, adviseer ik je contact op te nemen met de politiek assistent 10.2.e

Het advies van DW over de strafbaarheid van de uitspraken van de heer Wilders, waartegen in februari 2007 verschillende aangiften zijn gedaan, ken je, want dat is geïncorporeerd in de nota van DGRR van 1 februari 2008 (DDS 5528966) aan de minister.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Verzonden: vrijdag 4 april 2008 13:34
Aan: 10.2.e - BD/DW/SSR
Onderwerp: Wilders

Beste 10.2.e

Via via hoor ik dat DW momenteel bezig is met het adviseren van de Minister over de evt. strafbaarheid van de uitspraken van Wilders en de recente film van Wilders. Ik weet niet of het klopt. Mogelijk heeft de Minister dat gevraagd. Wij hebben juist met Hans van der Vlist afgestemd op zijn advies -en Hans zou dat met de Minister bespreken- dat BJZ in deze fase niets meer doet en dat de Minister dit dossier rechtstreeks met Harm Brouwer afhandelt. Kun jij mij laten weten of klopt dat jullie met Wilders bezig zijn? Zo ja, op welke punten dan ?
Ik hoor wel van je,

Groet,

10.2.e

10.2.e
Directie Juridische en Operationele Aangelegenheden
Hoofd afdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
Tel.: 070-3706453
Fax: 070-3707925
Mobiel: 10.2.e
Email: 10.2.e

Nr. 050

111.1

11.1

Versie 6 april 2008

Memo

Aan
Van
Datum
Onderwerp

dgRR, dJOA
10.2.e ; DJOA, afd. BJZ
7 april 2008
Hoofdpunten art.12-procedure in vogelvlucht

**Beklag over het niet vervolgen van een strafbaar feit
(Art. 12 WvSv. — procedure).**

Hoofdpunten:

1. Wordt een strafbaar feit niet vervolgd of de vervolging niet voortgezet, dan kan de rechtstreeks belanghebbende daarover schriftelijk beklag doen bij het gerechtshof;
2. Een belanghebbende is bijvoorbeeld het slachtoffer, maar ook een rechtspersoon die blijkens zijn statuten/doelstelling een belang behartigt dat door niet verdere vervolging wordt getroffen; dan is sprake van een collectief of ideëel belang (bijv. een Stichting);
3. Klager wordt opgeroepen en gehoord; de advocaat-generaal bij het Hof brengt schriftelijk advies uit aan het Hof en licht dit tijdens de raadkamerprocedure toe;
4. De inhoudelijke hoofdvraag van deze procedure is voor het Hof of (verdere) vervolging dient plaats te vinden;
5. Criteria daarbij voor het Hof: de haalbaarheidsvraag (o.a.: voldoende bewijs?) en de opportuniteitsvraag (de toepassing van het opportuniteitsbeginsel OM; is vervolging (nog) opportuun?); het Hof heeft ook tot taak te beoordelen **terzake van welke wettelijke strafbaarstelling de vervolging had moeten worden ingesteld**. Als het hof het beklag gegrond verklaart, beveelt het het OM derhalve met zoveel woorden de beklagde te vervolgen, of die vervolging voort te zetten en ook **terzake van welk strafbaar feit**;
6. De beklagprocedure behelst dus een volle beleids- en kwalificatietoetsing door het Hof;
7. Onder niet (verder) vervolgen kan mede worden verstaan de situatie waarin formeel **nog geen** vervolgingsbeslissing is genomen; het Hof bekijkt dan of het uitblijven van de vervolgingsbeslissing gerechtvaardigd is, zo heeft de Hoge Raad bepaald. Hoewel strikt genomen bij het ontbreken van een vervolgingsbeslissing het hof zich eigenlijk onbevoegd moet achten, wordt - omwille van de duidelijkheid

- ↳ in de doctrine verdedigd dat het hof zich toch moet uitlaten over de vraag of een situatie van niet verdere vervolging aanwezig is.
- 8. Van niet *verder* vervolgen is sprake, als het OM de vervolging reeds had aangevangen, door een rechter bij de zaak te betrekken, maar van verdere vervolging afziet.
- 9. Voorbeelden van niet (verder) vervolgen: kennisgeving niet verdere vervolging, een sepot, een transactie (*of strafbeschikking cf. nieuw recht!*), een voorwaardelijk afzien van verdere vervolging en een buitenvervolginstelling, maar ook een voeging ad informandum (d.i. het plaatsen op de tenlastelegging van feiten die verdachte heeft bekend en die door de rechter worden meegenomen voor de strafoplegging, maar ten aanzien waarvan geen formele strafprocedure meer volgt);

Memo

- vertimmering -

Aan dgRR, mr J. van der Vlist
Van dJOA, **10.2.e**
9 april 2008
Onderwerp gesprek met Minister

Versie 9.4, 2200

Hans,

1. Inleiding

Bijgaand enige noties t.b.v. jouw gesprek (diner a.s vrijdagavond, 11/4) met de Minister i.v.m. "Wilders".

Hierbij zou ik twee perspectieven willen mee geven:

- a. dat van de Ministerie van Justitie en
- b. dat van dgrr

11.1

. Waar nodig leveren wij geïntegreerde adviezen met wetgeving, ook als die onderling afwijken **10.2.e**, wil hieraan meewerken; vgl. het eerste Wilders-advies waarin het standpunt van BJZ en het daarvan afwijkende standpunt van DW zijn vermeld).

DGRR kan ook waar nog een bruggenbouwerfunctie vervullen tussen divergerende meningen en belangen.

11.1

2. Perspectief Ministerie van Justitie

11.1

. Het OM heeft twee deskundigen (De Roos en Sackers) geraadpleegd die het OM-standpunt steunen. De minister heeft Lawson om advies gevraagd. **11.1**

8 april 2008

11.1

11.1

3. Perspectief van (de) DGRR

11.1

Brouwer 11.1 Tjibbe Joustra 11.1

Harm

11.1

4. Stand van zaken voorzover bij ons bekend

Op dit moment is het zo dat de Minister rechtstreeks contact heeft met Harm Brouwer (11.1), waar het betreft de strafrechtelijke afhandeling van gevoelige zaken in Wilders verband. DGRR staat hier, voorzover ons bekend, op dit moment zo goed als buiten.

11.1

Bij toeval hebben wij gehoord dat de Minister vervolgens aan DW (en niet aan DGRR) om advies heeft gevraagd. Tot op de dag van vandaag kennen wij noch het ambtsbericht van het OM noch het advies van DW. 11.1

Meer gericht op concrete zaken: er liggen nu nog 3 zaken waar iets mee moet gebeuren :

- a. aangifte tegen Wilders;
- b. film Wilders;

Buiten reikwijdte

Ad a. M.b.t. de aangifte tegen Wilders geldt dat BJZ al geruime tijd geleden (i.s.m. DW) een advies heeft geschreven. Inmiddels zijn we 3 deskundigen en 2 OM-ambtsberichten verder.

Er is een vierde ambtsbericht (op verzoek van de Minister) onderweg. 10.2.g & 11.1

En er is inmiddels een art. 12 Sv.klacht ingediend wegens het uitblijven van een beslissing (zie hierna).

Woensdag heeft 10.2.e vernomen van 10.2.e :

- dat de SG afgelopen weekend heeft gebeld met de vz College. De zaak zou in de Ministerraad zijn besproken. 11.1

11.1
11.1

10.2.e

- dat er donderdagavond (10 april) een nieuw gesprek is tussen minister en voorzitter College. Han Moraal, PG discriminatie sluit hierbij aan.
Ad b. M.b.t de film Wilders is er kennelijk een stg. ambtsbericht van het College waarop DW geadviseerd heeft (strekking advies, mondeling gehoord van 10.2.e geen strafrechtelijke elementen, hooguit met uitzondering van de aftiteling).
Voorts is er inmiddels de uitspraak in kort geding m.b.t. de film. De rechter heeft geoordeeld dat er geen sprake is van een onrechtmatige daad. (bijlage) Niet kan worden gezegd dat Wilders met de door hem gekozen bewoordingen, ofschoon provocerend, oproept tot haat of geweld tegen moslims, aldus de rechter. 11.1

Buiten reikwijdte

4. Hoe verder ?

11.1

10.2.e & 11.1

Als beloofd tref je bijgaand aan een kort overzicht van de mogelijkheden die art. 12 Sv. bieden.

Er is, zoals gezegd, inmiddels een art. 12 Sv.-klacht ingediend i.v.m. het uitblijven van de sepotbeslissing. Een uitspraak van het Hof Amsterdam zal nog wel even op zich laten wachten (AG vraagt eerst advies aan Ov), vervolgens stelt AG een verslag op en pas daarna vindt de behandeling plaats).

11.1

c. 11.1 De Minister laat in elk geval nagaan of artikel 147 Sr zodanig moet worden gewijzigd dat gevallen als "Wilders" er onder vallen. Art. 147 Sr is het zelden gebruikte artikel over godslastering. (bijlage) In het recente geschorste Algemeen Overleg over het Kabinetsstandpunt inzake het WODC-onderzoek naar godslastering en discriminatie heeft de minister toegezegd te bezien hoe artikel 147 Sr. kan worden aangepast (Allah valt er wel onder, Mohammend niet). **11.1**

d. 11.1 De minister stond in Trow onlangs en zal zich laten interviewen in de rode hoed zondag.

Voor jouw informatie is bijgevoegd een overzicht met de relevante wettelijke bepalingen.

11.1

Want dat is tot heden nog steeds niet gebeurd.

Aan dgRR

		Datum	Paraaf
Door tussenkomst van	dJOA	10.2.e	
Van	hBJZ		
Concipiënt	10.2.e	10/4	10.2.e

Datum 10 april 2008

Kenmerk -

Onderwerp Art. 12 Sv.-beschikking en vervolgingsbevel

Gevraagde beslissing -

Samenvatting -

Inhoudelijk

1.11.1

In het voorbeeld van Jomanda gaat het om een bevel tot vervolging terzake van opzettelijke benadeling van de gezondheid (art. 300 Sr.) en het buiten noodzaak veroorzaken van schade aan de gezondheid, althans een aanmerkelijke kans daarop (art. 96 Wet BIG, de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg). 11.1

10.2.e

heeft na
of er méér
art 12 Sv
zake zijn
terzake van
beslissing /
opmerking

2. Het sepot van het OM was i.c. gemotiveerd met het argument dat Millemcam een voortdurende afkeer zou hebben getoond van het behandelplan dat haar door de reguliere artsen werd aangeboden en haar consistente keuze voor alternatieve geneeswijzen. Het Hof heeft de redenering die het OM ten grondslag heeft gelegd aan zijn sepotbeslissing (het beroep op het zelfbeschikkingsrecht) niet toereikend geoordeeld. 11.1

3. Het Hof zag zich i.c. de vraag gesteld of

"er voldoende - een strafvervolgning rechtvaardigende - aanwijzingen zijn dat de gedragingen van Broekhuijse, Koonen en Damman kunnen worden aangemerkt als opzettelijke benadeling van de gezondheid (mishandeling), terwijl het feit zwaar lichamelijk letsel (...), het opzettelijk toebrengen van zwaar lichamelijk letsel (...)"

4. In het kader van een beoordeling van de gegrondheid van een art.12-beklag stelt het Hof geen feiten en omstandigheden als strafrechtelijk bewijs vast, het onderzoekt alleen in hoeverre belastende aanwijzingen nopen tot een nader rechterlijk onderzoek, te verrichten ter terechtzitting danwel door de RC bij wijze van gerechtelijk vooronderzoek. In dat kader neemt het Hof feiten en omstandigheden tot uitgangspunt. Conclusie op basis daarvan: *het Hof acht een rechterlijk onderzoek naar bovenstaande verdenking, gelet op de ernst van de aanwijzingen en de ernst van de verweten gedragingen, aangewezen.*

In een beklagzaak tegen Wilders of tegen wie dan ook, worden deze vragen, mutatis mutandis, ook beantwoord door het Hof.

Procedureel; termijnen

Onderstaande data geven aan dat een procedure ex art. 12 Sv. lange tijd in beslag *kan* nemen, e.e.a. hangt af van de complexiteit van de zaak, het aantal klagers en beklaagden en eventuele aanhoudingen van de behandeling ter fine van nader onderzoek en de zittingsruimte bij het Hof. In de zaak Millecam was het sepot OM van oktober 2006; de beschikking van het Hof is van 9 april jl.

In een eventuele beklag tegen Wilders kan de termijn dus (fors) afwijken, mede afhankelijk van genoemde omstandigheden.

In de zaak Jomanda heeft het OM na uitgebreid opsporingsonderzoek in oktober 2006 besloten niet tot vervolging over te gaan van de alternatieve behandelaars van Millecam

Tegen deze sepotbeslissing heeft de Vereniging voor de Kwakzalverij op 4 december 2006 een klaagschrift ingediend bij het Hof te Amsterdam; op 5 december 2006 heeft de Stichting Skepsis haar klaagschrift ingediend en op 12 maart 2007 is dat aangevuld.

Op 23 januari 2007 heeft de hoofdofficier van justitie zijn ambstbericht opgemaakt. Dat wordt door de advocaat-generaal als basis gebruikt voor zijn advies aan het hof.

De advocaat-generaal heeft het hof op 27 april 2007 schriftelijk geadviseerd (verslag OM).

Op 20 juli 2007 zijn de beklagen aangebracht op zitting (raadkamerbehandeling); de behandeling is toen aangehouden en de zaak is ter zitting van 30 november 2007 voorgezet. Op 25 januari 2008 is één van de beklagden nog in de gelegenheid gesteld mondeling verweer te voeren.

De termijn voor de uitspraak is doorgaans 6 weken na behandeling in raadkamer, maar die termijn kan langer zijn, gelet op de complexiteit van de zaak. In dit geval is de beschikking van het Hof van 9 april 2008.

Memo

Nr. 054

Aan dgRR
 Van BJZ
 Datum 15 april 2008
 Onderwerp Toelichting beoordeling aangiften tegen Wilders

Beoordeling van de uitlatingen op grond van artikel 137c Sr (beledigend over) en artikel 137d Sr (aanzetten tot haat)

De beoordeling van de vraag of een uitlating beledigend is over (en niet: voor) een groep verloopt aan de hand van een aantal stappen die ontleend zijn aan de jurisprudentie:

1. is de uitlating in bewoordingen (dat wil zeggen: woorden of beelden, maar niet gedragingen of gebaren) beledigend? Zo nee, zie hierna 2) Zo ja, zie hierna 3).
2. Als de uitlating op zich niet beledigend is over een groep, is deze dat wellicht wel, gezien de samenhang met de rest van de uiting of tekst? Zo ja, zie hierna 3).
3. Als de uitlating -al dan niet in samenhang met de rest van de uiting/tekst- strafbaar is, neemt de context het beledigende karakter (en dus de strafbaarheid) weg, bijvoorbeeld omdat de uitlating is gedaan in het kader van het maatschappelijke debat, politieke context of religieuze overtuiging? Zo ja, zie hierna 4).
4. Ook als de context de strafbaarheid zou kunnen wegnemen, kan de onnodig grievende toonzetting, presentatie enzovoort de strafbaarheid doen voortduren? Met andere woorden is de uitlating onnodig grievend verwoord? Zo, ja, dan is de uitlating (toch) strafbaar.

11.1

"Ik heb genoeg van de islam in Nederland: geen moslimimmigrant er meer bij"

11.1

De context wordt gevormd door de setting waarin de uitlating wordt gedaan. Een in de jurisprudentie prominent voorbeeld van een context die het beledigende karakter weg kan nemen is het maatschappelijke debat. Het EHRM heeft uitgemaakt dat uitlatingen die bijdragen aan een maatschappelijk debat in beginsel niet verboden mogen zijn, gelet op de vrijheid van meningsuiting. De meest ultieme vorm is het politieke debat. Het politieke debat vormt een krachtige context, die het beledigende karakter aan een uitlating gemakkelijk ontnemt. Wilders stelt regelmatig als oprichter van de PVV en indachtig de speerpunten van zijn partij de rol en invloed van de islam in de Nederlandse samenleving aan de orde. Wilders brengt met zijn uitlating zijn standpunt over dit onderwerp voor het voetlicht en doet zijn uitlating(en) in de hoedanigheid van politicus in het kader van het debat over vreemdelingenbeleid.

Het kader van het maatschappelijke debat is echter geen vrijbrief om beledigende uitlatingen te kunnen doen. Ook in een politiek debat kunnen uitlatingen onnodig grievend zijn omdat zij voor wat betreft het beledigende karakter in geen enkele verhouding meer staan tot het beoogde doel, namelijk deelname aan het debat.

11.1

"De moslimpopulatie verdubbelt elke generatie -25 jaar- en het aantal islamieten in ieder Europees land neemt meer dan zorgwekkende vormen aan"

11.1

Vervolgens wordt wederom gekeken naar de context waarin de uitlatingen zijn gedaan. 11.1

15 april 2008

"Nederland als islamitisch missieland. Was een terrorist als Mohammed B. al niet te stoppen, de tactiek van penetratie, propaganda, bekering en demografische verandering zal inderdaad succesvol blijken indien de laffe politieke elite van VVD tot PvdA en SP en CDA en hun Europese geestverwanten ervoer blijven zwijgen en diegenen die dat niet doen verketteren en demoniseren"

11.1

Memo

Nr. 055

Aan J. van der Vlist
 Kopie aan M. Cramwinckel
 Van 10.2.e
 Datum 16 april 2008
 Onderwerp W.

Hans,

N.a.v. ons gesprek van gisteren nog enige opmerkingen:

- Bijgevoegd tref je aan een memo van 10.2.e, waarin ze nader ingaat op die uitlatingen van Wilders, 11.1
- Tegen een art. 12-beschikking staan geen rechtsmiddelen open. Cassatie is dus niet mogelijk, behalve dan het buitengewone rechtsmiddel van cassatie in het belang der wet (art. 456 Sv, in te stellen door PG bij de Hoge Raad, met het oog op rechtsvorming; zeer sporadisch ingezet);
- In Porta Iuris zijn geen art. 12-beschikkingen gevonden waarin het Hof ondanks het uitblijven van een vervolgingsbeslissing, niettemin inhoudelijke vragen heeft beantwoord; het zoekstelsel van Porta Iuris is niet ideaal, maar ondanks het invoeren van verschillende determinanten, rolden er geen beschikkingen uit waarin genoemd punt speelde;
- Wat betreft de - niet onbelangrijke - inhoudelijke discussie die in de literatuur wordt gevoerd over de vraag of ook tegen het *uitblijven* van een vervolgingsbeslissing een klaagschrift ex art. 12 Sv. kan worden ingediend en aanverwante punten: zie ter info onderstaande tekst uit de Melai (suppl. 135, aantek. 7 bij art. 12) van Van der Leij

"Als over niet of niet verder vervolgen wordt geklaagd is een eerste prealabele vraag of inderdaad niet (verder) wordt vervolgd. Daarvan kan alleen sprake zijn, als het openbaar ministerie van de door de klager gestelde feiten op de hoogte is. Anders kan immers niet worden gezegd dat het openbaar ministerie in gebreke is gebleven. Het openbaar ministerie moet van de vervolging van hem ter kennis gekomen feiten hebben afgezien.^(*2) Doorgaans zal aan het niet verder vervolgen een uitdrukkelijke beslissing van het openbaar ministerie ten grondslag liggen. De vraag is of van 'niet vervolgen' of van 'niet voortzetten van een vervolging' sprake kan zijn als een dergelijke beslissing ontbreekt. Vóór de wetwijziging van 1985 gold onbetwist dat óók geklaagd kan worden als het openbaar ministerie de zaak op de lange baan schuift, als het eenvoudig nalaat - of zelfs weigert - te beslissen.^(*3) De huidige tekst van art. 12 lijkt echter in andere richting te wijzen. Volgens die tekst moet het beklag gedaan worden bij het gerechtshof, binnen welks rechtsgebied de *beslissing* is genomen.

Niet gezegd kan worden dat de kwestie aan de aandacht van de wetgever is ontsnapt. In antwoord op in het voorlopig verslag gestelde vragen stelde de minister, dat het naar zijn opvatting geen aanbeveling verdiende om in de wet een voorziening te treffen voor het geval een beslissing achterwege is gebleven. Dit omdat niet steeds wanneer de beslissing uitbleef gezegd kan worden dat van vervolging was afgezien. Bovendien zou het vraagstuk zo nauw samenhangen met het onderwerp van de sepotmededeling, dat een nadere bestudering in samenhang met dat onderwerp gewenst was.^(*4) Veel hout snijdt deze

argumentatie niet. Het vraagstuk van de sepotmededeling heeft betrekking op reeds *genomen* beslissingen: in hoeverre moeten deze worden medegedeeld? De vraag of geklaagd kan worden als een beslissing uitblijft staat daar betrekkelijk los van. Daarbij zij opgemerkt, dat, als er wél een beslissing is genomen, mededeling daarvan (aan de klager) geen voorwaarde van beklag is. Ook over niet meegedeelde beslissingen kan worden geklaagd. Waar het om gaat is dat de belanghebbende zich tot het hof moet kunnen wenden als het openbaar ministerie niets van zich laat horen. Het is dan, zoals de minister ook nog aanvoert, inderdaad geenszins gezegd, dat niet wordt vervolgd. Maar, en dat is het punt, die *mogelijkheid* is er wél. Het hof zal moeten beoordelen of voor het aanhouden van de beslissing goede grond bestaat. Zolang dat het geval is kan niet worden gezegd dat het openbaar ministerie de zaak heeft laten rusten. In het andere geval echter moet het hof de vervolging kunnen bevelen. Ware het anders dan zou het openbaar ministerie zich met een beroep op het enkele feit dat geen beslissing is genomen, aan de controle door het hof kunnen onttrekken.

De (toenmalige) minister lijkt zich, bevangen door de vrees dat ook omtrent nog niet genomen beslissingen mededelingen aan de belanghebbenden zouden moeten worden gedaan, niet te hebben gerealiseerd waarom het ging. Daarom behoeft aan zijn antwoord niet al te zwaar te worden getild. In de aanhef van art. 12 ('Wordt een strafbaar feit niet vervolgd [...]') ligt geen beperking tot uitdrukkelijk genomen beslissingen besloten. Dat die aanhef anders zou moeten worden uitgelegd dan voorheen, blijkt uit de daarop gegeven toelichting niet.

De zinsnede waarin gerept wordt van een genomen beslissing heeft betrekking, niet op de vraag óf beklag kan worden gedaan, maar op de vraag tot welk hof het beklag moet worden gericht. De wetgever stond een regeling van de bevoegdheid voor ogen, die voor de klager eenvoudiger zou zijn. Méér werd met de onderhavige redactiewijziging niet beoogd. (*5) Onze conclusie is dan ook dat van niet (verder) vervolgen ook sprake kan zijn als geen beslissing is genomen.

Als gezegd zal het hof, indien blijkt dat nog geen beslissing is gegeven, moeten beoordelen of voor het aanhouden van de beslissing goede grond bestaat. De meest voor de hand liggende reden die het openbaar ministerie kan aanvoeren is dat het onderzoek in de zaak nog niet is afgerond. Maar ook andere redenen zijn mogelijk. Zo had de officier van justitie in HR 7 maart 1972, NJ 1973, 35 de beslissing aangehouden in afwachting van de uitslag van een in een andere, gelijksoortige zaak ingesteld cassatieberoep. De hoge raad overwoog dat van niet vervolgen in de zin van art. 12 nog niet kon worden gesproken, nu de officier van justitie zijn beslissing had laten afhangen 'van een binnen betrekkelijk korte tijd te verwachten gebeurtenis'.

Opgemerkt kan worden dat de vraag of niet (verder) wordt vervolgd in gevallen als deze niet puur feitelijk van aard is. Of voor het aanhouden van de beslissing *goede grond* bestaat, is een vraag die mede een inhoudelijke beoordeling van het optreden van het openbaar ministerie vergt. Dat betekent dat het door het openbaar ministerie in de zaak gevoerde beleid, ook als het beklag niet-ontvankelijk wordt verklaard, toch door het hof wordt getoetsd".

Spong

advocaten

Nr. 056

Keizersgracht 278 | 1016 EW Amsterdam | telefoon +31 20 330 54 09 | fax +31 20 330 46 86 | Postbus 056 12 | 1000 NB Amsterdam

Parket Amsterdam
aan de officier van justitie
mr **10.2.e**
Postbus 84500
1080 BN AMSTERDAM

23 april 2008
Wilders/SMN
IM 19.5304/jvl

Edelachtbare heer,

Met referte aan uw brief van 7 april 2008 hecht ik er aan reeds nu mijn opvatting tot uitdrukking te brengen over een passage in de uitspraak van de voorzieningenrechter van 7 april 2008 (LJN BC8732) van de rechtbank te 's-Gravenhage.

De voorzieningenrechter overweegt dat de term fascisme moet worden gezien als een verzamelbegrip voor de ideologieën met beginselen die een totalitair politiek systeem omarmen dat geen ruimte laat aan andersdenkenden en niet zo beperkt moet worden uitgelegd dat deze uitsluitend betrekking heeft op de holocaust en andere kwaadaardigheden van nazi-Duitsland.

Amsterdam

mr G. Spong

mr O. Hammerstein

mr W.H. Jebbink

mr L. van der Meer

mr G.J. van der Meer

mr K. Roderburg

mr J.H. van Dijk

Haarlem

mr M.M.J. Nuijten

mr M.E. van der Zouw

mr M.C. Jonge Vos

mr W.J. Morra

Op ten minste een tweetal punten laat deze uitleg het aanzetten tot haat alsook het beledigen zoals bedoeld strafbaar gesteld in de artikelen 137c en 137d van het wetboek van strafrecht onverlet.

Immers de ruime uitleg laat onverlet dat een (groot) deel van de bevolking het fascisme tevens associeert met Nazi-Duitsland. Aanzetten tot haat als bedoeld in art. 137d Sr eist ook niet dat het overgrote deel van de burgerij wordt aangezet tot haat.

Met betrekking tot het beledigen van een groep mensen in de zin van art. 137c Sr geldt vooral dat strafbaar is het aantasten van de eigenwaarde of het in diskrediet brengen van de betrokken groep. vgl.

In samenwerking met Small • Murray • Scheper advocaten Willemstad Curaçao.

www.spongadvocaten.com | bankrelatie Fortis Bank (Nederland) N.V. 256 10 42 12 ten name van Spong advocaten Stichting derdengeld
Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat in het desbetreffende geval onder onze beroepsaansprakelijkheidsverzekering wordt uitbetaald

- MvA, TK 1969-1970, 9724, nr. 6, p. 4

Daarnaast valt te noteren dat ook al zou met de Voorzieningenrechter aangenomen moeten worden dat de term fascisme een verzamelbegrip is voor ideologieën met beginselen die een totalitair politiek systeem omarmen, dan nog is daarmee minstgenomen in termen van het voorwaardelijk opzet door de heer Wilders bewust de aanmerkelijke kans aanvaard dat bij vele burgers iedere associatie met een zodanig totalitair systeem een akelige, beangstigende gedachte oproept, die geschikt is de eigenwaarde van moslims aan te tasten of hen in diskrediet te brengen. Totalitaire staatsvormen plegen immers hun bestaan en ideologie met niets ontziend geweld veilig te stellen. Termen als de koude oorlog en het IJzeren Gordijn spreken in dit verband boekdelen en op enkele politiek gelijkgezinden ten onzent na heeft de Nederlandse bevolking na haar lijdensgeschiedenis in WO II toch weinig op met welke totalitaire staat dan ook. Voeg daarbij dat totalitaire regimes, zoals wij heden ten dage dagelijks vernemen, zich op grote schaal aan ernstige mensenrechtenschendingen schuldig maken en het moge duidelijk zijn dat ook de vereenzelviging of associatie van de islam met een totalitair politiek systeem bij velen afgrijzen, afschuw en haat opwekt. Opmerking verdient nog dat een totalitaire staatsvorm niet zonder meer is voorbehouden aan islamitische regimes. Cuba, Zimbabwe, het Spanje in de tijd van Franco en Noord-Korea, om maar een greep te doen, zijn voorbeelden van niet-geïslamiseerde dan wel op christelijke leest geschoeide totalitaire regimes, nog daargelaten dat ook het bestaan van democratische islamitische staten, zoals Indonesië, de onhoudbaarheid van het oordeel van de Voorzieningenrechter illustreert.

Het is ten slotte dienstig te beseffen dat het criminaliseren van het belasteren van een groep mensen bij de totstandkoming van de betrokken wetgeving deel uitmaakte van een pakket maatregelen dat juist gericht was op het aan banden leggen van diverse uitingen van het toen sterk opkomende politiek extremisme, met name het fascisme en het nationaal-socialisme. Het waren vooral de nationaal-socialistische haatcampagnes tegen joden, maar ook het communistisch gescheld tegen kapitalisten, die de regering ertoe noopten haar toevlucht te nemen tot strafrechtelijke repressie. vgl.

- Handelingen Tweede Kamer 1933-1934, p. 1850 R

Hoezeer het de wetgever menens was op te komen tegen de gekwetste groepen in de samenleving blijkt uit de MvT bij art. 137^c Sr. Voor de duidelijkheid volgt hier een gedeelte daaruit:

'In den laatste tijd komen ook hier te lande herhaaldelijk in het openbaar uitlatingen voor, welke krenkend of kwetsend zijn voor groepen van de

Spong

advocaten

bevolking. Men denke onder meer aan recente uitlatingen betreffende onze Israëlitische medeburgers. Het verschijnsel is te bedenkelijker, daar het sinds den wereldoorlog een soort epidemisch karakter vertoont. In diverse landen in en buiten Europa werden door godsdienst of ras of anderszins onderscheiden groepen van de bevolking eerst stelselmatig in een slecht daglicht geplaatst, daarna veelal ook als niet meer gelijkwaardig behandeld, soms zelfs rechtstreeks vervolgd. De Regeering acht het dan ook een eerste plicht de voor bepaalde bevolkingsgroepen krenkende en kwetsende uitlatingen, welken den laatsten tijd in het openbaar, wellicht deels in verband met niet-begrepen toestanden in den vreemde, voorkomen, in de kiem te smoren. Het zonder aanleiding naar beneden halen van bepaalde groepen van de bevolking is in strijd met de Christelijke naastenliefde. Het is ethisch te enenmale verwerpelijk; het gaat in tegen de oudste vaderlandse tradities; het brengt het saamhorigheidsgevoel tusschen de deelen van de natie in gevaar. Ook uit een oogpunt van positief staatsrecht is dit omlaaghalen ontoelaatbaar. Allen die zich op het grondgebied van het Rijk bevinden, hebben aanspraak op bescherming van persoon en goederen. En van de persoonlijkheid maken eer en goede naam een integrerend bestanddeel uit. De uitlatingen vormen trouwens een rechtstreeksche bedreiging van de openbare orde. Het stelselmatig krenken en kwetsen van een deel van de bevolking moet op den duur tot ordeverstoring en relletjes leiden en heeft ook reeds plaatselijk tot verstoring van de orde gevoerd. (MvT 237, 3 pag. 2-3)

Welnu, tegen de achtergrond van deze wetsgeschiedenis zou het blijk geven van een 'travesty of justice', zoals dat Angelsaksisch heet, om uitgerekend in een actueel geval van politiek extremisme van de zijde van de heer Wilders de geschiedenis van totstandkoming van evenbedoeld juridisch pakket maatregelen, dat destijds overigens ook met inachtneming van het recht op vrije meningsuiting tot stand is gekomen, te verloochenen.

Voor het nemen van uw vervolgingsbeslissing is het mogelijk ook vruchtbaar de volgende Nederlandse volkswijsheid in het achterhoofd te houden: zachte heelmeeesters maken stinkende wonden.

Hoogachtend,

G. Spong

Spong advocaten

Nr. 057

m.v.j. D.J.R.R.

10.2.e 10.2.e

10.2.e

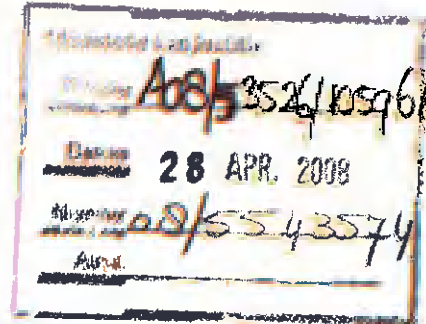
5/6

Kelzesteg... telefoon +31 20 330 54 09 | fax +31 20 330 4... | huisdous 158 12 | 31

sterdam

10.2.e

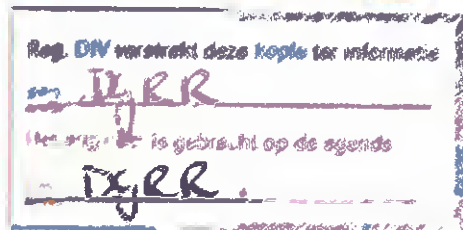
aan de minister van Justitie
mr E.M.H. Hirsch Ballin
Postbus 20301
2500 EH 'S-GRAVENHAGE

10.2.e

10.2.e

24 april 2008
Wilders/SMN
IM 19.5304/jvl

10.2.e

o/s

Geachte heer Hirsch Ballin,

Bij brief van 16 april 2008 berichtte de Officier van Justitie te Amsterdam mij dat de beoordeling van én de besluitvorming over de aangiftes tegen de heer G. Wilders **wegens zijn uitlatingen in de Volkskrant van 8 augustus 2007 nog niet is voltooid.**

Aangezien ik de mogelijkheid niet kan uitsluiten dat u bij voormelde besluitvorming betrokken zult raken, acht ik het dienstig u hierbij afschrift van de aangifte en van mijn brief d.d. 23 april 2008 te doen toekomen.

Hochachtend,

G. Spong

Amsterdam
mr G. Spong
mr O. Hammerstein
mr W.H. Jebbink
mrw mr I. van der Meer
mr G.J. van der Meer
mr K. Roderburg
mr J.H. van Dijk

Haarlem
mr M.M.J. Nuijten
mr M.E. van der Zouw
mr M.C. Jonge Vos
mr W.J. Morra

In samenwerking met **Smal • Murray • Scheper** advocaten Willemstad Curaçao.

www.spongadvocaten.com | bankrekening Fortis Bank (Nederland) N.V. 256 10 42 12 ten name van Spong advocaten Stichting derdengelden
Iedere aansprakelijkheid is beperkt tot het bedrag dat in het desbetreffende geval onder onze beroepsaansprakelijkheidsverzekering wordt uitbetaald.

Memo

Kopie Mancel

Nr. 058

Aan
Van
Doorkiesnummer(s)
Datum
Onderwerp

Minister van Justitie
hBJZ, **10.2.e**
6453
28 april 2008
Strafrechtelijke beoordeling film Fitna

d.t.v. dJOA

10.2.e

29/4
c.c. DSRR

Heden is binnengekomen het ambtsbericht van het OM over de film Fitna.

Door BJZ zal, i.o.m. DW, een advies worden opgesteld.

Openbaar Ministerie
College van procureurs-generaal
Voorzitter

Nr. 058a

Postadres: Postbus 20305, 2500 EH Den Haag.

Minister van Justitie
de heer dr. E.M.H. Hirsch Ballin
Postbus 20301
2500 EH 'S-GRAVENHAGE

Bezoekadres:
Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag
Telefoon +31 70 33 99 600
Telefax +31 70 33 99 854

VERTROUWELIJK

tevens per fax: 070 370 6190 en 370 7925 (totaal 9 blz)

Onderdeel	Bestuurlijke en Juridische zaken
Contactpersoon	Wob-besluit Openbaar Ministerie
Doorkiesnummer(s)	070-339 9867
Datum	28 april 2008
Ons kenmerk	PaG/BJZ/24489
Onderwerp	Strafrechtelijke beoordeling Fitna

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

Wob-besluit Openbaar Ministerie

28 april 2008 PaG/BJZ/24489

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Wob-besluit Openbaar Ministerie

24 april 2008 PaG/BIZ/24489

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Wob-besluit Openbaar Ministerie

het jaar
tot aan
(de 12 systemen)
aantal
instans
der
proed?

24 april 2008 PaG/BJZ/24489

Wob-besluit Openbaar Ministerie

1

1

1

Justitie

Memo

Nr 059

Aan
Van
Doorkiesnummer(s)
Datum
Onderwerp

Minister van Justitie
hBJZ
6453
28 april 2008
Strafrechtelijke beoordeling film Fitna

10.2.e

10.2.e

HRP

230

10.2.e

→ MVJ

10.2.e

1/4
c.c. DTRR

10.2.e

6/5

Heden is binnengekomen het ambtsbericht van het OM over de film Fitna.

Door BJZ zal, i.o.m. DW, een advies worden opgesteld.

10.2.e

11.1

Advies o mmsdeed
op 14.1.
10.2.e *mmmsde*

1/4

114 2222

Nota

Departementaal
Vertrafelyk.

27/5/2008
10.30 - 15 uur
L. 222

Nr. 060 10.2.e

10.2.e

10.2.e

Aan Minister van Justitie

Notificatie

- 6 JULI 2009

Datum

Paraaf

10.2.e

Door tussenkomst van

S.G.
dgRR
dJOA

14/5
14/5

Van

BJZ

14/5

Visie vooraf

10.2.e: (DW)

14/05

Concipiënt

10.2.e (BJZ) 10.2.e : (DW)

10.2.e

10.2.e 14/5

Kopie + bijlagen
aan PJS HR
verzenden

Doorkiesnummer concipiënt

7592

Datum

14 mei 2008

Kenmerk

DDS 5544901

Onderwerp

Strafrechtelijke beoordeling film 'Fitna'

Gevraagde beslissing

11.1

11.1

11.1

Voor het op de hoogte brengen van de betrokken departementen en het treffen van eventuele maatregelen (in ieder geval de woordvoering) zijn enkele dagen nodig.

Indien u hiermee akkoord gaat, zal DV de berichtgeving door het OM coördineren in overleg met het ERC.

** Aan ik aanneem zal om beide
beslissingen een kabinetsovereenkomst
nodig zijn. 10.2.e M 10.2.e*

Samenvatting van de film

In het ambtsbericht van 28 april j.l. wordt op pagina 2 en 3 de inhoud van de film beschreven. Bijgevoegd vindt u een 'draaiboek' van de film afkomstig van DV, waarin gedetailleerd de beelden van de film worden beschreven en tekst van de film woordelijk wordt weergegeven.

De inhoud van het ambtsbericht van het OM

Bij memo van 28 maart 2008 bent u geïnformeerd over het voorlopig oordeel van het openbaar ministerie over de film Fitna. Bij brief van 28 april 2008 heeft het College van procureurs-generaal u op de hoogte gebracht van zijn eindoordeel met betrekking tot de strafrechtelijke beoordeling van de film.

10.2.g & 11.1

10.2.g & 11.1

10.2.g & 11.1

10.2.g & 11.1

De beoordeling van het ambtsbericht

11.1

11.1

11.1

11.1

Advies

11.1

Nota

10.2.e

Nr. 061

- behandeld -

10.2.e

1/6

Aan Minister van Justitie

Datum

Paraaf

Van NCTb/DKA

Concipiënt 10.2.e

Doorkiesnummer concipiënt 070-3150447

Datum 18 juni 2008

Kenmerk

Onderwerp Inschatting reacties op afdoening aangiftes tegen Wilders

Samenvatting

Binnenkort zal het Openbaar Ministerie bekendmaken of de aangiftes die gedaan zijn tegen het Tweede Kamerlid Geert Wilders vanwege bepaalde uitlatingen over de islam en vanwege de internetfilm Fitna zullen leiden tot vervolging. De mogelijkheid bestaat dat besloten wordt niet tot vervolging over te gaan. In dat geval dient zich de vraag aan of deze beslissing invloed zal hebben op het bestaande dreigingsbeeld in Nederland of op de dreiging tegen Nederlandse belangen in het buitenland. **11.1**

Internationaal

In de aanloop naar het uitbrengen van de internetfilm Fitna van PVV-leider Wilders heeft de Nederlandse overheid getracht mogelijke onrust over belediging van de islam of van de profeet in de islamitische wereld op

voorhand weg te nemen. In de diplomatieke contacten met vertegenwoordigers van landen en organisaties in deze regio's is steeds aangegeven dat de Nederlandse overheid niets van doen heeft met de film en dat zij afstand neemt van de strekking en inhoud ervan. Tegelijk is benadrukt dat in Nederland vrijheid van meningsuiting bestaat. Uitlatingen in woord en beeld kunnen alleen achteraf door de rechter beoordeeld en veroordeeld worden in het geval zij in strijd zijn met de wet. Aan de islamitische gesprekspartners is gevraagd vertrouwen te hebben in de onafhankelijke Nederlandse rechtsgang. Als er in de film zaken getoond of gezegd worden die niet door de beugel kunnen, zo is ter geruststelling aan de gesprekspartners meegegeven, zal het recht zijn loop hebben.

In vrijwel alle islamitische landen hebben de overheden de boodschap van de Nederlandse regering positief ontvangen en ook uitgedragen via de — doorgaans sterk door hen gestuurde — media. Zo er al sprake van demonstraties of boycotacties, dan werd het initiatief daartoe genomen door religieuze organisaties of particulieren. De staat hield zich in de verschillende landen duidelijk op afstand, met als gevolg dat de protestacties tegen de film zeer kleinschalig bleven en nauwelijks aansloegen. Daarbij zal ook een rol hebben gespeeld dat de film veel minder controversieel bleek te zijn dan tevoren was gevreesd. 11.1

11.1

. In dat opzicht hebben de Deense spotprenten blijkbaar veel meer zeggingskracht, gelet op de reacties die ook na de herpublicatie weer in alle hevigheid losbarstten. De vrijdelde moordplannen tegen de cartoonist en een bomaanslag nabij de Deense ambassade in Pakistan illustreren het gevaar hiervan. Toch blijkt juist ook in deze kwestie dat gerechtelijke procedures (de thans nog lopende rechtszaak tegen de hoofdredacteur Carsten Juste en het hoofd van de cultuurredactie van het dagblad Jyllands Posten, het dagblad dat de omstrede cartoons publiceerde) nauwelijks tot geen aandacht trekken in de Arabischtalige media. Beide redacteurs werden eerder al 2006 vrijgesproken in een rechtszaak die was aangespannen door enkele Deense islamitische instellingen. De organisaties beschuldigden beiden Deense journalisten van belediging van moslims. Ook die uitspraak leidde destijds niet tot protestacties of dreigementen.

11.1

Zo leidde een Noorse cartoon die begin juni van dit jaar werd geplaatst in het Noorse dagblad *Adresseavisen* uit protest tegen de aanslag op de Deense ambassade in Islamabad alleen maar tot een scherpe diplomatieke reactie van de ambassadeur van Pakistan. In andere islamitische landen was er geen noemenswaardige ophef over deze spotprent. Dat gold ook voor het bericht van de Deense Koninklijke Bibliotheek om de Deense cartoons officieel op te nemen in hun collectie.

Een en ander neemt niet weg dat het onderwerp 'belediging van de islam' bij veel orthodoxe en radicale islamitische organisaties hoog op de agenda zal blijven staan. De afgelopen jaren zijn diverse structuren en organisaties in het leven geroepen die er internationaal op toe moeten zien dat beledigende uitingen gesignaleerd en bestreden worden. Een nieuwe affaire met Nederland als middelpunt kan dan ook niet uitgesloten worden, zeker gelet op de wijze waarop in de islamdiscussie alhier steeds opnieuw grenzen worden opgezocht. In dat geval zullen de ervaringen rond Fitna, inclusief het al dan niet optreden van het OM, meegewogen worden en van invloed zijn op de aard van de reacties in de islamitische wereld.

Binnenland

In Nederland is de ophef over Fitna inmiddels geheel verdwenen. De enige negatieve geluiden die met enige regelmaat nog te horen zijn hebben betrekking op het lange uitblijven van een beslissing van het Openbaar Ministerie inzake vervolging van PVV-leider Wilders. Met name de individuen en organisaties die aangifte hebben gedaan uitens daarover hun ongenoegen. Naast de vooraanstaande moslimvertegenwoordigers die de film publiek hebben veroordeeld, zijn deze aangevers het meest relevant voor de inschatting van de aard van de reacties.

De moslims in Nederland hebben tot op heden zeer beheerst gereageerd op de film. Ook degenen die Fitna opvatten als een provocatie aan hun adres hebben consequent vermeden dreigende of opruiende taal te bezigen. In de richting van het islamitische buitenland is door verschillende Nederlandse moslimorganisaties aangegeven dat bemoeienis of inmenging niet op prijs wordt gesteld. In deze reacties, afkomstig uit zowel liberale als orthodox-islamitische hoek, werd ook geen voorbehoud gemaakt ten aanzien van het wel of niet vervolgen van de PVV-leider. Het ligt dan ook niet in de lijn der verwachting dat een negatieve beslissing van het Openbaar Ministerie zou leiden tot een verharding van de standpunten onder deze moslimgroepen.

11.1

De lange tijd die nodig was voor de afdoening was voor de meesten al een teken aan de wand dat het OM niet stond te springen om er een rechtzaak van te maken. In dat opzicht zullen zij bevestigd worden in hun vermoeden. Hun reacties zullen primair afhankelijk zijn van de door het OM aangevoerde motivatie. Tot de aangevers behoren enkele moslimorganisaties die bindingen hebben met geestverwanten in het buitenland. In principe zou de mogelijkheid bestaan dat zij, of andere in de OM-uitspraak teleurgestelde individuen, hun beklag gaan doen in de islamitische wereld. Vooralsnog is er echter geen aanleiding te veronderstellen dat een dergelijke stap, die in een eerdere fase niet werd gezet, nu wel zou worden ondernomen.

Memo

Nr. 062

Aan Mr J. van der Vlist , kopie aan DJOA
Van hBJZ, 10.2.e 10.2.e
Datum 17 juni 2008
Onderwerp W.

Hans,

N.a.v. de bespreking op 17 juni jl. over de zaak W. doe ik je bijgaand de belangrijkste conclusies toekomen, mede n.a.v. een nabespreking. Ik neem aan dat jij hierover de verdere contacten onderhoudt met de Minister.

1. 11.1

2. 11.1

3. 11.1

4. 11.1

5. 11.1

6. Het OM Amsterdam laat een persbericht uit gaan (dus geen persconferentie) en stuurt een brief aan de aangevers (waarin uiteraard gewezen wordt op de mogelijkheid van art. 12 Sv).
7. Tijdstip bekendmaking nader af te stemmen met Voorlichting en Minister.
8. In het buitenland lijken er de nodige (grote) risico's te zijn, die zorgen baren. De dgRR vraagt de Nctb (en niet de cartoonwerkgroep) om inzicht in de risico-analyses, zodat een betere inschatting van de risico's gemaakt kan worden. Hierbij wordt ook gevraagd hoeveel tijd nodig is voor het treffen van de noodzakelijke voorbereidingen. Ik begrijp dat hierover vanochtend een gesprek heeft plaatsgevonden tussen jou, Nctb en Minister.
9. **11.1**

10. In het kader van het Europees kaderbesluit Racisme en Xenofobie zou de Minister van Justitie meermalen, in Kamerstukken, naar voren hebben gebracht dat nadere implementatie van dit besluit niet nodig is omdat de bestaande wetgeving (137c en d Sr) voldoende houvast en mogelijkheden biedt. Ik heb DW **10.2.e** → **10.2.e**) verzocht om nadere informatie op dit punt. Ik kreeg van DW bijgevoegde toelichting. **10.2.e** gaat in de inleiding ook in op de haalbaarheid van vervolging. **11.1**

17 Jun 2008

11.1

Nr. 062a

Bijlage: de verhouding van de te nemen vervolgingsbeslissing tot internationale verdragen (onderstaande tekst is aangeleverd door 10.2.e van DW).

Het Openbaar Ministerie is op basis van een viertal ambtsberichten¹ tot de conclusie gekomen, dat een strafrechtelijke vervolging van de heer Wilders niet is aangewezen.

De argumentatie die het Openbaar Ministerie gebruikt in de beoordeling van de ter discussie staande uitingen, alsmede de onderbouwing van de vervolgingsbeslissing, is verschillend van aard. Hieronder wordt deze argumentatie nogmaals kort tegen het licht gehouden, om vervolgens stil te staan bij de vraag naar de mogelijke gevolgen in verband met de conformiteit van de Nederlandse wetgeving aan de internationale instrumenten ter bestrijding van discriminatie en rassenhaat. Tot slot volgt een overweging inzake het verwoorden van de eventuele vervolgingsbeslissing.

Beschouwing voorgenomen vervolgingsbeslissingen

-de beoordeling van uitingen in de Volkskrant, De Pers en in een column

In de beoordeling van de strafbaarheid van de uitingen van de heer Wilders, staan de artikelen 137c (belediging van een groep mensen) en 137d (aanzetten tot haat, discriminatie of geweld tegen een groep² mensen) van het Wetboek van Strafrecht centraal. 10.2.g & 11.1

11.1

10.2.g & 11.1

³ 11.1

¹ Gedateerd 17 januari 2008, 30 januari 2008, 25 maart 2008 en 28 april 2008 (Fitna).

² Waarbij moet worden opgemerkt, dat artikel 137d niet het woord 'groep' bevat. Aangenomen wordt echter, dat voor de uitleg van het artikel op dit punt aansluiting past bij de redactie van artikel 137c Sr.

³ Zie het ambtsbericht van de Amsterdamse hoofdofficier van Justitie aan het College van procureurs-generaal d.d. 21 december 2007, in bijlage bij het ambtsbericht van 17 januari 2008.

11.1

10.2.g & 11.1

11.1

-de beoordeling van uitingen in de film Fitna

10.2.g & 11.1

Conformiteit Nederlandse strafrechtelijke instrumentarium

11.1

10.2.g & 11.1

---

⁴ Ambtsbericht van 30 januari 2008.

10.2.g & 11.1

⁵ 11.1

Voldoet Nederland hiermee aan de internationaalrechtelijke verplichtingen inzake de bestrijding van discriminatie en racisme?

11.1

11.1

11.1

---

⁵ Wat betreft het vereiste van het toedichten van een negatieve eigenschap aan een groep. Zie Kamerstukken I 1970/71, 9724, nr. 22a, blz. 4.

11.1

Advies

11.1

10.2.g & 11.1

11.1

11.1

10.2.g & 11.1

11.1

11.1

11.1

Nota

Hout W. list
10.2.e

Nr. 063

Aan Minister van Justitie

	Datum	Paraaf
Door tussenkomst van SG dgRR dJOA	24/6 20/6	10.2.e
<u>VERTROUWELIJK</u>		
Van Kopie aan DV 10.2.e hBJZ	24/6	10.2.e
Concipiënt	10.2.e	

Datum 20 juni 2008
 Kenmerk DDS 5551704
 Onderwerp W.

Gevraagde beslissing:

11.1 herbeur maken van

Toelichting:

N.a.v. de bespreking op 17 juni jl. over de zaak W. treft u onderstaand -uiterst gesserreerd- de belangrijkste conclusies aan, mede n.a.v. een nabespreking met het OM, aansluitend aan het gesprek met u.

1. 11.1
2. 11.1
3. 11.1

4. 11.1

5. 11.1

6. Het OM Amsterdam laat een persbericht uit gaan (dus geen persconferentie) en stuurt een brief aan de aangevers (waarin uiteraard gewezen wordt op de mogelijkheid van art. 12 Sv).

7. Tijdstip bekendmaking wordt door College nader afgestemd met Voorlichting en met u.

8. In het buitenland lijken er de nodige (grote) risico's te zijn, die zorgen baren (niet alleen m.b.t. beveiliging, maar ook t.a.v. de relaties met andere landen en t.a.v. de economie). De Nctb heeft u, zo heb ik begrepen, inmiddels mondeling geïnformeerd over de risico-analyses, zodat een betere inschatting van de risico's gemaakt kan worden. Inmiddels nam ik kennis van bijgevoegde notitie van de Nctb m.b.t. de inschatting van reacties op de afdoening van aangiftes tegen Wilders.

9. 11.1

10. 11.1

11. U vroeg zich op 17 juni jl. af of een niet-vervolgging zich verhoudt met hetgeen u in het kader van de inwerkingtreding van het Europees kaderbesluit racisme en vreemdelingenhaat naar voren hebben

gebracht. Ik heb deze vraag voorgelegd aan DW **10.2.e** en **10.2.e**)
Van DW ontving ik bijgevoegde bijdrage. Deze bijdrage gaat verder dan
de vraagstelling. Zo wordt in de inleiding ook ingegaan op de
haalbaarheid van vervolging. **11.1**

10.2.e **11.1**

10.2.e

Nr. 064

10.2.e

10.2.e

10.2.e

10.2.e'

Notificat
- 6 JULI 2008

96

Aan Minister van Justitie

Door tussenkomst van

SG
dgRR
dJOA

Besprekingen OM
zijn bevestigd en
worden tegen vrijdag
De week in te stellen

10.2.e

Paras

10.2.e

VERTROUWELIJK

10.2.e

2
2010

Van

Kopie aan: DV (10.2.e)
hBJZ

24/6

Concipiënt

10.2.e

RA 1008/094

Datum 20 juni 2008

Kenmerk **DDS 5551704**

Onderwerp W.

Volgen de week
of nog iets tullen?
Op week van Douden
dat 20/6 met
11.1 kenter maken van Hecht
njs

Gevraagde beslissing:

Toelichting:

N.a.v. de bespreking op 17 juni jl. over de zaak W. treft u onderstaand -uiterst gesserreerd- de belangrijkste conclusies aan, mede n.a.v. een nabespreking met het OM, aansluitend aan het gesprek met u.

1. 11.1

2. 11.1

3. 11.1

4. 11.1

5. 11.1

6. Het OM Amsterdam laat een persbericht uit gaan (dus geen persconferentie) en stuurt een brief aan de aangevers (waarin uiteraard gewezen wordt op de mogelijkheid van art. 12 Sv).

7. Tijdstip bekendmaking wordt door College nader afgestemd met Voorlichting en met u.

8. In het buitenland lijken er de nodige (grote) risico's te zijn, die zorgen baren (niet alleen m.b.t. beveiliging, maar ook t.a.v. de relaties met andere landen en t.a.v. de economie). De Nctb heeft u, zo heb ik begrepen, inmiddels mondeling geïnformeerd over de risico-analyses, zodat een betere inschatting van de risico's gemaakt kan worden. Inmiddels nam ik kennis van bijgevoegde notitie van de Nctb m.b.t. de inschatting van reacties op de afdoening van aangiftes tegen Wilders.

9. 11.1

10. 11.1

11. U vroeg zich op 17 juni jl. af of een niet-vervolgging zich verhoudt met hetgeen u in het kader van de inwerkingtreding van het Europees kaderbesluit racisme en vreemdelingenhaat naar voren hebben

gebracht. Ik heb deze vraag voorgelegd aan DW **10.2.e** en **10.2.e** .
Van DW ontving ik bijgevoegde bijdrage. Deze bijdrage gaat verder dan
de vraagstelling. Zo wordt in de inleiding ook ingegaan op de
haalbaarheid van vervolging. **11.1**

10.2.e **11.1**

10.2.e

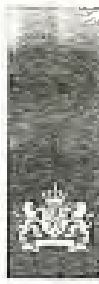

Nr. 067 Memo

Aan	Minister van Justitie	d.t.v. dJDA
Van	10.2.e	
Doorkiesnummer(s)	6453	
Datum	9 oktober 2008	
Onderwerp	Art. 12 Sv-klacht Wilders	

Ter informatie:

Na informatie te hebben ingewonnen bij de Straf-griffie van het Gerechtshof te Amsterdam i.v.m. de art. 12 Sv-klacht tegen niet-vervolging van de heer Wilders, deel ik u mede dat de zitting is bepaald op woensdag 10 december a.s.. De uitspraak van deze zitting zal in beginsel na 6 tot 8 weken volgen.

de leden van het scenario-overleg

memo

Door het OM gehanteerd kader voor het beoordelen van discriminatiezaken
OM-kader beoordeling discriminatiezaken

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Afdeling Bestuurlijke en
Juridische Zaken

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.justitie.nl

Contactpersoon
10.2.e
afdelingshoofd
T 070 370 79 11

Datum
3 december 2008

Onderstaande informatie is afgestemd met het OM en DW :

De wet.

Nederland stelt wel strafbaar:

- smalend bespotten van God (godslastering, art. 147 Sr), en
- het zich opzettelijk beledigend uitlaten over een groep mensen wegens hun ras, hun godsdienst of levensovertuiging, hun seksuele gerichtheid of hun handicap (groepsbelediging, art. 137c Sr) of het aanzetten tot discriminatie, haat of geweld tegen zo'n groep wegens hun ras, hun godsdienst of levensovertuiging etc. (aanzetting tot haat, art. 137d Sr).

Nederland stelt **niet** strafbaar:

- beledigen of bespotten van religieuze figuren of symbolen op zich;
- beledigen/bespotten van een godsdienst;
- uitlatingen die beledigend zijn voor een groep middels bespotten van hun godsdienst of religieus belangrijke mensen of symbolen, tenzij tevens negatieve conclusies worden getrokken ten aanzien van een groep mensen wegens hun ras, godsdienst of levensovertuiging etc.

Jurisprudentie.

Hoe strikt vervolgens de regel wordt toegepast is een afweging tussen de betrokken belangen: vrijheid van meningsuiting versus bescherming van de burger tegen uitwassen daarin. Die bescherming van de burger tegen uitwassen kan uiteraard niet verder gaan dan wat de wet in dat land regelt (zie boven onder ``de wet``).

Ten aanzien van de in Nederland strafbaar gestelde feiten wordt door de rechter (en dus voorafgaand daaraan door het OM), op basis van de rechtspraak van het EHRM, bezien:

- valt de uitlating onder een delictomschrijving (beledigend over een groep of haatzaaien tegen een groep vanwege godsdienst etc); zie daartoe hetgeen boven onder ``de wet`` is vermeld; daarbij wordt de uitlating niet alleen woordelijk bezien maar ook in de samenhang met de hele tekst/uiting
- als het onder een delictomschrijving valt, is dan de uitlating gedaan in het kader van (een bijdrage aan) een maatschappelijk / politiek debat, c.q. is het te beschouwen als een artistieke uiting: zo ja, dan vervalt door deze context de strafbaarheid, tenzij:
- tenzij de uitlating onnodig grievend is, m.a.w. de boodschap mag schokkend, beledigend of verontrustend zijn, maar de boodschap of de

manier van brengen ervan moet niet disproportioneel zijn in verhouding tot het nagestreefde doel. Dit moet objectief bekeken worden.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Afdeling Bestuurlijke en
Juridische Zaken

Datum
3 december 2008

Nr. 069

10.2.e - BD/DJOA/AJO

Van: 10.2.e - BD/DJOA/AIRS
Verzonden: woensdag 21 januari 2009 14:29
Aan: 10.2.e ;10.2.e - BD/DJOA/JBOZ
Onderwerp: FW: wilders

Wie hebben we daar!

Twee-en-een-half uur nadat de complete uitspraak op rechtspraak.nl verscheen is daar DD, die ons wijst op Teletekst.

Het wachten is nu nog op een piketmelding van OZI.

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: Cramwinckel M.N. mr. - BD/DJOA
Verzonden: woensdag 21 januari 2009 14:26
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/IR;10.2.e - BD/DJOA/IR;10.2.e
Onderwerp: wilders

Collega's

Het hof in amsterdam heeft het OM vervolging bevolen van Wilders in kader art 12 Strafvordering procedure.

Meer info volgt

Zie ook teletekst

Marcel

Ministerie van Justitie

Minister van Justitie

bylagen
behouden
10.2.e

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
afdeling BIZ

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.justitie.nl

Contactpersoon

10.2.e
T 070 370 75 92
F 070 370 79 25

10.2.e r@minjus.nl

Datum

21 januari 2009

Dns kenmerk
DDS 5584485

~~14 JAN 2009 15:38~~

nota

Uitspraak Hof Amsterdam in de artikel 12 Sv procedure
tegen sepot

RA 2008/012

Door tussenkomst van

S.G.

Datum/paraaf

10.2.e

11/10/09

dgRR

Datum/paraaf

dJDA

Datum/paraaf

10.2.e

21/1

10.2.e

hBJZ

Datum/paraaf

Van

BJZ

Datum

10.2.e

nd. 21/1

10.2.e 23/1

Concipiënt

10.2.e

Datum/paraaf

10.2.e

10.2.e

Doel

U te informeren over de uitspraak van het Hof Amsterdam, waarin het Hof beveelt de heer Wilders te dagvaarden ter zake van het aanzetten tot haat en discriminatie (artikel 137d Sr) evenals ter zake van groepsbelediging voorzover het betreft de vergelijking met het nazisme (artikel 137c Sr).

Buiten reikwijdte

Bijgaand vind u de uitspraak van het Hof Amsterdam en het persbericht van het OM. En enkele berichten die op teletekst zijn verschenen.

In de loop van de dag ontvangt u een ambtsbericht van het College van procureurs-generaal over de uitspraak van het Hof.

Vanmiddag heeft er afstemming plaatsgevonden over de woordvoering tussen BJZ en DV.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operatieve
Aangelegenheden
afdeling BJZ

Datum
21 januari 2009

Ons kenmerk
DDS 5584485

Toelichting

Opvallende onderdelen van de uitspraak van het Hof

▀ Het Hof is het oneens met de opvatting van het Openbaar Ministerie dat het opruiende element in de uitingen van Wilders ontbreekt. Volgens het Hof berust deze visie van het OM op een onjuiste appreciatie van wat er in werkelijkheid gebeurt. De inhoud van de bestreden beweringen en wijze van presenteren zijn naar het oordeel van het Hof wel opruiend (p. 26 e.v.)

- Het Openbaar Ministerie stelt zich op het standpunt dat het beledigen of bespotten van religieuze figuren of symbolen niet tevens beledigend voor een groep kan zijn en dus niet onder het Nederlandse strafrecht gebracht zou kunnen worden. Het Hof vindt het hierbij gehanteerde onderscheid tussen 'beledigend voor een groep' en 'beledigend over een groep' gekunsteld (p. 27).

- Het Hof oordeelt dat hoewel de meeste van Wilders' uitlatingen jegens de groep moslimgelovigen als strafbare belediging kunnen worden aangemerkt het ten aanzien van deze uitlatingen geen algemeen belang aanwezig is dat tot strafrechtelijke reactie noopt, met uitzondering van de beledigende uitlatingen waarbij vergelijkingen met het nazisme worden gemaakt (p.32).

- Het Hof expliciteert op pagina 32 en 33 dat niet enkel juridische overwegingen ten grondslag liggen aan de beschikking.

Samenvatting van de uitspraak van het Hof

Het Hof beantwoordt eerst de vraag of de aan Wilders verweten meningsuitingen naar Nederlands recht strafrechtelijk verwijtbaar zijn. Vervolgens komt de vraag aan de orde of een eventueel door het Hof bevolen strafvervolgning op basis van strafbaar geoordeelde uitlatingen toelaatbaar is als beperking op de vrijheid van meningsuiting in de zin van artikel 10, tweede lid, EVRM.

Ten slotte komt het hof toe aan de vraag naar de opportuniteit, de wenselijkheid, van een eventuele strafvervolgning in de Nederlandse verhoudingen aan de orde.

De conclusie van de advocaat-generaal strekt ertoe de klachten ongegrond te verklaren (p. 18)

Het Hof maakt twee opmerkingen vooraf. Het benadrukt dat het hier niet om een enkel boek, essay, interview ging, maar over een hele reeks en op verschillende momenten door Wilders gedane meningsuitingen.

Daarnaast wijst het Hof –wellicht ten overvloede- dat het oordeel in het kader van deze beklagprocedure een voorlopig oordeel betreft. Immers het oordeel is aan de strafrechter die in een openbaar strafproces alle aspecten zal onderzoeken.

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
afdeling BJZ

Het hof richt zijn uitspraak met name op twee delicten te weten:

- Haatzaaien (art. 137 d Sr)
- Groepsbelediging (art. 137c Sr)

Datum
21 januari 2009

Ons kenmerk
DDS 5584485

Haatzaaien (art. 137d Sr)

Het Hof is van oordeel dat de uitlatingen van Wilders zoals opgesomd in paragraaf 4 van deze beschikking, in samenhang gezien geschikt zijn om haat te zaaien en aan te zetten tot discriminatie, niet alleen vanwege de inhoud maar ook vanwege de wijze van presenteren. Deze wijze van presenteren, zeker in combinatie met de inhoud, tast de moslims in hun waardigheid wezenlijk aan. Een dergelijk ageren tegen het moslimgeloof en zijn aanhangers is naar het oordeel van het Hof onnodig, omdat Wilders zijn opvattingen ook op andere wijze kan uitdragen. Het OM verdedigt de opvatting dat het opruiende element ontbreekt. Naar het oordeel van het Hof miskent het OM wat er feitelijk gebeurt. Volgens het hof zijn namelijk de inhoud van de bestreden meningsuitingen en wijze van presenteren (vaak in militante stijl) naar hun uiterlijke verschijningsvorm kennelijk gericht op het veroorzaken, bij de Nederlandse bevolking, van een conflictueuze tweespalt ten opzichte van de islamitische bevolkingsgroep.

Groepsbelediging (art. 137c Sr)

Volgens het Hof blijkt uit de samenhang van de door Wilders gepresenteerde uitlatingen duidelijk dat hij niet alleen de groep moslimgelovigen op het oog heeft (en niet slechts de islam als godsdienst), maar ook dat diens uitlatingen gewild of ongewild, wel degelijk tot gevolg hebben dat zij krenkend zijn voor moslims als maatschappelijke en religieuze groepering doordat zij als zodanig in diskrediet worden gebracht.

Het Hof is van oordeel dat de opvatting van het openbaar ministerie dat het beledigen of bespotten van religieuze figuren of symbolen niet tevens beledigend voor een groep kan zijn en dus niet onder de Nederlandse strafrecht gebracht zou kunnen worden onjuist. Het hierbij gehanteerde taalkundige onderscheid tussen **"beledigend voor een groep"** en **"beledigend over een groep"** acht het Hof gekunsteld.

Publiek debat

Over de omstandigheid dat de uitlatingen van Wilders gedaan zijn in de context van het publieke debat overweegt het Hof het volgende. De beoordeling van de wijze waarop een publiek debat inhoudelijk wordt gevoerd, behoort niet tot het terrein van de rechter. Dat wordt volgens het Hof anders als de bijdrage aan het publieke debat onnodig kwetsend is voor een groep gelovigen door hen in hun religieuze waardigheid aan te tasten, terwijl die bijdrage tevens aanzet tot haat, intolerantie, vijandschap en discriminatie.

Toelaatbaarheid van Wilders' strafvervolgning op grond van artikel 10 EVRM

De rechtspraak van het EHRM brengt het Hof tot de conclusie dat een eventueel bevolen strafvervolgning tegen Wilders op grond van zijn in principe strafbaar geoordeelde uitlatingen in het licht van artikel 10 EVRM niet onaanvaardbaar zou zijn.

Het Hof komt tot de conclusie dat elke deelnemer aan het maatschappelijke debat, ook als het een politicus betreft, misbruik maakt van zijn recht op vrije meningsuiting, indien kan worden vastgesteld dat hij aanzet tot discriminatie en haat tegen een bevolkingsgroep of een geloofsgemeenschap.

Ten aanzien van groepsbelediging maakt het Hof een onderscheid. Hoewel de meeste van Wilders' uitlatingen tegen de groep moslimgelovigen als strafbare belediging kunnen worden aangemerkt, acht het Hof ten aanzien van die uitlatingen **geen algemeen belang** aanwezig tot een strafrechtelijke reactie. Het Hof maakt een uitzondering voor beledigende uitlatingen waarbij vergelijkingen met het nazisme worden gemaakt. Die acht het Hof dermate beledigend voor moslimgelovigen dat die uitlatingen binnen het bereik van het strafrecht kunnen worden gebracht.

Beslissing

Het Hof beveelt de officier van Justitie te Amsterdam om Wilders te dagvaarden ter zaken van het aanzetten tot haat en discriminatie (artikel 137d Sr) alsmede ter zake van groepsbelediging voorzover het betreft diens vergelijking met het nazisme (artikel 137 c Sr).

Buiten reikwijdte

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Juridische en
Operatieve
Aangelegenheden
afdeling B3Z

Datum
21 januari 2009

Ons kenmerk
DDS 5584485

Nr. 072

10.2.e

- BD/DJOA/AJO

Van: 10.2.e - BD/DJOA/AIRS
Verzonden: donderdag 22 januari 2009 14:34
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/OZI; 10.2.e - BD/DJOA/BJZ; 10.2.e
- BD/DJOA/BJZ
CC: 10.2.e - BD/DJOA/OZI; 10.2.e - BD/DJOA/IR
Onderwerp: RE: Uitnodiging; Nav uitspraak Hof inzake GW

Buiten reikwijdte

10.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e - BD/DJOA/OZI
Verzonden: donderdag 22 januari 2009 14:25
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ; 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
CC: 10.2.e - BD/DJOA/IR; 10.2.e - BD/DJOA/OZI
Onderwerp: RE: Uitnodiging; Nav uitspraak Hof inzake GW

10.2.e

11.1

10.2.e 11.1

10.2.e

Gr.

10.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Verzonden: donderdag 22 januari 2009 14:03
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ; 10.2.e - BD/DJOA/OZI
CC: 10.2.e - BD/DJOA/IR
Onderwerp: FW: Uitnodiging; Nav uitspraak Hof inzake GW
Urgentie: Hoog

10.2.e en 10.2.e

Zie onderstaande uitnodiging voor een overleg morgen bij het Nctb over de gevolgen van de uitspraak van het Hof Amsterdam. Ik kan er morgen niet bij zijn. Iemand anders van BJZ of OZI?

Groet,

10.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e - BD/DJOA/IR
Verzonden: donderdag 22 januari 2009 13:56
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ; 10.2.e - BD/DJOA/OZI
Onderwerp: FW: Uitnodiging; Nav uitspraak Hof inzake GW
Urgentie: Hoog

Iets voor jullie?

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e - BD/NCTB/DBS
Verzonden: donderdag 22 januari 2009 13:08
Aan: 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e - BD/DJOA/IR; 10.2.e
10.2.e ; 10.2.e - BD/NCTB/BC; 10.2.e - BD/NCTB/DKA
CC: 10.2.e - BD/NCTB/DR; 10.2.e - BD/NCTB/DBS
Onderwerp: Uitnodiging; Nav uitspraak Hof inzake GW

Urgentie: Hoog

Collega's;

Om de mogelijke reacties en/of gevolgen van de uitspraak van het Hof inzake de vervolging van de Hr. GW te bespreken zullen we op vrijdag 23-01-09 om 11.00 bijeen komen bij de NCTb.

Verneem gaarne wie daarbij aanwezig zal zijn.

Veel groet;

10.2.e

Plv. Directeur

Directie Beleid & Strategie

Nationaal Coördinator Terrorisme bestrijding

**31-70-3150422

10.2.e

11.1

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Afdeling Bestuurlijke en
Juridische Zaken

Datum
6 februari 2009
Ons kenmerk

De behandeling bij de rechtbank kan uiteraard een tussenfase omvatten: bijv. alsnog verwijzing naar de rechter-commissaris om getuigen of deskundigen te horen.

Vervolgens moet rekening houden worden met het traject hoger beroep → cassatie → Europees Hof.

Vanuit het College wordt grote druk gelegd op doorlooptijd en kwaliteit. Een tijdsindicatie met planning kan het OM op dit moment niet leveren.

Scenario's in geval van samenloop strafzaak – cassatie in het belang der wet

Op dit moment worden binnen het OM ook verschillende scenario's besproken die samenhangen met cassatie in het belang der wet. Onder meer de volgende vragen zijn in dit verband van belang:

- als het OM toe is aan dagvaarden, wordt dan daarmee wel of niet gewacht op de beslissing van de PG bij de HR op het verzoek tot cassatie in het belang van de wet?
- als de zaak als is gedagvaard en uitgeroepen ter zitting, vraagt het OM alvorens te requireren dan aanhouding?
- Wat doet het OM als Wilders verzoekt om opschorting van dagvaarden totdat de PG en/of de HR beslist heeft?

Een en ander is natuurlijk afhankelijk van het tijdstip waarop de PG bij de HR beslist. Ik heb het OM verzocht om zodra er hierover meer duidelijkheid bestaat en er keuzes zijn gemaakt, u hierover te informeren.

Nr. 074

Ministerie van Justitie

Minister van Justitie

d.t.v. SG
DGRR
DJOA

memo

Stand van zaken Wilders

In aansluiting op mijn memo van 6 februari jl. over de zaak Wilders bericht ik u het volgende.

N.a.v. de vraag van de SG door wie het onderzoek wordt ingesteld is mij van de zijde van het PaG gemeld dat voorshands uitgegaan wordt van de Amsterdamse politie.

De bedoeling is dat de politie Wilders hoort aan de hand van een zakelijke vragenlijst die het OM opstelt op basis van de door het Hof geformuleerde verdenkingen. Derhalve zonder allerlei vragen over persoonlijke omstandigheden etc. De voorbereiding wordt begeleid door een "begeleidingsgroep", waarin ook het PaG (10.2.e) vertegenwoordigd is.

Alvorens de dagvaarding voor de regiezitting uit te sturen zal worden nagegaan of er al een beslissing genomen is of in het verschiet ligt m.b.t. de vraag of er wel of geen cassatie in het belang der wet komt. 10.2.e, indien die er wel komt, is dan al duidelijk wat het OM doet ?????

Overigens is bij de PG bij de Hoge Raad nog steeds geen verzoek/brief van de advocaat van Wilders Bolhaar zal bij hem informeren of inderdaad het aangekondigde verzoek aan de PG bij de Hoge Raad te verwachten is.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechts handhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
afdeling Bestuurlijke en
Juridische Zaken

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.justitie.nl

Contactpersoon

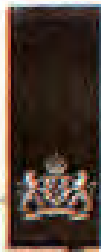
10.2.e
Afdelingshoofd

T 070 3706453

Datum

20 februari 2009

Nr. 075

Ministerie van Justitie

10.2.e

Justitie Bureau Secretaris-Generaal
 Cluster Procesautoriteit

T/M Ni.wv 268
 Afgeleerd 10.2.e

Ontvangst 2018 10.2.e
 aan DIOA en DG gegeve

10.2.e

10.2.e

SPDED
Minister van Justitie

I.v.m. spoed kopie aan DIOA en DG gegeve

Van: hBJZ

10.2.e 10.2.e
10.2.e 20 MEI 2009 12:07

Directie
 Rechtspraak
 Directie
 Operationele
 Aangelegenheden
 Afdeling Bestuurlijke en
 Juridische Zaken
 Schedeldoekshaven 100
 2511 EX Den Haag
 Postbus 20301
 2500 EH Den Haag
 www.justitie.nl

Contactpersoon
 10.2.e
 T 070 3706663

memo

De zaak Wilders

Bijgaand het persbericht over het verzoek van dhr Wilders dat vandaag is verschenen.

Ik heb contact gehad met het parket-generaal. Het parket-generaal was daarvan nog niet op de hoogte. Ik heb bij het parket-generaal wederom aangedrongen op spoedige toezending van het plan van aanpak.

Het parket-generaal meldde mij dat het plan van aanpak nu nog bij het parket Amsterdam ligt en dat het op korte termijn wordt toegezonden aan het College. Het parket-generaal zou meteen hierover weer contact opnemen met parket Amsterdam.

Datum
20 mei 2009

070 3707925
070 3706190
Tevens per fax:

Openbaar Ministerie
College van procureurs-generaal
Voorzitter

Nr. 076

10.2.e, le info.
Naplif van de 95
10.2.e

Postadres: Postbus 20305, 2500 EH Den Haag.

Minister van Justitie
dr. E.M.H. Hirsch Ballin
Postbus 20301
2500 EH 'S-GRAVENHAGE

Bezoekadres:
Prins Clauslaan 10
2595 AJ Den Haag
Telefoon +31 70 31 10.2.e
Telefax +31 70 33

Onderdeel
Contactpersoon
Doorkiesnummer(s)
Datum
Oms kenmerk
Onderwerp

Bestuurlijke en Juridische zaken
Wob-besluit Openbaar Ministerie
070-3398810
25 juni 2009
PaG/BJZ/29089
Vervolg Wilders: planning

Bij beantwoording:
datum en ons kenn
vermelden. Wilt u s
één zaak in uw brie
behandelen.

16

Wob-besluit Openbaar Ministerie

25 juni 2009 PaG/B/Z/29089

Wob-besluit Openbaar Ministerie

→ |

25 juni 2009 PaG/BJZ/29089

Wob-besluit Openbaar Ministerie

Openbaar Ministerie

College van procureurs-generaal

Voorzitter

Nr. 077

10.2.e

Postadres: Postbus 20305, 2500 EH Den Haag.

Minister van Justitie
dr. E.M.H. Hirsch Ballin
Postbus 20301
2500 EH 'S-GRAVENHAGE

Bezoekadres:
Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag
Telefoon +31 70 33 99 600
Telefax +31 70 33 99 854

gpi
10.2.e

*in i
m i u k
u f o n n e
f e r
w k*
10.2.e 20/6

Bestuurlijke en Juridische zaken
Wob-besluit Openbaar Ministerie
070-3399810
25 juni 2009
PaG/BJZ/29089
Vervolging Wilders: planning

Onderdeel
Contactpersoon
Doorkiesnummer(s)
Datum
Ons kenmerk
Onderwerp

Bij beantwoording de-
datum en ons kenmerk
vermelden. Wilt u slechts
één zaak in uw brief
behandelen.

Wob-besluit Openbaar Ministerie

25 juni 2009 PaG/BJZ/29089

Wob-besluit Openbaar Ministerie

→

25 juni 2009 PaG/BJZ/29089

Wob-besluit Openbaar Ministerie

10.2.e

10.2.e

Nr. 078

de Mir 10.2.e ustitie 10.2.e

d.t.v.

bla
21/7

317

2009 07 21

10.2.e

memo

planning Wilders-zitting

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
afdeling Bestuurlijke en
Juridische Zaken

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.justitie.nl

Contactpersoon

10.2.e
Afdelingshoofd

T 070 - 3706453

Datum
21 juli 2009

Heer Minister,

Van de zijde van het PaG heb ik de volgende informatie ontvangen m.b.t. de planning van de zaak Wilders.

Anders dan in het laatste ambtsbericht (bijgevoegd) is aangekondigd, zal de proforma-zitting niet in september plaatsvinden maar op 12 oktober, met uitloop naar 13 oktober.

Dat valt na het kamerreces en tijdens de algemene beschouwingen in de ~~Tweede~~ **Eerste** Kamer, maar de rechtbank geeft aan niet eerder te kunnen.

Punt kan nog zijn de beschikbaarheid van Wilders en raadsman. Dat peilt het OM nog op korte termijn. De zitting wordt vanwege de uitstraling naar de binnen- en buitenlandse media niet gehouden in de Bunker maar in de normale rechtbankvestiging aan de Parnassusweg.

Er komt een beveiligingsplan: intern zijdens parketpolitie / rechtbank / OM.

Extern op basis van risico-analyse zijdens regiokorps. DKDB geeft te kennen geen voorkeur te hebben voor de ene of de andere zittingfaciliteit.

Nr. 079

10.2.e

Ministerie van Justitie

Handwritten notes and signatures in the top right corner, including the text "10.2.e".

10.2.e

Aan: dgRR

dtv

hBJZ
dJOA

10.2.e

Handwritten signature or initials.

10.2.e

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Juridische en
Operatieve
Aangelegenheden
Afd. Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.justitie.nl

Contactpersoon
10.2.e
senior Juridisch Medewerker
T 070 370 7708

memo

Planning vervolging Wilders

Op uw verzoek wordt hieronder nadere informatie gegeven met betrekking tot de planning in de zaak Wilders.

10.2.g & 11.1

Datum
15 september 2009

Bij memo van 21 juli 2009 (bijgevoegd) van hBJZ aan de Minister van Justitie is aangegeven dat van het PaG de informatie is ontvangen dat de regiezitting niet in september, maar op 12 en eventueel 13 oktober 2009 zal plaatsvinden.

Het afgelopen weekend is via de media naar buiten gekomen dat de regiezitting zal worden gehouden op 20 januari 2010. Het Arrondissementsparket Amsterdam heeft hierover op 12 september 2009 een persbericht uitgebracht (bijgevoegd). Het Ministerie van Justitie is, voor zover mij bekend, hiervan niet vooraf op de hoogte gebracht.

Het Parket-Generaal heeft over de nieuwe planning het volgende aangegeven. Bij het plannen van een zitting heeft de Rechtbank de regie gehad. Aanvankelijk was voor een regiezitting in oktober gekozen, maar Wilders en zijn advocaat konden dan niet aanwezig zijn. Bij een nieuwe poging een zitting te plannen is de Rechtbank op 20 januari 2010 uitgekomen. In verband met de gewenste samenstelling van de Rechtbank en beschikbaarheid van procespartijen, kon niet op kortere termijn een datum worden gevonden.

Het Openbaar Ministerie is ook pas heel laat van deze datum op de hoogte gesteld.

De Rechtbank heeft het Openbaar Ministerie niets bericht over een mogelijke datum voor een inhoudelijke zitting. Op dit moment kan daarover nog niets worden gezegd, omdat de onderzoekswensen nog niet bekend zijn en dus ook nog niet kan worden ingeschat hoeveel tijd er nodig zal zijn om toe te wijzen verzoeken te behandelen.

11.1

11.1

10.2.e

Nr. 080

10.2.e

- BD/DJOA/AJO

Van: Cramwinckel M.N. mr. - BD/DJOA
Verzonden: maandag 21 september 2009 12:04
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/JBOZ; 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Onderwerp: FW: Terugkoppeling Ministerstaf

10.2.e Zie punt 2 : brief

10.2.e zie ook diverse overige punten

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: Vlist J. van der mr. - BD/DGRR
Verzonden: maandag 21 september 2009 11:59
Aan: 10.2.e

Cramwinckel. Marcel: 11.1

; Hommes, Ivo; Honert, van den, Michael; IJzerman, Arie: 10.2.e

Vlist, van der,

Onderwerp: nans
Terugkoppeling Ministerstaf

Collega's,

Buiten reikwijdte

3. Rechtszaak Wilders: vraag de planning ter info naar de minister. DJÖÄ

Buiten reikwijdte

Groet, Hans

Nr. 081

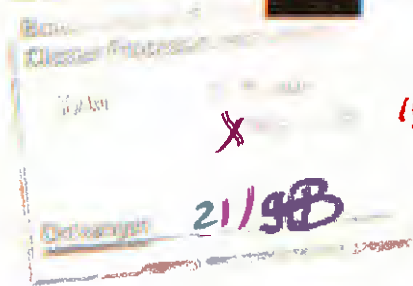
Ministerie van Justitie

10.2.e

10.2.e

10.2.e

MvJ

1599 10

11.1

Directie
Rechtspraak
en
Rechtshandhaving
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Afd. Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.justitie.nl

Contactpersoon
10.2.e
senior Juridisch Medewerker

T 070 370 77 08
F 070 370 79 00

Datum
21 september 2009

Ons kenmerk
Dds 5620907

planning vervolging za 10.2.e

nota

RA 2009/094

PS X 10.2.e

Door tussenkomst van

dJOA

Datum/paraaf

dgRR

Datum/paraaf

aaf

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Van

hBJZ

Datum/paraaf

[Handwritten signature]

Concipiënt

10.2.e

Datum/paraaf

10.2.e

Op verzoek van de dgRR wordt u hierbij geïnformeerd over de recente ontwikkelingen rond de planning van de eerste zitting in de strafzaak tegen de heer Wilders.

Bij ambtsbericht van 25 juni 2009 (bijgevoegd) is door het Parket-Generaal medegedeeld dat de maand augustus wordt gebruikt voor nader onderzoek door het Openbaar Ministerie, dat vervolgens in september een regiezitting zal worden gepland en dat bij de Rechtbank Amsterdam het verzoek is neergelegd de zaak in november 2009 inhoudelijk te behandelen.

Bij memo van 21 juli 2009 (bijgevoegd) van hBJZ aan U is aangegeven dat van het PaG de informatie is ontvangen dat de regiezitting niet in september, maar op 12 en eventueel 13 oktober 2009 zal plaatsvinden.

In het weekend van 11-13 september is via de media naar buiten gekomen dat de regiezitting zal worden gehouden op 20 januari 2010. Het Arrondissementsparket Amsterdam heeft hierover op 12 september 2009 een persbericht uitgebracht (bijgevoegd). Het Ministerie van Justitie is hiervan niet vooraf op de hoogte gebracht.

Het Parket-Generaal heeft over de nieuwe planning het volgende aangegeven. Bij het plannen van een zitting heeft de Rechtbank de regie gehad. Aanvankelijk was voor een regiezitting in oktober gekozen, maar Wilders en zijn advocaat konden dan niet aanwezig zijn. Bij een nieuwe poging een zitting te plannen is de Rechtbank op 20 januari 2010 uitgekomen. In verband met de gewenste

11.1

samenstelling van de Rechtbank en beschikbaarheid van procespartijen, kon niet op kortere termijn een datum worden gevonden. Het OM Amsterdam is van de datum pas op vrijdag 11 september 2009 op de hoogte gebracht. Het OM Amsterdam heeft op 12 september een persbericht uitgebracht. Hierover heeft geen overleg plaatsgevonden met het Parket-Generaal. Zij hebben het ook uit de media moeten vernemen. De voorzitter van het College v PG's heeft hierover al met de HOvJ Amsterdam contact gehad om te bewerkstelligen dat in de toekomst, juist in deze zaak, beter zal worden gecommuniceerd.

Op dit moment kan nog niets worden gezegd over de datum van een inhoudelijke behandeling van de zaak. Dit hangt af van het aantal en de inhoud van de verzoeken aan de Rechtbank.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Afd. Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Datum
21 september 2009

Dns kenmerk
Dds 5620907

Nr. 082

10.2.e

- BD/DJOA/AJO

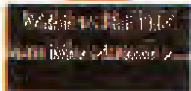

Van: 10.2.e :- BD/DJOA/AIRS
Verzonden: dinsdag 17 november 2009 12:35
Aan: 10.2.e -> BD/DJOA/JBOZ
Onderwerp: FW: Wilders Brf DJZ aan Moszkowicz.doc

11.1

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e -> BD/DJOA/IR
Verzonden: maandag 16 november 2009 16:40
Aan: 10.2.e
Onderwerp: Wilders Brf DJZ aan Moszkowicz.doc

10.2.e

11.1

Groet
10.2.e

Nr. 082a

Ministerie van Buitenlandse Zaken

11.1

111

Nr. 084**10.2.e** - BD/DJOA/BJZ**Van:** 10.2.e - BD/DJOA/BJZ**Verzonden:** donderdag 17 december 2009 14:34**Aan:** 10.2.e - BD/DJOA/BJZ**CC:** Hommes I. - BD/DV/P&B**Onderwerp:** FW: Behandeling bezwaarschrift Wilders 13 januari 2010 om 09.00 uur**Urgentie:** Hoog

Kennelijk heeft W een bezwaarschrift ingediend.

10.2.e lukt het jou nog om dit in een tweeregelig memotje te melden aan de Minister ?
10.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e (PAG 's-Gravenhage) [mailto:10.2.e@om.nl]**Verzonden:** donderdag 17 december 2009 14:09**Aan:** 10.2.e (PaG 's-Gravenhage)**CC:** Brouwer, mr H.N. (Pag 's-Gravenhage); Moraal, mr H.J. (PaG 's-Gravenhage); 10.2.e
BD/DJOA/BJZ**Onderwerp:** FW: Behandeling bezwaarschrift Wilders 13 januari 2010 om 09.00 uur**Urgentie:** Hoog

ter info.

10.2.e dit is een besloten raadkamerbehandeling. Ga ervan uit dat de zitting een week later doorgaat, tenzij er
ander bericht volgt kort na 13-1

Groet,

10.2.e

Van: Roessel, mr. B. van (Parket Amsterdam)**Verzonden:** donderdag 17 december 2009 13:11**Aan:** 10.2.e (Parket Amsterdam); 10.2.e Parket Amsterdam); 10.2.e (Ress. Parket
Amsterdam); Straelen, mr F.W.M. van (Parket Amsterdam); Bolhaar, Mr. H.J. (Parket Amsterdam); 10.2.e
(PAG 's-Gravenhage); Hoogendijk, mr. H.E. (Parket Amsterdam); 10.2.e (Parket Amsterdam);
10.2.e (Parket Amsterdam)**Onderwerp:** FW: Behandeling bezwaarschrift Wilders 13 januari 2010 om 09.00 uur**Urgentie:** Hoog

ter info.

Van: 10.2.e (Rechtbank Amsterdam) [mailto:10.2.e@rechter.nl]**Verzonden:** donderdag 17 december 2009 13:05**Aan:** Lommen - van Alphen, J.M.J. (Rechtbank Amsterdam); Nat, M.M. van der (Rechtbank Amsterdam)**CC:** Moors, J.W. (Rechtbank Amsterdam); Pulles, P.W.E.C. (Rechtbank Amsterdam); Evers, J.H.J. (Rechtbank
Amsterdam); 10.2.e (Rechtbank Amsterdam); Dijk, G.M. van (Rechtbank Amsterdam);

Grootscholten, M.J.5. (Rechtbank Amsterdam); Roessel, mr. B. van (Parket Amsterdam)

Onderwerp: Behandeling bezwaarschrift Wilders 13 januari 2010 om 09.00 uur

Een goedendag,

Jan Moors vroeg mij u mee te delen dat het bezwaarschrift in de zaak tegen de heer Wilders
zal worden behandeld op woensdag 13 januari 2010 om 09.00 uur. Bij dezen.

Met vriendelijke groet,

17-12-2009

10.2.e

*****

Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Ministerie van Justitie.

*****

*****

Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Ministerie van Justitie.

*****

Nr. 085

Ministerie van Justitie

Dg04

Bureau Secretaris-Generaal
Cluster Procesondersteuning

T/M Nieuw
 Afgedaan

Minister van Justitie

Ontvangen 21/12

10.2.e

001225 21.12 09 09 59

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Afd. Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.justitie.nl

Contactpersoon
10.2.e
T 070 370 77 08
F 070 370 7925
10.2.e :@minjus.nl

Datum
17 december 2009

Dns kenmerk
Dds 5634992

nota

Behandeling bezwaarschrift tegen de dagvaarding in de
zaak Wilders 10.2.e

Door tussenkomst van
dJDA
Datum/paraaf

dgRR
Datum/paraaf

Si
D

10.2.e 18/12

2/12

Van
hBJZ
Datum/paraaf

1/12

Wapre ou DU

Concipiënt
10.2.e

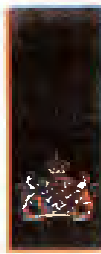
10.2.e

Doel van deze nota: U informeren.

Van het Parket-Generaal is de volgende informatie ontvangen. Namens de heer Wilders is bij de Rechtbank Amsterdam een bezwaarschrift tegen de dagvaarding ingediend. De Rechtbank Amsterdam behandelt dit bezwaarschrift op woensdag 13 januari 2010, 09.00 uur. Het betreft een besloten raadkamerbehandeling.

Wilders had al op de PVV-website aangekondigd dat een bezwaarschrift zou worden ingediend. Als argument wordt daar genoemd de uitspraak van de Hoge Raad van 10 maart 2009 over groepsbelediging (poster met 'stop het gezwel dat Islam heeft' resulteerde in vrijspraak).

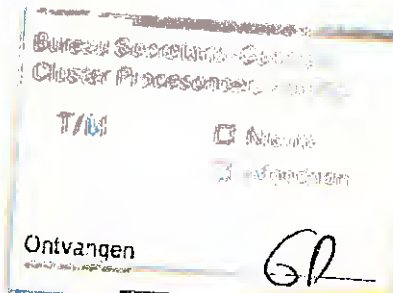
Op grond van art. 262 Sv kan een bezwaarschrift tegen de dagvaarding worden ingediend. Dat kan niet als de dagvaarding is uitgebracht na een bevel tot vervolging van het Hof op grond van art. 12 Sv (art. 262m jo 250a Sv), tenzij 'nieuwe feiten of omstandigheden' bekend zijn geworden. Algemeen wordt aangenomen dat nieuwe jurisprudentie daaronder niet valt. Dit bezwaarschrift heeft dus weinig kans van slagen.

10.2.e.2.e

Nr. 086

Min: 10.2.e

Director
Rechtsp
Rechtshandhaving
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Afd. Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.justitie.nl

Contactpersoon
10.2.e
T 070 370 77 08
F 070 370 7925
10.2.e @minjus.nl

Datum
14 januari 2010
Dns kenmerk
Ods 5637843

Uitspraak Rechtbank op bezwaarschrift tegen de
dagvaarding in de zaak Wilders / regiezitting 20/01

09:503 14 01 10 17:45

nota

Door tussenkomst van
dJOA
Datum/paraaf

10.2.e
dgRF
Datum

SG
Datum/paraaf

14/10.2.e

1/ kopie ium
Spoca

Van
hBJZ
Datum/paraaf

14/10

Conclpiënt

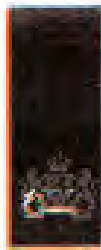
10.2.e
10.2.e

Doel van deze nota: U Informeren.

Op 13 januari 2010 heeft de behandeling van het bezwaarschrift tegen de dagvaarding in de zaak Wilders plaatsgevonden. De Rechtbank Amsterdam heeft nog dezelfde dag uitspraak gedaan en Wilders niet-ontvankelijk verklaard in zijn bezwaar. Deze uitspraak en de oorspronkelijke dagvaarding treft u hierbij aan. De uitspraak komt kort samengevat op het volgende neer.

Na een vervolgingsopdracht door het Hof kan geen bezwaarschrift tegen de dagvaarding worden ingediend, tenzij sprake is van nieuwe feiten of omstandigheden. In het bezwaarschrift is een beroep gedaan op een uitspraak van de Hoge Raad van ná de vervolgingsopdracht. De Rechtbank is van oordeel dat nieuwe jurisprudentie niet valt onder de noemer 'nieuwe feiten of omstandigheden'. Op die grond wordt Wilders in het eerste deel van het bezwaar niet-ontvankelijk verklaard.

In het tweede deel van het bezwaarschrift is gesteld dat het OM voor meer feiten heeft gedagvaard dan waartoe het Hof opdracht had gegeven. Daarom zou volgens de verdediging voor dat deel niet gelden dat het bezwaarschrift slechts ontvankelijk kan zijn bij nieuwe feiten of omstandigheden. De Rechtbank heeft geoordeeld dat het OM in de dagvaarding niet buiten de vervolgingsopdracht van het Hof is getreden en dat, nu geen nieuwe feiten of omstandigheden zijn gesteld, Wilders ook in het tweede deel van het bezwaar niet kan worden ontvangen.

Ministerie van Justitie

3/2.10.2.e
10.2.e

Nr. 087

Minister van Justitie

D aal
R
R
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Afd. Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.justitie.nl

Contactpersoon
10.2.e
T 070 370 77 08
F 070 370 7925
10.2.e :@minjus.nl

Datum
3 februari 2010
Ons kenmerk

Uitspraak Rechtbank n.a.v. regiezitting in de zaak Wilders

nota

Door tussenkomst van
dJOA
Datum/paraaf

dgRR
Datum/paraaf

SG
Datum/paraaf

*niet bekend om 17.00 uur
aanvullend*

Van
hBJZ
Datum/paraaf
*telefonisch
afgehandeld
3/2*

11.1

11.1

Conciplient
10.2.e
Dc
10.2.e

10.2.e

Doel van deze nota: U informeren.

De rechtbank Amsterdam heeft heden uitspraak gedaan op de gevoerde prelimaire verweren en de verzoeken die tijdens de regiezitting op 20 januari 2010 zijn gedaan. De uitspraak is gepubliceerd op rechtspraak.nl en bij deze nota gevoegd.

De rechtbank heeft kort samengevat de verweren dat de rechtbank niet bevoegd is de zaak te behandelen (het had de Hoge Raad of een andere rechtbank moeten zijn) en dat het openbaar minister (deels) niet-ontvankelijk is in de vervolging verworpen.

Van de 18 verzochte getuigen-deskundigen heeft de Rechtbank alleen drie Islamwetenschappers toegewezen. Deze zullen, anders dan namens de heer Wilders was bepleit, door de rechter-commissaris worden gehoord. Het verzoek van het OM ook de heer Wilders door de rechter-commissaris te laten horen is afgewezen, omdat de heer Wilders dat zelf niet wilde.

De rechtbank gaat ervan uit dat een onderzoek door de rechter-commissaris drie à vier maanden in beslag zal nemen. De rechtbank zal een inhoudelijke behandeling, vijf zittingdagen, plannen in de periode juni tot november 2010.

De heer Wilders heeft in een eerste reactie laten weten dat hij geen eerlijk proces krijgt. Voorts heeft hij op 3 februari 2010 een website over zijn proces gelanceerd.

Bureau Secretaris-Generaal
Cluster Procesondersteuning

T/M Nieuw Afgedaan

Ontvangen 12/2 10.2.e

Ministerie van Justitie

10.2.e

10.2.e

Minister van Justitie

12.02 12 10 30

Nr. 088

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Juridische en
Operatieve
Aangelegenheden
Afd. Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.justitie.nl

Contactpersoon
10.2.e
T 070 370 77 08
F 070 370 7925
10.2.e @minjus.nl

Datum
11 februari 2010

Dns kenmerk
Dds 5641975

Vervolnota; uitspraak Rechtbank n.a.v. regiezitting in
de zaak Wilders

nota

10.2.e

Door tussenkomst van
dJDA

Datum/paraaf

dgRR

Datum/paraaf

10.2.e

S
D

Van
hBJZ

Datum/paraaf

11/2 10.2.e

Conciplënt

10.2.e

Datum/paraaf

10.2.e

Doel van deze nota: U informeren naar aanleiding van uw vraag op de nota van 3 februari (bijgevoegd) naar eventuele deskundigen van het OM.

Het OM stelt zich op het standpunt dat het een feit van algemene bekendheid is dat de Islam wel tot geweld kan, maar niet hoeft te leiden. Het OM heeft daarom geen reden gezien zelf een islamdeskundige in te schakelen en het initiatief daartoe te nemen. Het is niet aan de strafrechter 'de waarheid' omtrent de Islam vast te stellen; niet de Islam staat terecht.

Wilders heeft echter verzocht om het horen van Islamdeskundigen. In reactie op dit verzoek heeft het OM het standpunt ingenomen dat het verzoek om het horen van deskundigen niet kan worden afgewezen, onder meer om de reden dat het EHRM bepaald heeft dat een verzoek van een verdachte om uitspraken te onderbouwen met feitelijkheden niet mag worden afgewezen. De officier van justitie heeft zich ter zitting op het standpunt gesteld dat het horen van drie of vier van door Wilders aangevoerde deskundigen daarvoor voldoende is.

Overigens hebben zes wetenschappers die een ander geluid over de Islam willen laten horen dit uit eigener beweging bij brief aan de rechtbank, het OM en de advocaat gedaan (zie berichtgeving op 4 februari 2010).

48

'Wilders manipuleert Koranteksten'

Trouw 05-02-2010 (p.04)

Zes experts op het gebied van Koran, islam en recht stellen dat Wilders zich 'suggestief en misleidend' uitlaat. De PVV-leider hakt Koranverzen in stukken. Het vreedzame stukje verstoopt hij, menen ze.

De professoren, Fred Leemhuis (arabist), Jan Michiel (sharia), Gerard Wie-

gers (religiestudies), Pieter van Koningsveld (islamologie), Ruud Peters (Arabische taal en cultuur) en Marlies ter Borg (Koran en Bijbel) schrijven dit aan de rechtbank in Amsterdam, het OM en de advocaat van Wilders. De PVV'er wordt vervolgd voor haat zaaien, aanzetten tot discriminatie en

groepsbelediging.

De brief is een reactie op Wilders' verzoek deskundigen te horen, om aan te tonen dat zijn uitspraken op waarheid berusten. De experts beweren nu het tegendeel om 'het evenwicht te herstellen'.

© 2010, Trouw

'Wilders misbruikt de Koran'

Nederlands Dagblad 05-02-2010 (p.03)

RIJSWIJK - Zes experts op het gebied van de Koran, de islam en het recht stellen dat Geert Wilders zich „suggestief en misleidend“ uitlaat. De PVV-voorman hakt Koranverzen in twee stukken. Het vreedzame stukje verstoopt hij, menen ze.

De professoren, Fred Leemhuis (arabist en bekende Koranvertaler), Jan Michiel (recht, sharia), Gerard Wiegers (religiestudies), Pieter Sjoerd van Koningsveld (islamologie), Ruud Peters (Arabische taal en cultuur) en Marlies ter Borg (Koran en Bijbel) schrijven dit in een brief aan de rechtbank in Amsterdam, het Openbaar Ministerie en de advocaat van Wilders, Bram Moszkowicz.

De rechtbank in Amsterdam behandelt het proces tegen Geert Wilders, die wordt vervolgd voor haat zaaien, aanzetten tot discriminatie en groepsbedi-

ging.

Wegens uitlatingen die Wilders de afgelopen jaren in diverse media heeft gedaan, wordt hij nu berecht.

De brief is een reactie op het verzoek van de PVV-voorman aan de rechtbank. Hij wilde verschillende deskundigen opvoeren om aan te tonen dat zijn uitspraken op waarheid berusten. De experts in de brief beweren nu het tegendeel om „het evenwicht te herstellen“. „Met een logische analyse van volledige Korancitaten en gegevens uit andere bronnen wordt aangetoond dat de uitspraak van Wilders over de gewelddadigheid van de islam indruist tegen in de wetenschap geldende feiten en methoden“, stellen de zes wetenschappers. „Zowel christenen als moslims keren zich tegenwoordig af van het verbreiden van hun geloof met het zwaard. Moslims zijn in grote meer-

derheid tegen terreur, zelf zijn zij veel vaker slachtoffer daarvan dan Westelingen.“

Overigens laten de rechters de door Wilders gevraagde deskundigen niet gefuigen. Maar Moszkowicz kondigde woensdag na de afwijzing van het verzoek van Wilders aan dat hij de meningen van 'zijn' experts dan schriftelijk zal indienen.

ANP

'Goed dat rechter naar uitspraken Wilders kijkt'

Trouw 05-02-2010 (p.)

ARTIKEL IS NIET DIGITAAL AANGELEVERD!!!!

Anti-Wildersretoriek (1)

De Volkskrant 05-02-2010 (p.11)

Column Nausicaa Marbe

Gaat het de luidruchtige tegenstanders in Geert Wilders echt om bescherming van moslims tegen haat en geweld? Stel je die groep veilig door de boeman te laten veroordelen - hup, probleem weg? De felheid waarmee hij als 'het Kwaad' wordt geschetst, getuigt van gemakzuchtig wensdenken: als die fladderende demon uitgeschakeld wordt, kan de zon weer vrolijk schijnen en leven we in zo'n overheidsspotje waarin hoofddoekjes en bebrilde senioren vereend formulieren invullen. Alsof met Wilders' verdwijning uit de politieke arena de massa-immigratie

vanzelf een eclatant succes wordt, de sociale onrust direct wegebt en de radicale islam plots de klimroos blijkt die onze ruïneuze nationale cultuur net nodig had.

Maar nee. De realiteit is dat in het zo zalvend verheerlijkte multiculturele samenzijn strijdige waarden en intoleranties bestaan. Ruimte waarin ieders wens verhoord is, creëer je door prutsen, ploeteren en onconventioneel vindingrijk zijn. Geen haastklus. Kenmerkend dus dat de apologeten van het racismevrije Nederland Wilders denken te pareren met hetzes en met verdachtna-kingen.

Stap één: ter afleiding van de miss-tanden die Wilders terecht hekelt, wordt het aan de Tweede Wereldoorlog gelieerde schuldgevoel weer eens aangeblazen. Vervang 'moslim' nu eens door 'jood', luidt het gebod. Alsof het om een Sudoku gaat met z'n vaste uitkomst: er wordt thans over moslims gepraat zoals damals over joden in nazi-Duitsland. We zijn allemaal hypocriete racisten. Bingo.

Die overeenkomst in retoriek is een halve waarheid. Retoriek tegen het 'vreemde' is van alle tijden, de grens tussen

Bureau Standaard-Commissie
Cluster Procesondersteuning

T/M Nieuw Afdeling

Ontvangen 1912 10.2.e

Ministerie van Justitie

10.2.e

C.C.S.J.
en my
nota + g-
19e

Minister van Justitie

002199 19.02.10 12:57

Nr. 089

Vervolgnota 2; uitspraak Rechtbank na v regiezitting in de zaak Wilders 10.2.e

nota

Door tussenkomst van
dJOA
Datum/paraaf

dgRR
Datum/paraaf

10.2.e
18/2

Van
hBJZ
Datum/paraaf

10.2.e
17/2

Conclpient
10.2.e

10.2.e

Directoraat Generaal
Rechtsplegen en
Rechtshandhaving
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Afd. Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.justitie.nl

Contactpersoon

10.2.e
T 070 370 77 08
F 070 370 7925

10.2.e :@minjus.nl

Datum
17 februari 2010

Ons kenmerk
Dds 5642 096

11.1

Doeel van deze nota: U is verzocht naar aanleiding van uw vragen op de nota van 3 en 11 februari, bijgevoegd, naar eventuele deskundigen van het OM.

Op uw verzoek is bijgevoegd de brief die door zes islamdeskundigen naar onder andere het Openbaar Ministerie is gestuurd. Uit het tevens uitbrechte persbericht blijkt dat deze deskundige van januari in de komende maanden meer 'factsheets' over de 'waarheid van Wilders' zal uitbrengen.

Het Openbaar Ministerie zal de brief niet in het dossier voegen, maar heeft deze voor kennisgeving aangenomen en heeft de afzender laten weten voor correspondentie van burgers met betrekking tot de zaak Wilders te ontvangen.

Persbericht

Wilders manipuleert Koranteksten

Suggestief en misleidend!

Dat zeggen zes experts op het gebied van Koran, Islam en recht over de poging van Wilders om het gewelddadige karakter van de Islam aan te tonen. De PVV voorman hakt Koran verzen in tweeën. Het vreedzame stukje verstoppt hij; het bevel voor militairen op het slagveld koppelt hij aan beelden van burger slachtoffers in vreedstijd.

Zij richten zich vandaag in een open brief aan de Rechtbank, het Openbaar Ministerie, benadeelde partijen en de advocaat van Wilders.

Wilders roept wel getuigen op; het Openbaar Ministerie niet. De professoren Leemhuis, Otto, Wiegers, van Koningsveld en Peters willen met redacteur-filosofe dr. Marlies ter Borg het evenwicht herstellen. Tot aan de volgende rechtszitting worden een aantal factsheets gepubliceerd, over zogenaamde 'waarheden van Wilders, (WW) : uitspraken van Wilders opgenomen in de dagvaarding. Vandaag verschijnt het eerste sheet over

WW no. 1 'Het zijn de feiten. De Islam is een gewelddadige religie.'

Met een logische analyse van volledige Koran citaten, en gegevens uit andere bronnen wordt aangetoond dat de uitspraak van Wilders over de inherente gewelddadigheid van de Islam indruist tegen in de wetenschap geldende feiten en methoden. Zowel Christenen als Moslims keren zich tegenwoordig af van het verbreiden van hun geloof met het zwaard. Moslims zijn in grote meerderheid tegen terreur, zelf zijn zij veel vaker slachtoffer daarvan dan Westerlingen.

Meer informatie: dr. Marlies ter Borg, auteur Koran en Bijbel in Verhalen

wildersenwetenschap@gmail.com

<http://marliesterborg.blogspot.com/2010/02/persbericht-wilders-manipuleert.html>

Open Brief verzonden op 4 Februari aan:

-Rechtbank Arrondissementsparket Amsterdam, mr. J.W. Moors (voorzitter), mw.
-mr. J.M.J. Lommen- van Alphen, mr. M.M. van der Nat

-Openbaar Ministerie, **10.2.e** , Mr Birgit van Roessel
-Nederland Bekent Kleur
-Mr Bram Moszkowicz,

Van - Professor dr. Fred Leemhuis, arabist, emeritus hoogleraar Universiteit Groningen, vertaler De Koran. Unieboek 2007
-Professor dr. mr. Jan Michiel, Recht en bestuur ontwikkelingslanden , Sharia expert, Directeur van Vollenhove Instituut, Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Universiteit Leiden
-Professor dr. Gerard Wiegers, hoogleraar Religiestudies aan de Faculteit der Geesteswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam (UvA)
- Prof. Dr. Pieter Sjoerd van Koningsveld, emeritus hoogleraar islamologie Univ.Leiden
-Professor dr. mr. Ruud Peters, Arabische Taal en Cultuur, Sharia expert, UVA
-Dr. Marlies ter Borg, auteur Koran en Bijbel in Verhalen, Unieboek 2007, redacteur

wilderswetenschap@gmail.com

Waarheidsvinding t.a.v. Islam en Koran, ten behoeve van het proces tegen Wilders

Dames en Heren,

Geert Wilders is een voorstander 'waarheidsvinding'. Daartoe zal hij een aantal getuigen oproepen, die hem bij de waarheidsvinding t.a.v. Islam en Koran kunnen assisteren. Het Openbaar Ministerie roept geen getuigen op.

Als deskundigen op het terrein van de Koran en de Islam zijn wij gaarne bereid de 'waarheidsvinding' in dezen te dienen, door voor de dagvaarding relevante punten naar voren te brengen, gebaseerd op ons wetenschappelijk onderzoek. Wij zullen daarom in de periode tot aan de volgende rechtszitting in Juli U een aantal factsheets sturen, ter toetsing van de belangrijkste uitspraken van Wilders.

De eerste van deze factsheets gaat hierbij. Het behandelt de

'Waarheid van Wilders' no. 1 'Het zijn de feiten. De islam is een gewelddadige religie.' ^{dv4}
('dv' verwijst telkens naar de betreffende bladzijde van de dagvaarding)

De heer Wilders verwijst, ter onderbouwing van zijn waarheden, nogal eens naar de Koran. Graag brengen wij onze professionele kennis van de Koran in, ter toetsing van zijn uitspraken en wijze van citeren. Wij baseren ons daarbij op de gezaghebbende weergave van Professor F. Leemhuis, (Unieboek 2007. www.bijbelenkoran.nl).

Met de meeste hoogachting, namens alle hooggeleerden hierboven vermeld,

Marlies ter Borg

FACTSHEET no 1 'Waarheid van Wilders'

"Het zijn de feiten. De islam is een gewelddadige religie." dv4
dv= Dagvaarding

dit is onjuist! aldus de Koran en Islam kenners/ rechtskundigen
F. Leemhuis, J.M.Otto, G. Wiegers, van Koningsveld, R. Peters en ter M.L.A. Borg

wildersenwetenschap@gmail.com

Wilders zegt: "Islam betekent onderwerping en bekering van niet-moslams."
"een religie die beoogt anderen te elimineren". **dv 14**

Maar in de Koran staat: "In de godsdienst is geen dwang." K. 2:256

Wilders zegt: "En de Koran is de Mein Kampf van een religie die anderen beoogt te elimineren .." dv 1-2

Mein Kampf (mijn gevecht) roept zonder meer op tot oorlog.
In de Koran wordt in bepaalde gevallen opgeroepen tot geweld, in andere gevallen tot vrede en verzoening, bijvoorbeeld:

"Jullie zult elkaars bloed niet vergieten." K.2:84

"God roept op tot de woning van de vrede." K.10:25

"Maakt God niet tot een beletsel... om... vrede te stichten tussen de mensen." K.2:224

"Denkt aan Gods genade aan jullie toen jullie vijanden waren en Hij jullie harten tot elkaar bracht en jullie door Zijn genade broeders werden;" K.3:103

Fitna

In de film Fitna werden onderstaande citaten gepresenteerd, vergezeld van "beelden van de aanslagen op het World Trade Centre in New York (11/9/2001), en van de aanslagen door moslimextremisten in Madrid en Londen, met daarbij beelden van slachtoffers." dv7

Wilders citeert een halve zin uit Soera 47 vers 4

"Wanneer gij een ontmoeting hebt met hen die ongelovig zijn houdt dan in op de nekken en wanneer gij onder hen een bloedbad hebt aangericht bindt hen dan in boeien." (vertaling onbekend, Theo van Gogh in beeld) dv 8

¹ <http://pvv.nl/images/PDF/dagvaarding%20NL.pdf>

Wilders suggereert hiermee dat een moslim geroepen is om ook in vreedstijd 'ongelovigen' te doden. Deze suggestie wordt versterkt door de beelden van aanslagen onder de burgerbevolking in vreedstijd. Met het halve citaat komt hij in problemen: de vijand wordt kennelijk eerst gedood om vervolgens in boeien gebonden te worden. Waarom lijken in boeien geslagen moeten worden is niet duidelijk.

Hetzelfde vers, nu volledig luidt:

"En wanneer jullie hen die ongelovig zijn [in de strijd] ontmoeten, slaat hen dan dood, maar wanneer jullie dan de overhand over hen verkregen hebben boeit hen dan stevig vast,

hetzij om hen later als gunst vrij te laten hetzij om hen los te laten kopen, wanneer de lasten van de oorlog zijn afgelegd." Soera 47 vers 4 Leemhuis:

Uit het volledige citaat blijkt:

1° dat het hier om een oorlog gaat, om het doden van vijandelijke troepen op het slagveld, en niet om een aanslag onder burgers in vreedstijd,

2° volgens het Koran citaat moet het doden ophouden zodra meer zodra men militair de overhand heeft. Er is geen sprake van eliminatie van de vijand.

3° de vijand moet vanaf dat moment gevangen genomen worden, om hem na de oorlog vrij te laten.

Dit is in overeenstemming met het moderne internationale oorlogsrecht over krijgsgevangenen.

Soera 8 vers 60 Wilders: "Maak voorbereidingen tegen hen met wat gij kunt aan kracht en paardenvolk om daarmee te terroriseren, te terroriseren Allah's vijand en Uw vijand." d.v.7

Soera 8: 60-61 Leemhuis: "En maakt tegen hen zo goed als jullie kunnen de bewapening en de inzetbare paarden gereed om Gods vijand en jullie vijand daarmee vrees aan te jagen en afgezien van hen anderen die jullie niet kennen, maar die God kent. En wat jullie ook als bijdrage op Gods weg geven, het zal jullie worden vergoed en jullie zal geen onrecht worden aangedaan.

En als zij geneigd zijn tot vrede, wees daar dan ook toe geneigd en stel je vertrouwen op God;"

In de zonder bronvermelding weergegeven vertaling van Wilders staat terroriseren dwz 'het stelselmatig schrik inboezemen door gewelddaden; door schrik aanjaging en geweld beheersen'. **Leemhuis vertaalt** 'vrees aan jagen' Dat is vergelijkbaar met afschrikken: **een beproefde militaire strategie** om door middel van wapengekletter. **-vertoon van wapens** zonder deze daadwerkelijk te

gebruiken,- de vijand ertoe te bewegen van geweld af te zien. In de afschrikkingsstrategie worden wapens getoond ter voorkóming van oorlog. Vergelijk de NAVO strategie tegen de Sovjetunie in de Koude Oorlog. De leus van de tot de tanden toe gewapende NAVO was toentertijd 'Peace is our Profession'. **Het heeft gewerkt.**

De film Fitna toonde ook het onderstaande citaat:

"Vernietig de ongelovigen en polytheïsten, uw (Allah's) vijanden en de vijanden van de religie. Allah tel ze en dood ze tot aan de laatste toe. En laat er niet één over."²

Deze zin, zonder bronvermelding, is in strijd met de genoemde Koran citaten in hun volledigheid genomen, die eerder een beheerste dan een 'totalen Krieg' beogen; en in strijd met het genoemde Koran citaat "In de godsdienst is geen dwang. 2:256

De vergelijkingen tussen de teksten zoals gepresenteerd door de heer Wilders en de bestaande wetenschappelijke kennis van de inhoud van de Koran, concluderen wij ten eerste dat de conclusie van de heer Wilders niet berust op feiten, maar slechts op een geheel van door hem op onjuiste wijze geconstrueerde 'feiten'.

In de tweede plaats, rijst een algemenere vraag over de uitspraak van de heer Wilders dat de Islam een gewelddadige religie is. Kan het überhaupt waar zijn dat een religie gewelddadig is?

Religie is een geheel van waarden, normen, en geschriften. Religie wordt gepredikt en aangehangen door mensen. Geweld is een activiteit gepleegd door mensen en groepen mensen, niet door een religie. Een religie als zodanig kan niet gewelddadig zijn, **noch vredelievend.**

Een religie gewelddadig noemen is een suggestieve manier om een groep mensen, bepaalde gelovigen, gewelddadig te noemen.

Wetenschappelijk onderzoek wijst uit dat men in de Koran, evenals in de Hebreeuwse Bijbel en de Christelijke Bijbel, zowel aansporingen tot geweld als tot vrede kan vinden. Dit kan door iedereen nagegaan worden².

De geschiedenis leert: Islam niet gewelddadiger dan Christendom.

² www.bijbelenkoran.nl Koran en Bijbel in verhalen. 71 **Strijd/Jihad en beproeving/fitna**

Voor zover bekend zijn kerstening en islamisering wereldwijd deels vrijwillig en deels met geweld geschied; voor zover... want de eerlijkheid gebiedt te zeggen dat veel over die geschiedenis helemaal niet bekend is.

Wel is bekend dat er veel meer slachtoffers vielen bij interne conflicten onder Christenen, dan bij de relatief zeldzame oorlogen tussen Christenen en Moslims. Conflicten zoals de Dertigjarige Oorlog of de oorlog tussen Turkije en Perzië sleepten zich langer voort en kostten meer slachtoffers dan bv. de oorlog tegen de Turken die culmineerde in de slag om Wenen.

De tijd waarin algemeen aanvaard werd dat men het geloof met het zwaard moest verspreiden is voorbij. Dit geldt zowel voor de Islam als voor het Christendom. Extremisten vormen op de algemene consensus een uitzondering.

Terroristen niet representatief voor de Islam

Radicale Islamisten plegen tegenwoordig regelmatig aanslagen en proberen de staatsmacht in Moslim- meerderheid landen te verwerven. Dat laatste lukt hun echter zeer zelden, wat hen rancuneus maakt, en leidt tot nieuwe aanslagen. Van de meeste terroristische aanslagen van Islamisten zijn de slachtoffers zelf Moslim. De overgrote meerderheid van Moslims keurt dit geweld dan ook af³.

Er klinken ook vredelievende geluiden uit Islam kringen.

Elke Moslim weet dat het woord 'islam' komt van de zelfde stam als het woord 'salaam' (Hebreeuws: 'shalom'), dat in beide talen 'vrede' betekent. In deze geest hebben 138 (uitgegroeid tot 307) gezaghebbende Moslims, politieke en geestelijke leiders en intellectuelen, in 2007 een open brief geschreven naar hun Christelijke counterparts⁴.

"De toekomst van de wereld hangt af van vrede tussen Moslims en Christenen. De basis voor begrip en vrede bestaat al.. de liefde voor God en voor de naaste die in beide religies wordt gepredikt en in zowel de Bijbel en de Koran gevonden kunnen worden."

³ John Esposito en Dalia Mogahed *Wie spreekt namens de Islam- wat een miljard moslims werkelijk denken. de Wereld 2008*

⁴ <http://www.acommonword.com>

Nr. 090

10.2.e - BD/DJOA/AJO

Van: 10.2.e - BD/DJOA/JBOZ
Verzonden: vrijdag 26 februari 2010 15:47
Aan: 10.2.e - BD/DW/SBR
Onderwerp: RE: Vragen VN vervolging Wilders

Controleren: Geadresseerde Bezorging
10.2.e - BD/DW/SBR Bezorgd: 26-2-2010 15:47

11.1

10.2.e t

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e - BD/DW/SBR
Verzonden: vrijdag 26 februari 2010 12:23
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Onderwerp: RE: Vragen VN vervolging Wilders

Hoi 10.2.e t,

Dank, ik mail 10.2.e

Mooi dat alles met jou goed gaat! Met mij ook. Zoals voor iedereen zijn het wel rare tijden, zo zonder Stas en met een demissionaire minister, en dan hebben wij hier ook nog eens een sectorhoofd dat eind december is weggegaan. 11.1

Groetjes,

10.2.e.

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Verzonden: vrijdag 26 februari 2010 12:10
Aan: 10.2.e - BD/DW/SBR
CC: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Onderwerp: RE: Vragen VN vervolging Wilders

Hoi 10.2.e

Met mij alles goed! Met jou ook hoop ik!

Ik denk dat je hiervoor mijn collega 10.2.e
portefeuille. Ik cc haar deze mail.

moet hebben. Zij doet bij ons de "discriminatie"-

Ciao,

10.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e - BD/DW/SBR
Verzonden: vrijdag 26 februari 2010 11:49
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Onderwerp: vragen VN vervolging Wilders

Ha 10.2.e

Alles goed?

Ik heb even een vraag: in een rapportage aan de VN moeten we iets melden over de vervolging van

Wilders. Eerder was **10.2.e** daarvoor bij DJOA mijn aanspreekpunt, maar zij werkt niet meer bij jullie als ik het goed heb. Heb jij een suggestie wie ik hierover iets kan voorleggen?

Dank alvast!

Hartelijke groet,

10.2.e

Ministerie van Justitie
Directie Wetgeving
Sector staats- en bestuursrecht
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
Tel: 070-3707853
Fax: 070-3707910

Mir

10.2.e

is besproken
in p.o. 3-3-'10
Heeft niet meer langs
de Weg.

Minister van Justitie

Nr. 091

Jische

Planning proces Wilders

nota

Door tussenkomst van

dJOA

Datum/paraaf

10.2.e

3/3

dgRR

Datum/paraaf

SG

Datum/paraaf

Contactpersoon

10.2.e

T 070 370 77 08

F 070 370 7925

10.2.e

@minjus.nl

Datum

2 maart 2010

Dns kenmerk

Dds 5644707

Van

hBJZ

Datum/paraaf

2/3

kopie ce du 10.2.e

Conciplént

10.2.e

10.2.e

Doel van deze nota: U informeren.

Gelet op de verkiezingen voor de Tweede Kamer op 9 juni 2010 is door het Openbaar Ministerie bij de Rechtbank Amsterdam geïnformeerd naar de planning van de voortzetting van het proces Wilders. De Rechtbank heeft aangegeven dat het proces in ieder geval niet voor de verkiezingen zal worden hervat.

Afgeleverd op
den weg

10.2.e

1/2

Minister van Justitie

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Afd. Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.justitie.nl

Contactpersoon

10.2.e
T 070 370 77 08
F 070 370 7925
10.2.e @minjus.nl

Planning zaken Wilders **Buiten reikwijdte**

nota

Door tussenkomst van

dJOA
Datum/paraaf

dgRR
Datum/paraaf

SG
Datum/paraaf

Van
hBJZ
Datum/paraaf

Datum
25 maart 2010

Dns kenmerk
Dds

Concipiënt

10.2.e
Datum/paraaf

Doel van deze nota: U informeren.

Zaak Wilders

Van het Parket-Generaal is de volgende informatie ontvangen met betrekking tot de voortgang van het proces Wilders.

De verhoren bij de rechter-commissaris van de drie deskundigen zijn gepland op de volgende data:

Maandag 26 april 2010 te 09:30 uur: Dhr. drs. S.R. Admiraal

Donderdag 06 mei 2010 te 09:30 uur: Prof. dr. J.J.G. Jansen

Maandag 28 juni 2010 te 09:30 uur: Mevr. dr. W. Sultan

Dit betekent dat het proces op zijn vroegst in de zomermaanden kan worden voortgezet.

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Afd. Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Datum

25 maart 2010

Ons kenmerk

Dds 5637843

Nr. 093

10.2.e - BD/DJOA/AJO

Van: 10.2.e - BD/DJOA/JBOZ
Verzonden: donderdag 5 augustus 2010 10:34
Aan: 10.2.e - BD/BSG; 10.2.e - BD/BSG/AP
CC: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Onderwerp: FW: Memo gevoelige zaken

Controleren:	Geadresseerde	Bezorging
	10.2.e - BD/BSG	Bezorgd: 5-8-2010 10:34
	10.2.e - BD/BSG/AP	Bezorgd: 5-8-2010 10:34
	10.2.e - BD/DJOA/BJZ	Bezorgd: 5-8-2010 10:34

Beste collega's,

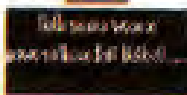
Ik ben een sukkel. Ik heb volledig per abuis de zaak Wilders (van 10.2.e 7708) van de lijst geschrapt. Zouden jullie bij een volgende up-date van de lijst die er weer bij willen zetten? Mijn excuses voor het ongemak!

Groet,

10.2.e

---Dorspronkelijk bericht---

Van: 10.2.e - BD/DJDA/BJZ
Verzonden: woensdag 28 juli 2010 16:49
Aan: 10.2.e - BD/BSG/AP
Onderwerp: memo gevoelige zaken

Beste 10.2.e

In overleg met 10.2.e en 10.2.e heb ik de lijst ingekort. Ten aanzien van een enkele zaak die was weggestreept menen wij dat ze zich wel voor overdrachtsbespreking lenen. Die hebben we dus laten staan.

Groet,

10.2.e

Ministerie van Justitie

Nr. 093a

Nr. 069 **VERTROUWELIJK**
10.2.e , hBSG

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/justitie

Contactpersoon
10.2.e
het hoofd van de afdeling
Bestuurlijke en Juridische
Zaken

T 070 370 64 53
10.2.e
10.2.e @minjus.nl

Datum
8 juli 2010

memo

Overzicht gevoelige zaken DJOA

Bijgaand het overzicht gevoelige zaken DJOA. Deze lijst is afgestemd met het PaG (vanuit het PaG wordt derhalve geen afzonderlijke lijst meer meegestuurd).

Registratie	Naam Zaak	Contactpersoon + toestel
-------------	-----------	--------------------------

OZI

Buiten reikwijdte

Dep. VERTROUWELIJK

Buiten reikwijdte

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum
8 juli 2010

Dep. VERTROUWELIJK

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden**

**Datum
8 juli 2010**

Nr. 095

10.2.e - BD/DJOA/AJO

Van: 10.2.e - BD/DJOA/JBOZ
Verzonden: maandag 4 oktober 2010 14:03
Aan: 10.2.e - BD/DRB/RG
Onderwerp: Fw: HEDEN: Actiepunt MS: ambtsbericht proces Wilders

Urgentie: Hoog

Zie onder.

Groet,

10.2.e

Van: 10.2.e - BD/BSG/AP
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ; 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
cc: 10.2.e - BD/DGRR/STAF; 10.2.e - BD/BSG/AP; 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Verzonden: Mon Oct 04 14:00:28 2010
Onderwerp: HEDEN: Actiepunt MS: ambtsbericht proces Wilders

Dag 10.2.e en 10.2.e

De Minister heeft vanochtend in de MS verzocht om vandaag het ambtsbericht van het OM waarin de te laste legging in het proces Wilders is opgenomen te ontvangen. Dit ambtsbericht zou recentelijk al naar hem toe zijn gegaan.

Kunnen jullie dit vandaag aanleveren?

Met groet,

Actiepunt:

DGRR: De MvJ ontvangt graag het ambtsbericht van het OM waarin de te laste legging in het proces Wilders is opgenomen. (ID 55718)

Van: 10.2.e - BD/BSG/AP
Verzonden: maandag 4 oktober 2010 13:55
Aan: 10.2.e - BD/DGRR/STAF; 10.2.e - BD/DGRR/STAF; DGPJS - Secretariaat; 10.2.e - BD/NCTB/EBB; 10.2.e
BD/DGWIJAV/STAF

CC: 10.2.e s. - BD/BSG; 10.2.e - BD/BSG/AP; 10.2.e - BD/BSG/AP; 10.2.e - BD/BSG/AP; 10.2.e

Onderwerp: 2010104114247S1795421701[1]

Collega staffers,
Hierbij de actiepuntenlijst nav de MS van hedenmorgen. Ik verzoek jullie de lijst meteen te bekijken omdat er actiepunten zijn die al vanmiddag gereed moeten zijn en anderen voor as woensdag

Gr. 10.2.e

Nr. 096

10.2.e - BD/DJOA/AJO

Van: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Verzonden: dinsdag 5 oktober 2010 11:12
Aan: 10.2.e - BD/BSG/AP; 10.2.e - BD/DP&O/DV; 10.2.e
10.2.e - BD/DJOA/IR; 10.2.e - BD/DJOA/JBOZ
CC: 10.2.e - BD/DGM/DMB/AO&T; Hommes I. - BD/DV/P&B
Onderwerp: RE:

Zijn we al mee bezig

Oorspronkelijk bericht—

Van: 10.2.e - BD/BSG/AP
Verzonden: dinsdag 5 oktober 2010 11:01
Aan: 10.2.e - BD/DGRR/STAF; 10.2.e - BD/DJOA/IR; 10.2.e - BD/DJOA/BJZ; 10.2.e
BD/DJOA/BJZ
CC: 10.2.e - BD/BSG/AP; Hommes I. - BD/DV/P&B
Onderwerp: rv:

Beste allemaal.

e de onderstaande link inzake het telegraaf artikel "Hirsch Ballin gepolst over proces Wilders"

We hebben van onze leiding nog niks vernomen maar hier zal mogelijk wat werk uit voortkomen.

Groetjes 10.2.e

http://www.telegraaf.nl/binnenland/7840629/_Hirsch_Ballin_gepolst_over_proces_.html?p=2,1

Link bestaat niet meer

Nr. 097

Minister van Justitie

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/justitie

Contactpersoon

10.2.e
*het hoofd van de afdeling
Bestuurlijke en Juridische
Zaken*

T 070 370 64 53

10.2.e
F 070 370 79 25

10.2.e @minjus.nl

Datum

7 oktober 2010

Ons kenmerk

DDS 5665086

nota

Stand van zaken zaak Wilders

Algemene leiding

Minister SG
Datum/eindparaaf Datum/paraaf

Door tussenkomst van

DGRR DJDA
Datum/paraaf Datum/paraaf

Van

HBJZ
Datum/paraaf

Conclpiënt

10.2.e
Datum/paraaf

Doel nota

U informeren over de stand van zaken in de zaak Wilders.

Achtergrond

In 2008 heeft het OM besloten geen vervolging (sepot) in te stellen tegen de heer Wilders. Over deze beslissing heeft overleg plaatsgehad tussen het College van Procureurs-Generaal en de Minister. Er was een aantal aangiftes gedaan, naar aanleiding van vermeend discriminerende uitspraken van de heer Wilders. Tegen dit sepot is door belanghebbenden een klacht als bedoeld in art. 12 Sv ingediend. Het Hof Amsterdam heeft die klacht op 21 januari 2009 gegrond geacht en het OM gelast de heer Wilders te vervolgen voor aanzetten tot haat en discriminatie en belediging van moslims

Het proces dient voor de Rechtbank Amsterdam. De eerste (regie) zitting heeft plaatsgehad op 20 januari 2010. Op 3 februari 2010 heeft de rechtbank uitspraak gedaan op de verzoeken en preliminaire verweren en de zaak aangehouden en verwezen naar de RC voor het horen van drie getuigen. Deze getuigen zijn inmiddels gehoord.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Stand van zaken

De planning van de zaak is als volgt:

- 4, 6 en 8 oktober: inhoudelijke behandeling
- 12 oktober: requisitoir
- 15 oktober: benadeelde partijen
- 19 oktober: pleidooi
- 21 oktober re-dupliek en laatste woord
- 4 november: uitspraak

Datum
7 oktober 2010

Ons kenmerk
DDS 5665086

De zaak is onder de rechter. De Minister is altijd geïnformeerd over de voortgang van deze zaak. De strekking van het requisitoir zal vooraf met de Minister worden gedeeld. Rond de zittingen worden analyses gemaakt van de veiligheidsrisico's. Daarbij zijn het departement, OM, NCTB en politie betrokken. De zaak genereert veel publiciteit, ook in het buitenland. De zaak is onder de rechter dus formeel geen beslispunten voor de Minister. Grote terughoudendheid op zijn plaats bij het doen van uitspraken in de media over deze zaak.

Behandelend ambtenaar: **10.2.e** (tst 7708); vervanger:
10.2.e (tst. 6529) PaG: **10.2.e**

Bijgevoegd:

- ambtsberichten
- uitspraak Hof

Nr. 098

10.2.e - **BD/DJOA/AJO**

Van: **10.2.e** - BD/DJOA/JBOZ
Verzonden: vrijdag 22 oktober 2010 16:52
Aan: **10.2.e** - BD/DJOA/BJZ
Onderwerp: Re:

Succes en sorry dat ik net nu eerder weg ben...

Van: **10.2.e** - BD/DJOA/BJZ
Aan: **10.2.e** - BD/DJOA/BJZ; Hommes I. - BD/DV/P&B
Verzonden: Fri Oct 22 16:51:18 2010
Onderwerp: RE:

we zijn druk er mee bezig en gaan de minister informeren

Van: **10.2.e** - BD/DJOA/BJZ
Verzonden: vrijdag 22 oktober 2010 16:38
Aan: Hommes I. - BD/DV/P&B; **10.2.e** - BD/DJOA/BJZ
Onderwerp: Re:

11.1

10.2.e wat denk jij?

Van: Hommes I. - BD/DV/P&B
Aan: **10.2.e** - BD/DJOA/BJZ
Verzonden: Fri Oct 22 16:29:06 2010
Onderwerp:

Moet minister (en teeven, minister is met verlof) geïnformeerd worden over ontwikkelingen Wilders?

ivo

Nr. 099

10.2.e

- BD/DJOA/AJO

Van: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Verzonden: maandag 25 oktober 2010 12:57
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/JBOZ
Onderwerp: FW: Terugkoppeling BR en MS

10.2.e
Zie punt 5, ik zal 10.2.e ook informeren (spreek haar zometeen)

10.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e - BD/DGRR/STAF

Verzonden: maandag 25 oktober 2010 12:36

Aan: 10.2.e - BD/DRC/FO; 10.2.e - BD/DIRR/FBC; 10.2.e - BD/DJOA/IR; Cramwinckel M.N.

mr. - BD/DJOA; 10.2.e - BD/DJOA/BJZ; 10.2.e - BD/DRC/GC; IJzerman A. drs. - BD/DRC; 10.2.e - BD/CIOT;

10.2.e - BD/DRC/SB; 10.2.e - BD/DRB/IK; 10.2.e - BD/DJOA/OZI; 10.2.e

BD/DIRR/IDS; 10.2.e - BD/DGRR/VBBV; 10.2.e - BD/DRB/SBA; 10.2.e - BD/DRB/KG; Stam J.J. mr. - BD/DRB;

10.2.e - BD/DRC/CV; Vlist J. van der mr. - BD/DGRR

Onderwerp: Terugkoppeling BR en MS

Hans,

lit graag verspreiden onder boardroomleden/ management DGRR.

Uit MS:

1. Proces Wilders: is van alle kanten belicht, 11.1

Concrete Actie: een tekst t.b.v de MP bij de behandeling van de regeringsverklaring over deze zaak: hoe zit het in elkaar. Daarbij hoort ook een korte tekst over "de Rechtsstaat". 11.1

DRB/DJOA i.o.m DW. NB: HEDEN

Buiten reikwijdte

in DRC:

Graag conceptverslag versturen aan MT-leden. Niet verder verspreiden. (10.2.e)

1. CJIB en rijksincassobureau (BR 55546): met kanttekeningen conform voorstel besloten.

2. 10.2.e en 10.2.e r (BR 55605): BR ondersteunt de voorstellen ter afronding van het programma: Mooie visuele presentatie van Marcel Cramwinckel.

3. Prioriteiten Veiligheid: wordt 1 november er is 2,5 uur voor overleg met de bewindslieden. DRC regie.

Prettige werkweek, Hans

Minister van Veiligheid en Justitie

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/ministeri
es/venj

Contactpersoon

10.2.e
senior juridisch medewerker

T 070 370 79 11
F 070 370 79 00

10.2.e @minjus.nl

Datum

25 oktober 2010

Dns kenmerk

dds 5673361

Proces Wilders

nota

Algemene leiding

Minister	SG
Datum/eindparaaf	Datum/paraaf

Door tussenkomst van

dgRR	dJOA	hBJZ
Datum/paraaf	Datum/paraaf	Datum/paraaf

Kopie aan

DV	Visie vooraf
Datum/paraaf	DRB H. Schoenmakers

Conciplient

10.2.e
Datum/paraaf

Doel van deze nota:

U nader informeren over ontwikkelingen rond het proces Wilders.

In aanvulling op de nota van vrijdag jl. (bijgevoegd) en de bijdrage ten behoeve van (het debat over) de regeringsverklaring van 25 oktober (bijgevoegd) worden hieronder de meeste relevante ontwikkelingen op een rij gezet, mede op grond van informatie verkregen van de zijde van het OM en de Rechtspraak.

Toelichting**1. Standpunt OM over horen van de heer Jansen ter zitting**

Door het OM is naar aanleiding van het verzoek van de heer Moszkowicz om de heer Jansen ter zitting te horen aangegeven dat het daartoe geen noodzaak zag.

11.1

11.1

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

2. Aangifte tegen mr. Schalken

Door de heer Wilders is tegen mr. Schalken aangifte gedaan wegens strafbare beïnvloeding van de getuige Jansen. Het Openbaar Ministerie zal de Hoge Raad verzoeken een ander gerecht (en het daaraan verbonden parket) dan waaraan de heer Schalken verbonden is aan te wijzen, waar de zaak in behandeling zal worden genomen (art. 510 Sv).

Datum
25 oktober 2010

Ons kenmerk
dds 5673361

3. Nieuwe officieren van justitie?

Met name door de benadeelde partijen is aangegeven dat andere officieren van justitie de zaak zouden moeten gaan behandelen. Het OM zal de officieren niet vervangen. Deze officieren zijn het meest ter zake kundig. Zij hebben het standpunt van het OM verwoord ("Het OM is één en ondeelbaar"). Bij een wraking van de Rechtbank is er geen enkele reden ook de officieren van justitie te vervangen.

4. Meer feiten op tenlastelegging?

Vanuit de benadeelde partijen is aangegeven dat het wordt betreurd dat het OM niet meer uitspraken van de heer Wilders op de tenlastelegging heeft vermeld en dat aan latere aangiftes in afwachting van dit proces geen vervolg is gegeven. Het OM heeft zich in dit proces exact aan de vervolgingsopdracht van het Gerechtshof Amsterdam gehouden. Het proces wordt gewoon voortgezet op de bestaande dagvaarding. Het OM wil de uitkomst van deze zaak afwachten om deze vervolgens ook te kunnen betrekken bij een vervolgingsbeslissing over latere aangiftes.

5. Tijdpad voor en aard van het nieuwe proces;

Op dit moment is nog niets bekend over het vervolg van het proces. De nieuwe zittingsdata zullen in overleg met het OM en de verdediging worden vastgesteld. De Rechtbank Amsterdam zal eerst een nieuw college van rechters moeten samenstellen. De nieuwe rechters zullen zich moeten inlezen. Mede gelet op uitspraken van de heer Moszkowicz is de verwachting dat het proces geheel opnieuw zal worden gevoerd. Gelet op de planning van het voorbije proces valt het einde van dit nieuwe proces niet voor de medio volgend jaar te verwachten. Het huidige standpunt van het OM over de zaak (integrale vrijspraak) is uiteengezet in het proces. In het nieuwe proces zal het standpunt van het OM worden bepaald mede naar aanleiding van dit nieuwe proces.

6. Rechtstreekse TV-uitzending van het proces

- Op verzoeken tot het maken van audio-visuele opnamen is de persrichtlijn 2008 van de Rechtspraak van toepassing. Conform deze richtlijn is in dit geval, nadat verzoeken waren gedaan de zaak uit te kunnen zenden, de vraag aan alle procespartijen voorgelegd. De procespartijen hebben ingestemd met de uitzending. De richtlijn bepaalt overigens wel dat een rechtstreekse uitzending niet wordt toegestaan. Dit heeft echter te maken met doorgaans noodzakelijke anonimiseringen. In het proces Wilders was dit echter niet aan de orde.

- Het past in het beleid van Rechtspraak (meerjaren-visie) om steeds meer ruimte te geven aan rechtzaken op televisie. De televisie wordt als een verlengstuk van de publieke tribune gezien.

7. Vertrouwen in de rechtspraak

Het proces Wilders heeft veel discussie losgemaakt over het vertrouwen in en het gezag van de rechtspraak. Dit thema wordt door de Rechtspraak in samenspraak met de directie Rechtsbestel (afd. Rechtspraak en Geschiloplossing) opgepakt.^{11.1}

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum
25 oktober 2010

Ons kenmerk
dds 5673361

8. Nieuwsuur uitzending: Raio's stemmen GroenLinks of D66

In het TV-programma Nieuwsuur van 23 oktober 2010 werd aandacht besteed aan een onderzoek onder Rechterlijk ambtenaren in opleiding (Raio). Dit onderzoek, dat ter informatie is bijgevoegd, heeft plaatsgevonden naar aanleiding van het 50-jarig bestaan van het opleidingsinstituut SSR. Het onderzoek maakt o.a. de verschuiving in politieke voorkeuren binnen rechterlijke macht de afgelopen decennia zichtbaar. De uitkomst ten aanzien van de huidige politieke voorkeuren van raio's is te zien in onderstaande tabel.

	CDA	VVD	PvdA	D66	GL	SP
Raio's 2010	4	9	17	31	12	9
Bevolking 2010	14	20	20	7	7	10

	CU	PVV	Overig	Weet (nog) niet/Geen
Raio's 2010	1	0	1	25
Bevolking 2010	3	15	4	-

Nr. 101

Minister van Veiligheid en Justitie
Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e
senior juridisch medewerker

T 070 370 79 11

F 070 370 79 00

10.2.e @minjus.nl

Datum

9 november 2010

Ons kenmerk

dds 5675260

nota

Incidenten rond zaak Wilders

Algemene leiding

Minister
Datum/eindparaaf

Staatssecretaris
Datum/paraaf

SG
Datum/paraaf

Door tussenkomst van

dgRR
Datum/paraaf

dJOA
Datum/paraaf

hbBZ
Datum/paraaf

Kopie aan

DV
Datum/paraaf

PA
Datum/paraaf

Conciplënt

10.2.e
Datum/paraaf

Doel nota

Aanvankelijk was de verwachting dat een mondelinge vraag zou worden aangemeld naar aanleiding van de berichtgeving over de uitgelekte notitie van mr. Aben, advocaat-generaal bij de Hoge Raad. De mondelinge vraag is niet gekomen. Vooruitlopend had de Staatssecretaris echter al enkele vragen geformuleerd. Hieronder wordt ter informatie op die vragen ingegaan.

Notitie mr. Aben

Mr. D. Aben, advocaat-generaal bij de Hoge Raad heeft een notitie opgesteld waarin hij zijn mening geeft over de wraking in het proces Wilders. Die notitie was voor een beperkte kring bedoeld, maar uitgelekt. Daarop heeft mr. Aben besloten de notitie op het Weblog van het Nederlands juristenblad te plaatsen. De procureur-generaal bij de Hoge Raad heeft direct na het bekend worden van deze

notitie een persbericht uitgebracht waarin wordt aangegeven dat die notitie op persoonlijk titel door Aben is geschreven en slechts zijn privéopvatting weergeeft.

11.1

Bespreking Rechtbank Amsterdam

Via de Raad voor de Rechtspraak is vernomen dat de rechtbank Amsterdam intern en besloten twee maal een overleg heeft gehad met een groot aantal rechters van de rechtbank over 'lessen uit het proces Wilders'. Dit overleg zou in goede harmonie zijn verlopen. In zoverre zou de berichtgeving in de NRC van zaterdag jl. niet kloppen. Wat de rechters vooral steekt dat uit het vertrouwelijke overleg is gelekt en dat de notitie van mr. Aben naar buiten is gebracht.

Mening lid van de Hoge Raad

Heden 9 november 2010 is in de media bericht dat het lid van Hoge Raad, mr. Numann, heeft gezegd dat het beter zou zijn als de zaak tegen Wilders niet meer in Amsterdam wordt behandeld. Hij zou zich hebben aangesloten bij opmerkingen van mr. Spong, advocaat van een van de benadeelde partijen. Mr. Spong heeft overigens ook om een wisseling van de Officieren van Justitie gevraagd. Zoals in een eerdere nota is bericht is het OM niet voornemens dat verzoek in te willigen. Het is aan Veiligheid en Justitie om te bepalen welke rechtbank de zaak doet.

Naar aanleiding van de vraagpunten

11.1

Verder is het de verantwoordelijkheid van de rechtspraak te waken over de wijze waarom de rechtspraak in praktijk wordt vormgegeven, hoe intern op beslissingen wordt gereageerd en hoe discussies daarover worden gevoerd. Dit raakt immers de professionaliteit en de onpartijdigheid van het rechterlijk oordeel. De Minister of staatssecretaris kan daarin niet treden.

11.1

11.1

Cassatie in het belang der wet

Mr. Sarolea, advocaat van de benadeelde partij Wolthuis, heeft gemeld dat hij de procureur-generaal bij de Hoge Raad heeft verzocht cassatie in het belang der wet in te stellen tegen uitspraak van de wrakingskamer.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum
9 november 2010

Ons kenmerk
dds 5675260

Tegen een wrakingsuitspraak staat geen gewoon rechtsmiddel open. Cassatie in het belang der wet (een buitengewoon rechtsmiddel) kan formeel wel worden ingesteld tegen een uitspraak van de wrakingskamer. De procureur-generaal bij de Hoge Raad beslist op een verzoek daartoe. Dit is eerder ook gebeurd in de zaak Wilders, toen zijn advocaat cassatie in het belang der wet vroeg tegen de 12-Sv beslissing van het Hof. **11.1** . Cassatie in het belang wordt slechts sporadisch ingesteld en alleen als de PG een verkeerde rechtsontwikkeling/uitleg van de wet signaleert die niet via gewone rechtsmiddelen kan worden gekeerd of die spoedeisend is. Eventuele individueel onjuiste beslissingen komen niet voor cassatie in het belang der wet in aanmerking. **11.1**

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechts handhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum
9 november 2010

Dns kenmerk
dds 5675260

11.1

(adv. mr. Sarolea) **11.1**

• Sarolea **11.1**

11.1
mr. Aben **11.1**

Sarolea **11.1**

t

mr. Moors **11.1**

Nr. 102

10.2.e - BD/DJOA/AJO

Van: 10.2.e - BD/DGM/DMB/AO&T
Verzonden: dinsdag 9 november 2010 10:09
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/JBOZ; 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
CC: 10.2.e - BD/DGPenV/PPBT; 10.2.e - BD/BSG/AP
Onderwerp: Lijn mogelijke mondelinge vragen over uitspraken AG Aben wrakingsverzoek

Urgentie: Hoog

Dag 10.2.e en 10.2.e

Zoals net besproken met 10.2.e de SVJ gaf aan dat er mondelinge vragen zullen worden gedaan nav uitspraken van AG Aben over wrakingsverzoek in de zaak Wilders (LET OP: DEZE VRAGEN ZIJN NOG NIET VIA DE OFFICIELE WEG AANGEKONDIGD!). De SVJ heeft ook alvast een aantal punten tbv de beantwoordingslijn aangegeven alsmede vragen. Ik stuur dit hierbij alvast naar jullie voor zodat de voorbereidingen vlot kunnen verlopen.

Lijn / aandachtspunten mbt beantwoording:

- de SVJ schaart zich achter de reactie van het parket bij de hoge raad dat het een priveopvatting van PG Aben betreft.

de SVJ wil zich beraden of er interne problemen zijn in Amsterdam. Is hierover iets bekend?

- de SVJ verzoekt om met de RvdR af te stemmen dat het een intern probleem van de RvdR betreft. Dit wil de SVJ actief naar voren kunnen brengen tijdens de evt. beantwoording van de vraag.

- Sarolea, de advocaat van 10.2.e (een van de aanklagers van Wilders) heeft onlangs om cassatie in het belang der wet gevraagd, waarmee hij de wraking ongedaan wil laten doen. Wat is de kans van slagen van dit rechtsmiddel?

- Sarolea heeft publiekelijk geuit (Zie artikel telegraaf voor achtergrond info http://www.telegraaf.nl/binnenland/8158862/___Aangever_Wilders_vreest_schade_.html?sn=binnenland,buitenlandwaar) dat de uitspraken van Aben slecht zijn voor haar zaak. Wat kan hierachter zitten?

Groet,

10.2.e

10.2.e

Stam medewerker Bureau Secretaris-Generaal

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Bureau Secretaris-Generaal

Sector Advies

Schedeldoekshaven 100 | 2511 EX | Den Haag | L 309 Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

T 070 370 48 00

10.2.e

10.2.e 10.2.e@minjus.nl

Nr. 103

10.2.e

. - BD/DJOA/AJO

Van: 10.2.e - BD/DRB/SBA
Verzonden: dinsdag 9 november 2010 10:21
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/JBOZ
Onderwerp: FW: Meer over Wilders

Van: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Verzonden: dinsdag 9 november 2010 10:01
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Onderwerp: RE: Meer over Wilders

En deze, als je hem nog niet gezien had <http://niblog.nl/2010/11/08/de-zoektocht-naar-gronden-voor-wraking/>

Van: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Verzonden: dinsdag 9 november 2010 9:55
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Onderwerp: Meer over Wilders

<http://nos.nl/video/196955-moszkowicz-aaneenschakeling-van-foute-inschattingen.html>

Nr. 104

10.2.e

- BD/DJOA/AJO

Van: 10.2.e - BD/DJOA/JBOZ
Verzonden: dinsdag 9 november 2010 11:13
Aan: 10.2.e - BD/DRB/RG; Hommes I. - BD/DV/P&B
Onderwerp: Document1
Bijlagen: Doc1.doc

Beste 10.2.e en Ivo,

Hierbij een eerste voorzetje voor een tekstje voor de stas. inzake Wilders. Gaarne per ommegaande jullie opmerkingen. Thanx!

10.2.e

Spreektekst mondelinge vragen m.b.t. zaak Wilders

- **11.1**

-

-

-

-

Achtergronden

- gang van zaken rb A'dam: PM

- Zaak **10.2.e** , cassatiekans en invloed op de zaak: PM

Nr. 105

10.2.e - BD/DJOA/AJO

Van: 10.2.e . - BD/DJOA/JBOZ
Verzonden: dinsdag 9 november 2010 11:31
Aan: Weegen W. van der - BD/DV/P&B
Onderwerp: RE: Document1

Controleren:	Geadresseerde	Bezorging
	Weegen W. van der - BD/DV/P&B	Bezorgd: 9-11-2010 11:31

Ok, dank.

—Oorspronkelijk bericht—

Van: Weegen W. van der - BD/DV/P&B
Verzonden: dinsdag 9 november 2010 11:30
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ; Hommes I. - BD/DV/P&B
CC: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Onderwerp: Re: Document1

Lijkt me nog te inhoudelijk, met groot risico op uitlokken debat met bijv PVV. Advies DV: afstand houden met twee korte punten:

- dit raakt een lopende rechtszaak, waar ik me niet in meng.

2 - in algemeen geldt dat de rechtspraak zelf verantwoordelijk is voor de loop van het interne debat. Het is dan ook allereerst aan de Rechtspraak om daar een oordeel over te geven.

—Oorspronkelijk bericht—

Van: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Aan: Weegen W. van der - BD/DV/P&B
Verzonden: Tue Nov 09 11:16:41 2010
Onderwerp: FW: Document1

<<Doc1.doc>>

—Oorspronkelijk bericht—

Van: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Verzonden: dinsdag 9 november 2010 11:13
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ; Hommes I. - BD/DV/P&B
Onderwerp: Document1

Beste 10.2.e en 10.2.e

Hierbij een eerste voorzetje voor een tekstje voor de stas. inzake Wilders. Gaarne per ommegaande jullie opmerkingen. Thanx!

10.2.e

Nr. 106

10.2.e - BD/DJOA/AJO

Van: **10.2.e** - BD/DJOA/JBOZ
Verzonden: dinsdag 9 november 2010 11:47
Aan: **10.2.e** (Rvdr 's-Gravenhage)
CC: **10.2.e** - BD/DJOA/BJZ; **10.2.e** - BD/DRB/RG; Weegen W. van der - BD/DV/P&B
Onderwerp: Zaak Wilders - spreektekst stas. V&J
Bijlagen: Doc1.doc

Geachte heer **10.2.e**, beste **10.2.e**,

Hierbij het tekstje dat ik zojuist opstelde. Gaarne je instemming hiermee.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

10.2.e

Coördinator Cluster parlementaire zaken, Senior adviseur afdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken.
Directoraat-generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving (DGRR)

Telefoon: 070 370 4353

Mobiel: **10.2.e**

Vaste vrije dag: maandag

Nr. 106a

Mondelinge vragen m.b.t. zaak Wilders

Advies en toelichting

11.1

Spreektekst mondelinge vragen m.b.t. zaak Wilders

11.1

Eventueel (advies is dit niet anders dan bij noodzaak uit te spreken):

11.1

Achtergronden (niet uit te spreken in de TK)

- gang van zaken rb A'dam: PM RvdR
- Zaak **10.2.e** , cassatiekans en invloed op de zaak: PM **10.2.e**

Nr. 107

10.2.e

- BD/DJOA/AJO

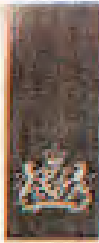

Van: 10.2.e – BD/DJOA/JBOZ
Verzonden: dinsdag 9 november 2010 11:52
Aan: 10.2.e * BD/DRB/RG
Onderwerp: Wilders, nota vragenuurtje
Bijlagen: Wilders, nota vragenuurtje.doc

Ha10.2.e

Zou je je bijdragen hierin willen voegen?

10.2.e

Nr. 107a

Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechts handhaving
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.justitie.nl

Contactpersoon

10.2.e
T 070 370 79 11
F 070 370 79 00

Datum
9 november 2010

Dns kenmerk
DDS

nota

Mondelinge vragen over zaak Wilders

Door tussenkomst van

SG
Datum/paraaf

dgRR
Datum/paraaf

dJOA
Datum/paraaf

Van
hBZ
Datum/paraaf

Conclpient
10.2.e
Datum/paraaf

Doel nota

U te voorzien van een spreektekst, alsmede achtergronden en advies inzake mogelijke mondelinge vragen over recente ontwikkelingen in de zaak Wilders (Commentaar mr. Aben op uitspraak wrakingskamer)

Advies en toelichting

11.1

11.1

Spreektekst mondelinge vragen m.b.t. zaak Wilders

11.1

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Datum
9 november 2010

Ons kenmerk
D05

Eventueel (advies is dit niet anders dan bij noodzaak
uit te spreken):

11.1

Achtergronden (niet uit te spreken in de TK)

- gang van zaken rb A'dam; PM RvdR
- Zaak **10.2.e** , cassatiekans en invloed op de zaak: PM **10.2.e**

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operatieve
Aangelegenheden
Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Datum
9 november 2010

Ons kenmerk
DDS

10.2.e

- BD/DJOA/AJO

Van: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Verzonden: dinsdag 9 november 2010 12:38
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/JBOZ; 10.2.e - BD/DRB/RG
Onderwerp: RE: Zaak Wilders - spreektekst stas. V&J

10.2.e

Met dien verstande dat ik vandaag toch wel een kort nota'tje naar de Minister cq Stas wil laten sturen. Stem jij verder af met 10.2.e.

Gr

10.2.e

—Oorspronkelijk bericht—

Van: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Verzonden: dinsdag 9 november 2010 12:34
Aan: 10.2.e (Rvdr 's-Gravenhage)
Cc: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ; 10.2.e - BD/DJOA/BJZ; Weegen W. van der - BD/DV/P&B
Onderwerp: Re: Zaak Wilders - spreektekst stas. V&J

beste 10.2.e

De mondelinge vraag in de TK gaat niet door, dus haast je niet (meer).

Groet,

10.2.e

—Oorspronkelijk bericht—

Van: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Aan: 10.2.e (Rvdr 's-Gravenhage)
Cc: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ; 10.2.e - BD/DJOA/BJZ; Weegen W. van der - BD/DV/P&B
Verzonden: Tue Nov 09 11:46:39 2010
Onderwerp: Zaak Wilders - spreektekst stas. V&J

Geachte heer 10.2.e | beste 10.2.e

Hierbij het tekstje dat ik zojuist opstelde. Gaarne je instemming hiermee.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

10.2.e

Coördinator Cluster parlementaire zaken, Senior adviseur afdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken,
Directoraat-generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving (DGRR)

Telefoon: 070 370 4353

Mobiel: 10.2.e

Vaste vrije dag: maandag

Nr. 109

10.2.e

- BD/DJOA/AJO

Van: 10.2.e - BD/DRB/RG
Verzonden: dinsdag 9 november 2010 14:12
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/JBOZ; 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Onderwerp: RE: Wilders nota vragenuurtje
Bijlagen: Nota Wilders nav notitie Aben.doc

Ik zal dat doen, was al bezig de nota een beetje om te bouwen. Zie concept. Beantwoordt dit aan jullie ideeën?
Is het nog nodig dat we precies weten hoe het is gegaan met die notitie van Aben? Daarover zouden we via de Raad info moeten krijgen.

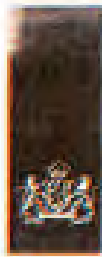
Groet,
10.2.e

—Oorspronkelijk bericht—

Van: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Verzonden: dinsdag 9 november 2010 13:50
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ; 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Onderwerp: Wilders nota vragenuurtje

Dit maar zo de lijn indoen met een opleggetje erbij? 10.2.e doe jij dat? Of ik?

10.2.e

Nr. 109a

Minister van Veiligheid en Justitie
Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon
10.2.e
senior juridisch medewerker
T 070 370 79 11
F 070 370 79 00
10.2.e !@minjus.nl

Datum
9 november 2010

Ons kenmerk
dds

nota

Incidenten rond zaak Wilders

Algemene leiding
Minister
Datum/eindparaaf

Staatssecretaris
Datum/paraaf

SG
Datum/paraaf

Door tussenkomst van
dgRR
Datum/paraaf

dJOA
Datum/paraaf

hbBZ
Datum/paraaf

Kopie aan
DV
Datum/paraaf

PA
Datum/paraaf

Conciplënt
10.2.e
Datum/paraaf

Doel nota

Aanvankelijk was de verwachting dat een mondelinge vraag zou worden aangemeld naar aanleiding van de berichtgeving over de uitgelekte notitie van mr. Aben, advocaat-generaal bij de Hoge Raad. De mondelinge vraag is niet gekomen. Vooruitlopend had de Staatssecretaris echter al enkele vragen geformuleerd. Hieronder wordt op die vragen ingegaan.

Notitie mr. Aben

Mr. D. Aben, advocaat-generaal bij de Hoge Raad heeft een notitie opgesteld waarin hij zijn mening geeft over de wraking in het proces Wilders. Deze notitie was opgesteld op verzoek van de heer Moors, voorzitter van de kamer van de rechtbank die de zaak Wilders behandelde. De notitie is onder rechters in Amsterdam verspreid en uitgelekt. Daarop heeft mr. Aben besloten de notitie op

het Weblog van het Nederlands juristenblad te plaatsen. De procureur-generaal bij de Hoge Raad heeft direct na het bekend worden van deze notitie een persbericht uitgebracht waarin wordt aangegeven dat die notitie op persoonlijk titel door Aben is geschreven en slechts zijn privéopvatting weergeeft. **11.1**

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Naar aanleiding van de vraagpunten

Datum
9 november 2010

11.1

Ons kenmerk
dds

11.1

Cassatie in het belang der wet

Mr. Sarolea, advocaat van de benadeelde partij Wolthuis, heeft gemeld dat hij de procureur-generaal bij de Hoge Raad heeft verzocht cassatie in het belang der wet in te stellen tegen uitspraak van de wrakingskamer.

Tegen een wrakingsuitspraak staat geen gewoon rechtsmiddel open. Cassatie in het belang der wet (een buitengewoon rechtsmiddel) kan formeel wel worden ingesteld tegen een uitspraak van de wrakingskamer. De procureur-generaal bij de Hoge Raad beslist op een verzoek daartoe. Dit is eerder ook gebeurd in de zaak Wilders, toen zijn advocaat cassatie in het belang der wet vroeg tegen de 12-Sv beslissing van het Hof. **11.1** Cassatie in het belang wordt slechts sporadisch ingesteld en alleen als de PG een verkeerde rechtsontwikkeling/uitleg van de wet signaleert die niet via gewone rechtsmiddelen kan worden gekeerd of die spoedeisend is. Eventuele individueel onjuiste beslissingen komen niet voor cassatie in het belang der wet in aanmerking. **11.1**

11.1
(adv. mr. Sarolea) 11.1

mr. Aben 11.1

. Sarolea 11.1

Sarolea 11.1

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden**

Datum
9 november 2010

Dns kenmerk
dds

Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.justitie.nl

Contactpersoon

10.2.e
T 070 370 79 11
F 070 370 79 00

Datum
9 november 2010

Ons kenmerk
DOS

nota

Mondelinge vragen over zaak Wilders

Door tussenkomst van

SG
Datum/paraaf

dgRR
Datum/paraaf

dJOA
Datum/paraaf

Van
hBJZ
Datum/paraaf

Conciplënt
10.2.e
Datum/paraaf

Doel nota

U te voorzien van een spreektekst, alsmede achtergronden en advies inzake mogelijke mondelinge vragen over recente ontwikkelingen in de zaak Wilders (Commentaar mr. Aben op uitspraak wrakingskamer)

Advies en toelichting

11.1

Spreektekst mondelinge vragen m.b.t. zaak Wilders

11.1

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Datum
9 november 2010

Ons kenmerk
DDS

Achtergronden (niet uit te spreken in de TK)

- gang van zaken rb A'dam: PM RvdR
- Zaak Yvonne Wolthuis, cassatiekans en invloed op de zaak:

Tegen een wrakingsuitspraak staat geen gewoon rechtsmiddel open. Cassatie in het belang der wet (een buitengewoon rechtsmiddel) kan formeel wel worden ingesteld tegen een uitspraak van de wrakingskamer. De procureur-generaal bij de Hoge Raad beslist op een verzoek daartoe. Dit is eerder ook gebeurd in de zaak Wilders, toen zijn advocaat cassatie in het belang der wet vroeg tegen de 12-Sv beslissing van het Hof. **11.1**. Cassatie in het belang wordt slechts sporadisch ingesteld en alleen als de PG een verkeerde rechtsontwikkeling/uitleg van de wet signaleert die niet via gewone rechtsmiddelen kan worden gekeerd of die spoedeisend is. Eventuele individueel onjuiste beslissingen komen niet voor cassatie in het belang der wet in aanmerking. **11.1**

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
Bestuurlijke en Juridische
Zaken

Datum
9 november 2010

Ons kenmerk
DDS

11.1
(adv. mr. Sarolea) **11.1**

. Sarolea **11.1**

mr. Aben **11.1**

Sarolea **11.1**

mr. Moors **11.1**

Het proces Wilders

Het proces Wilders, en de gebeurtenissen van afgelopen vrijdag in het bijzonder, hebben tot veel discussie over de rechtspraak geleid. Positief is dat het wettelijke systeem, waarin reeds bij de schijn van partijdigheid door een wraking een vervanging van rechters kan plaatsvinden, heeft gewerkt en toepassing heeft gevonden.

Verder dient de scheiding der machten te worden benadrukt. Binnen de Trias Politica opereert de rechtspraak onafhankelijk van de wetgevende macht (het parlement) en de uitvoerende macht (de regering). In dat systeem past niet dat de Minister van Veiligheid en Justitie inhoudelijk ingaat op een zaak die onder de rechter is.

Mogelijke spreektekst:

11.1

Toelichting

Voor de volledigheid volgt hieronder een korte samenvatting van de feitelijkheden rond het proces Wilders.

Voorgeschiedenis

- In 2008 heeft het OM besloten geen vervolging (sepot) in te stellen tegen de heer Wilders.
- Tegen dit sepot is door belanghebbenden (aangevers) een klacht als bedoeld in art. 12 Sv ingediend.
- Het Hof Amsterdam heeft die klacht op 21 januari 2009 gegrond geacht en het OM gelast de heer Wilders te vervolgen voor aanzetten tot haat en discriminatie en belediging van moslims.

Proces rechtbank Amsterdam

- De eerste (regie) zitting heeft plaatsgehad op 20 januari 2010.
- Op 3 februari 2010 heeft de rechtbank uitspraak gedaan op de verzoeken en preliminaire verweren en de zaak aangehouden en verwezen naar de RC voor het horen van drie getuigen.

- oktober: inhoudelijke behandeling, requisitoir, benadeelde partijen, pleidooi, afgelopen vrijdag: repliek-dupliek-laatste woord en op 5 november stond de uitspraak van de rechtbank gepland.
- Vrijdag 22 oktober: advocaat Wilders doet wrakingsverzoek omdat de rechters niet wilden ingaan op het verzoek om de arabist H. Jansen opnieuw als getuige te horen.
- De wrakingskamer heeft het verzoek gehonoreerd omdat de beslissing van de rechtbank om de getuige niet te horen in strijd lijkt met de geldende jurisprudentie. De wrakingskamer vindt de vrees van verzoeker dat de beslissing van de rechtbank getuigt van een zekere mate van vooringenomenheid, ook in het licht van de eerdere incidenten, begrijpelijk
- Het proces Wilders moet in zijn geheel opnieuw worden gevoerd.
- De heer Wilders heeft vrijdag ook aangifte gedaan tegen de heer Schalken (raadsheer-plaatsvervanger Hof Amsterdam) wegens het beïnvloeden van getuigen (artikel 285a Wetboek van Strafrecht)
- De heer Wilders heeft Schalken in zijn aangifte ervan beschuldigd dat hij de heer H. Jansen heeft proberen te overtuigen van de juistheid van de beslissing van het Hof Amsterdam (waar de heer Schalken zelf deel van uitmaakte) om Wilders te vervolgen. Dit zou gebeurd zijn tijdens een etentje dat plaatsvond drie dagen voordat de heer Jansen zou worden gehoord als getuige-deskundige door de rechtbank
- De procedure die hier op volgt (omdat het een rechterlijk ambtenaar betreft) is die van artikel 510 Wetboek van Strafvordering: de aanwijzing door de Hoge Raad van een ander gerecht dan waar de betrokken rechter werkzaam is om de zaak in behandeling te nemen.

Afstemming met Minister

- De zaak is onder de rechter. De Minister van Veiligheid en Justitie is altijd geïnformeerd over de voortgang van deze zaak. De minister is politiek verantwoordelijk voor het openbaar ministerie. Om die reden wordt hij geïnformeerd over alle zaken die zijn politieke verantwoordelijkheid kunnen raken. Rond de zittingen zijn analyses gemaakt van de veiligheidsrisico's. Daarbij zijn het departement, OM, NCTB en politie betrokken. De zaak genereert veel publiciteit, ook in het buitenland. De zaak is onder de rechter dus formeel zijn er geen beslispunten voor de Minister. In het kader van de scheiding der machten, met daarin als uitgangpunt van de onafhankelijkheid van de rechter, past het een Minister niet inhoudelijk op een zaak in te gaan die nog onder de rechter is.

Standpunt Openbaar Ministerie in het proces

- Het Openbaar Ministerie heeft tot een volledige vrijspraak gerequireerd. Het OM is na uitvoerige studie van de rechtspraak en literatuur, de vervolgingopdracht van het Hof, in het proces afgelegde verklaringen en andere processtukken, uiteindelijk bij het standpunt gebleven op grond waarvan in 2008 tot een sepotbeslissing is gekomen. Ten aanzien van de ten laste gelegde belediging is het OM kort samengevat van oordeel dat de uitspraken van de heer Wilders betrekking hebben op de Islam en niet op de personen. Religiekritiek is, ook wanneer die zeer scherp is, niet strafbaar. Ten aanzien van het ten laste gelegde aanzetten tot haat en discriminatie heeft het OM geoordeeld dat er geen sprake is geweest van aanzetten tot haat en dat enkele uitspraken in beginsel wel aanzetten tot discriminatie van mensen, maar dat de strafbaarheid wordt weggenomen, nu deze uitspraken zijn gedaan door een politicus in het kader van het maatschappelijk debat.

Recente publiciteit

- De voorzitter van het Hof Amsterdam heeft in een persbericht en in Nieuwsuur van afgelopen vrijdag verklaard dat hij, na een gesprek met de heer Schalken, tot de voorlopige conclusie is gekomen dat: "in geen enkel opzicht aannemelijk is geworden dat de heer Schalken gepoogd heeft de verklaring van een getuige-deskundige in het Wildersproces vooraf te beïnvloeden". Wel meent de president dat "de gang van zaken rond het diner achteraf gezien ongelukkig is."
- De voorzitter van de Nederlandse vereniging voor rechtspraak (de heer R. van Zutphen) heeft verklaard "niemand mag er later aan twifelen dat Geert Wilders een eerlijk proces heeft gekregen. Niet alleen Wilders maar ook de maatschappij mag daar geen twijfel over hebben".
- De president van de Hoge Raad (de heer G. Corstens) heeft zich in Buitenhof genuanceerd en voorzichtig uitgelaten over het proces Wilders, omdat de zaak ooit nog aan de HR zou kunnen worden voorgelegd. Corstens maakt zich grote zorgen over uitspraken van de politicus Wilders die het vertrouwen in de rechterlijke macht ondermijnen. De gewraakte uitspraak van Wilders is dat miljoenen mensen terecht geen vertrouwen meer hebben in de rechterlijke macht als hij wordt veroordeeld. De taak van de rechter, aldus Corstens, is niet een kwestie van bepalen waar de meerderheid zit en die gaan volgen.

Minister van Veiligheid en Justitie

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e
senior juridisch medewerker

T 070 370 77 08

F 070 370 79 25

10.2.e @minjus.nl**Datum**

16 november 2010

Ons kenmerk

Ods 5676100

nota

proces Wilders

Algemene leiding

Minister	SG
Datum/eindparaaf	Datum/paraaf

Door tussenkomst van

dgRR	dJOA	hBJZ
Datum/paraaf	Datum/paraaf	Datum/paraaf

Kopie aan

PA	DV
Datum/paraaf	Datum/paraaf

Concipiënt

10.2.e
Datum/paraaf

Doel van deze nota:

U informeren over ontwikkelingen rond het proces Wilders.

Toelichting:

1. Via het parket-generaal is vernomen dat de Rechtbank voornemens is op 14 december 2010 een eerste vervolgzitting te houden. Die datum is onder voorbehoud dat het OM en de verdediging dan kunnen. Die zitting zal dan het karakter hebben van een regiezitting, waarop verzoeken kunnen worden gedaan en waarna meer zicht kan komen op de planning van een inhoudelijke behandeling. In het voorbije proces zat tussen de regiezitting en de inhoudelijke behandeling ruim negen maanden.

2. In de media is bericht dat benadeelde partijen via een Kort Geding onder meer willen afdwingen dat andere officieren van justitie de zaak gaan behandelen. De conceptdagvaarding in kort geding is door het Parket-Generaal ontvangen (bijgevoegd). De zaak wordt door de Landsadvocaat in samenwerking met het Parket Amsterdam behandeld. Er is nog geen datum van behandeling van het Kort Geding bekend. De vordering houdt in: 1. vervanging van de officieren van justitie, 2. aanpassing van de tenlastelegging en 3. aanpassing van het requisitoir zodat dit wat betreft strafbaarheid in lijn komt met de vervolgsbeschikking van het Gerechtshof.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum
16 november 2010

Ons kenmerk
-

11.1

Nr. 115

minuut

Wilders / OM en aanwijzingsbevoegdheid

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum uitgaande brief
.. december 2010

Nummer uitgaande brief
5677679/10

Ondertekenaar
De Minister van Veiligheid en
Justitie

Uitsturen vóór
zsm

Algemene leiding

Minister
Datum/eindparaaf

SG
Datum/paraaf

Hiërarchische lijn

DGRR
Datum/paraaf

dJOA
Datum/paraaf

hBJZ
Datum/paraaf

10.2.e

Datum/paraaf

Visie vooraf

DV
Datum/paraaf

Informatie kopie
PA

Overige aanwijzingen

Paminco

Gevraagde beslissing/doel

Toelichting op het concept

geen

11.1

Advocaat van één van de benadeelde partijen heeft u per brief gevraagd uw aanwijzingsbevoegdheid aan te wenden om andere officieren van justitie de zaak Wilders te laten behandelen.

De eis van wisseling van officieren van justitie was ook inzet van een kort geding waarin de rechter vorige week vrijdag uitspraak heeft gedaan. De eis is integraal afgewezen.

Met beantwoording van de brief is gewacht tot na de uitspraak in kort geding. Dit concept-antwoord sluit aan bij die uitspraak.

Gelet op de gevoeligheid van de zaak en er expliciet door een procespartij om een aanwijzing wordt verzocht is ervoor gekozen de brief door u te laten ondertekenen.

Reden voor terugzending

- Paraaf in hiërarchische lijn ontbreekt
  - Kan hiërarchisch afgedaan worden
  - Stukken niet compleet/geordend
  - Toelichting ontbreekt
  - Opmerkingen niet verwerkt
  - Visie vooraf ontbreekt
-

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Datum uitgaande brief
29 november 2010

Nummer uitgaande brief

Nr. 116

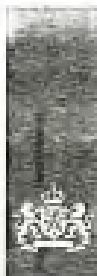
14. Complete investigations about civil and criminal implications concerning the release of the film "Fitna" and initiate prosecution of the author in accordance with Dutch law (Pakistan)

20. The investigation with regard to civil proceedings has been completed and led to the conclusion that civil proceedings will not be started. The investigation with regard to possible criminal proceedings is still in progress.

(support)
André)

JUS (DJOA,

De heer Wilders, lid van het Nederlandse parlement en partijleider van de Partij voor de vrijheid, heeft het initiatief genomen voor het maken van de film Fitna. Naar aanleiding van deze film en vele uitspraken over de Islam van de heer Wilders is door verschillende personen en instanties aangifte tegen hem gedaan terzake van discriminatie, groepsbelediging en aanzetten tot haat. Op 21 januari 2009 heeft het Gerechtshof te Amsterdam beslist dat de heer Wilders door het Openbaar Ministerie moet worden vervolgd voor het aanzetten tot haat en discriminatie en voor groepsbelediging. De heer Wilders is na aanvullend onderzoek door het Openbaar Ministerie gedagvaard voor de terechtzitting van de Rechtbank te Amsterdam op 20 januari 2010. Dit betrof een regiezitting, waarop de procespartijen hun onderzoekswensen kenbaar hebben kunnen maken. De Rechtbank heeft hierover op 3 februari 2010 beslist dat de behandeling van de zaak voor nader onderzoek, het horen van getuigen, voor onbepaalde tijd wordt aangehouden. De Rechtbank heeft de Rechter-Commissaris opdracht gegeven de getuigen te horen. Waarschijnlijk zal de inhoudelijke behandeling van de zaak in de tweede helft van 2010 plaatsvinden.

De Minister van Veiligheid en Justitie

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e
senior juridisch medewerker

T 070 370 79 11

F 070 370 79 00

10.2.e @minjus.nl

Datum

1 februari 2011

Dns kenmerk

dds 5684949

nota

Hervatting proces Wilders

Algemene leiding

Minister

SG

Datum/eindparaaf

Datum/paraaf

Door tussenkomst van

dgRR

dJOA

hBJZ

Datum/paraaf

Datum/paraaf

Datum/paraaf

Kopie aan

DV

Datum/paraaf

Concipiënt

10.2.e

Datum/paraaf

Doel van deze nota: U informeren.

Het proces Wilders wordt op 7 februari 2011, vanaf 10.00 uur door de Rechtbank Amsterdam hervat met een regiezitting. Op deze zitting zal worden besproken hoe de inhoudelijke voortzetting van de zaak zal plaatsvinden en kunnen door de verdediging verzoeken tot het horen van getuigen worden gedaan. De rechtbank zal op 14 februari 2011 uitspraak doen over de beslispunten die op de regiezitting aan de orde zijn (o.a. het horen van getuigen).

Van de zijde van het Openbaar Ministerie is vernomen dat uit de communicatie tussen de rechtbank, de officieren en de raadsman al wel kan worden afgeleid dat de raadsman alle eerder gevoerde verweren

opnieuw zal voeren en dat ook de eerder opgegeven getuigen opnieuw zullen worden gevraagd. Daarnaast zal een verhoor van de islamdeskundige Jansen en de raadsheer van het hof de heer Schalken gevraagd worden.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Bij het Openbaar Ministerie is navraag gedaan naar de stand van zaken in het Rijksrecherche onderzoek naar de heer Schalken dat is gestart naar aanleiding van de aangifte van de heer Wilders. Op 31 januari 2011 heeft het laatste verhoor plaatsgehad. Het Rijksrecherche-onderzoek is daarmee afgerond. Het Openbaar Ministerie verwacht op korte termijn een beslissing te kunnen geven. Daarover zult u worden geïnformeerd.

Datum
1 februari 2011

Dns kenmerk
dds 5684949

Nr.118

10.2.e . - BD/DJOA/AJO

Van: 10.2.e - BD/DJOA/JBOZ
Verzonden: dinsdag 26 april 2011 14:25
Aan: 10.2.e (PaG 's-Gravenhage)
Onderwerp: RE: Vertrouwelijk: verzoek om info

dank voor zo ver. idd puur voor mijn achtergrondinfo.

Gr. 10.2.e

Van: 10.2.e (PaG 's-Gravenhage)
Verzonden: dinsdag 26 april 2011 10:42
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
CC: 10.2.e (PaG 's-Gravenhage); 10.2.e (PaG 's-Gravenhage)
Onderwerp: Vertrouwelijk: verzoek om info

Hoi 10.2.e

Buiten reikwijdte

Groeten,
10.2.e

Van: 10.2.e . - BD/DJOA/BJZ
Verzonden: woensdag 20 april 2011 16:48
Aan: 10.2.e (PaG 's-Gravenhage); 10.2.e (PaG 's-Gravenhage)
CC: 10.2.e - BD/DJOA/BJZ
Onderwerp: verzoek om info

Beste 10.2.e en 10.2.e,

Zouden jullie mij enige informatie kunnen verschaffen over twee zaken die ik in de media zag:

- 1) **Buiten reikwijdte**
- 2) Aangifte Wilders tegen Hendriks. Wat is daarover eventueel te zeggen?

Mijn dank is blij voorbaat groot.

Groet,

10.2.e

*****
Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Ministerie van Veiligheid en Justitie.

*****

Nr. 119

10.2.e - BD/DJOA/AJO

Van: 10.2.e (PaG 's-Gravenhage)
Verzonden: vrijdag 29 april 2011 10:52
Aan: 10.2.e - BD/DJOA/JBOZ
CC: 10.2.e (PaG 's-Gravenhage)
Onderwerp: info aangifte Geert Wilders

Ho10.2.e

De aangifte van Wilders tegen de organisator van 'het etentje' is inderdaad overgedragen aan het parket Den Haag.

groet
10.2.e

Parket Generaal
Medewerker Bestuurlijke en Juridische zaken
tel. 070-3399867 / fax. 070-3399854

*****
Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Ministerie van Veiligheid en Justitie.

*****

Nr. 120

Minister van Veiligheid en Justitie

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon
10.2.e
senior juridisch medewerker

T 070 370 79 11
F 070 370 79 00

10.2.e @minjus.nl

Datum
23 mei 2011

Dns kenmerk
dds 5697722

nota

Beslissingen in proces Wilders

Algemene leiding
Minister SG
Datum/eindparaaf Datum/paraaf

Van
dgRR
Datum/paraaf

dJOA
10.2.e paraaf

23/5

hBJZ
Datum/paraaf

23/5 10.2.e

Conclisient

10.2.e af
10.2.e 23/5

Doel van deze nota: U informeren

Op 23 mei heeft de Rechtbank Amsterdam uitspraak gedaan op de ontvankelijkheidsverweren die in het proces Wilders door de verdediging waren gevoerd. Al deze verweren zijn door de Rechtbank verworpen. De uitspraak van de Rechtbank en een korte samenvatting ervan, treft u bijgaand aan.

Het proces is direct op 23 mei voortgezet en deze week zal de zaak verder nog op 25 en 27 mei worden behandeld.

Nr. 121

Minister van Veiligheid en Justitie

Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

10.2.e
senior juridisch medewerker

T 070 370 77 08
F 070 370 79 25

10.2.e @minjus.nl

Datum

23 juni 2011

Ons kenmerk

dds/ 5701117

Uitspraak zaak Wilders

nota

Algemene leiding

Minister

Datum/eindparaaf

SG

Datum/paraaf

Door tussenkomst van

dgRR

Datum/paraaf

dJOA

Datum/paraaf

10.2.e

hBJZ

Datum/paraaf

b/a 10.2.e

Kopie aan

DV

Datum/paraaf

Concipiënt

10.2.e

Datum/paraaf

Doel van deze nota:

U informeren en adviseren naar aanleiding van de uitspraak in de zaak Wilders.

Toelichting:

Bijgaand treft u ter informatie aan de uitspraak van de Rechtbank Amsterdam in de zaak Wilders en de daarbij door de Rechtbank gegeven samenvatting.

De uitspraak

De uitspraak « algehele vrijspraak » is op de kernpunten overeenkomstig het requisitoir van het Openbaar Ministerie en het pleidooi van de raadsman. De uitspraak bevat verder geen juridisch verrassende elementen. **11.1**

Beroepsmogelijkheden

De rechtbank heeft aangegeven dat indien een partij hoger beroep wenst in te stellen dit rechtsmiddel binnen 14 dagen dient te worden ingesteld. Met partijen wordt bedoeld op de verdachte en het Openbaar Ministerie.

Voor een verdachte is hoger beroep van een algehele vrijspraak uitgesloten.

11.1

Het Openbaar Ministerie kan formeel in beroep gaan, zowel tegen de vrijspraak als tegen de andere beslissingen. In uitzonderlijke gevallen kan een procespartij in een openstaand rechtsmiddel niet-ontvankelijk worden verklaard vanwege het ontbreken van enig in rechte te respecteren belang. **11.1**

Datum
23 juni 2011

Ons kenmerk
dds/ 5701117

Voor de benadeelde partijen staan in Nederland geen beroepsmogelijkheden of anderszins beklag tegen deze uitspraak open.

EHRM en Mensenrechtencomité VN

Door de benadeelde partijen is al aangegeven dat een gang naar het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in Straatsburg wordt overwogen. Die rechtsgang staat open.

Ook is aangegeven dat een klachtprocedure bij het VN Mensenrechtencomité zou kunnen worden gestart. Ook die mogelijkheid staat voor de benadeelde partijen open.

Advies:

11.1